

मिमें
आलम | میمن عالم

MEMON ALAM

www.worldmemon.org

DECEMBER 2011 - JANUARY 2012

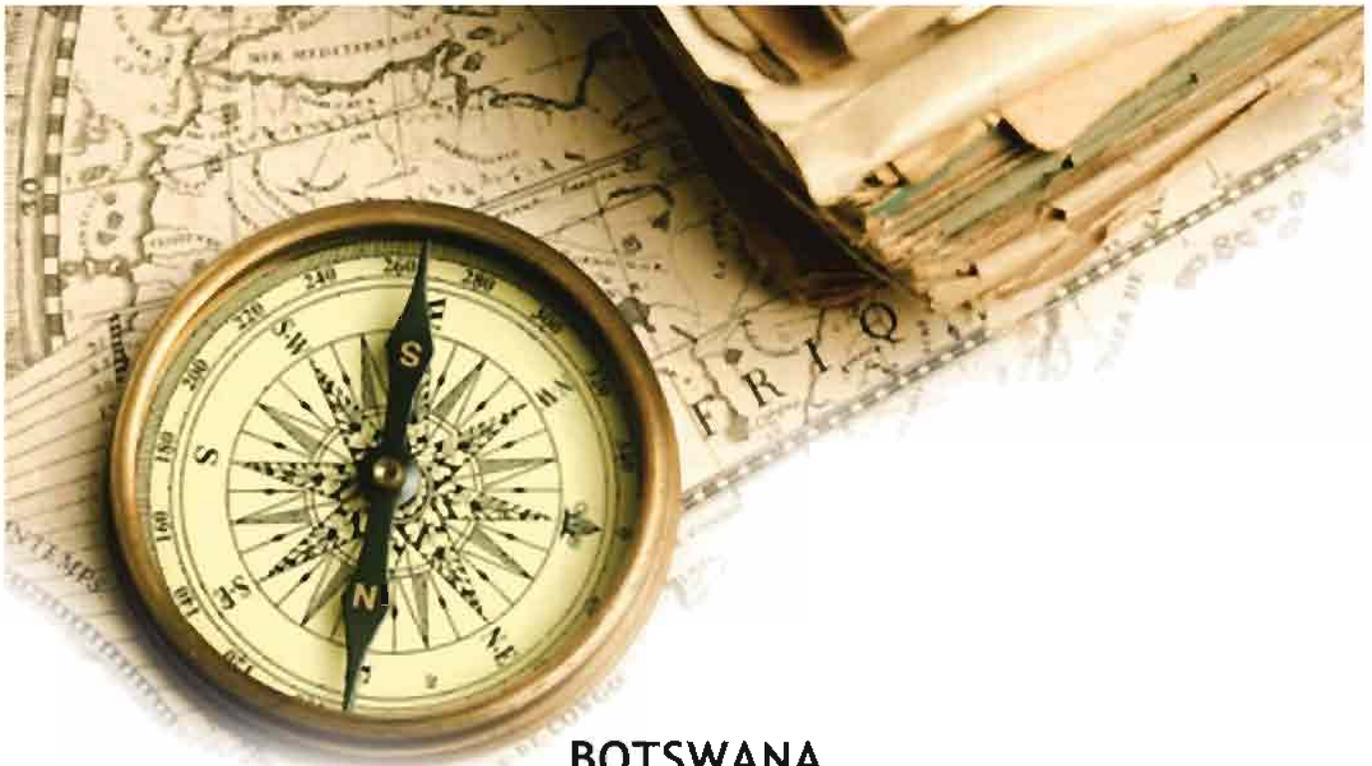
Volume No. 53 Issue No. 639

The Social Evil

*Why the society
is not against
this cruel
dowry
system*

*A Sumptuous
Wedding! ...
Are we doing justice
to the downtrodden*

BOTSWANA

Gulaam H. Abdoola
Executive Chairman

• **PROPERTY** • **RETAIL** • **WHOLESALE** • **DISTRIBUTION** •

GH Group P.O. Box 41029 Gaborone, Botswana, Tel: (+267) 3105959 Fax: (+267) 3105995
email: gulaam@ghgroup.co.bw

Oh Mankind, indeed we have created you from male and female and made you nations and tribes that may know one another.

Indeed the most noblest of you in the sight of Allah is the most righteous of you.

Indeed, Allah is all knowing and acquainted

Surah 49

Verse 19

Memon Alalam Committee:

Chairman & Chief Editor
Fir Mohammad A. Kaliya

Members:

A. Qadir Usman
Abdur Razzak Thaplawa
Haji Abdul Razak, WMO Europe Chapter
Umer Abdul Rehman
Altaf Ahmed Vayani
Iqbal Ganatra
Rizwan Shakoor
Hina Yahya
Sumera Muhammad
M. Saleem Adam Vayani
Bilal Umer

World Memon Organisation

President:
A. Sattar Dada (Botswana)

Senior Deputy Presidents:
Sir Iqbal Sacramie (U.K.)

Deputy President:
Shoaib Amin Kochawala
(North America)

Secretary General:
Fir Mohammad A. Kaliya (Pakistan)

Deputy Secretary General:
Bashir Sattar (U.K.)

Treasurer:
Muhammad Yousuf Adil (Pakistan)

Deputy Treasurer:
Shahid M. Sangani (Far East)

Vice President (Pakistan Chapter):
Shoaib Ismail Mangrola

Asstt. Sec. General:
H.M. Shahzad

Vice President (India Chapter):
A. Majid Ranani

Asst. Sec. General:
Iqbal Memon (Officer)

Vice President (Middle East Chapter):
Iqbal Dawood

Asstt. Sec. General:
Ahmed Shaikhani

Vice President (Europe Chapter):
Dr. Esmail Harunani

Asst. Sec. General:
Imran Amin Panarwala

Vice President (Africa Chapter):
Gulam H. Abdoola

Asstt. Sec. General:
Aslam Kalla

Vice President (Far East Chapter):
Ashraf Sattar Sayani

Asstt. Sec. General:
A.C. Saleem

WMO Charitable Foundation:
Chairman
Solly Noor (Africa Chapter)

Deputy Chairman:
Haroon Karim (U.K.)

General Secretary:
Faisal Ayoob (Africa Chapter)

Deputy Gen. Secretary:
Nowad Gani (U.K.)

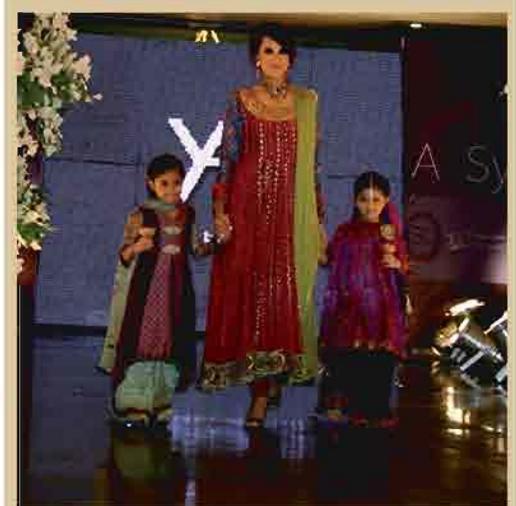
Treasurer:
M. H. Umer (Far East Chapter)

Deputy Treasurer:
Mahmood Shakhari (Pakistan)

CONTENTS

ENGLISH SECTION

- 4 Join Hands
6 Editorial
7 The Social Evils
14 Community News - Special
Compliments / Usool Special
15 Community News - United
Memon Jamat AGM / Report
of WMF (UK)
16 Community News - WMO
Census of Memon Community
21 Community News - Chicago
Memon Association 2012
Election Report
22 Community News - The
Memon Colony
27 Community News - Pochi Homes
/ G.M. Banatwala is no more
28 A Profile - Bilquis Edhi
30 A Profile - Noor Mohammad
Charlie
10 Community News -
"Symphony Of Fashion"
32 Health Matters
35 Medical Science
38 On Morals
42 Thought Provoking

10 Community News -
"Symphony Of Fashion"

GUJRATI SECTION

- 50 Memon Bhutkal Ma Dokio
52 Jadoo
54 Justice Ismail Muhammad
56 Aakhrot
58 Hasey Tenu Ghar Vasay
60 Pochi Parivar

URDU SECTION

- بچوں کا عالم 63
ٹوٹے 64
عالم کا دسترخوان 65
مکھی کلیاں 66
جلدی القسام اور ان کی حفاظت 67
شہدائیکہ عمل غذا مکمل علاج 69
اس اہ کا پھل... سوچتا 70
ملک کی ترقی 71
پوٹی ٹیس 73
حسن کی دشمن 74
تعلیم میں طلبہ کی عدم دلچسپی 75
یقین کر لیں...! 76
ست کی اہمیت 77

Published and edited by:
Umer A. Rehman for WMO

Printed by:
Bilal Umar - ADK Printers

Address:

World Memon Organisation
32/8, Street No. 6, Muslim Abad,
Off: Kashmir Road Karachi
email: memonalam@wmopc.com

For online version, please logon to:
www.wmopakistan.com, www.wmopc.com

MISSION OF WMO

The Mission of WMO is to act as the central Memon organisation representing the Memon Community throughout the world and to promote the advancement, upliftment, unity, welfare and well-being of Memons in the world, in all aspects of life and at all times in accordance with and under the guidance of Islamic principles.

MEMBERSHIP

The World Memon Organisation has the following categories of Membership:

1. Apex Bodies (National Bodies)
2. Institutional Members (Regional and Local Bodies) local institutions, foundations, trusts, social welfare organizations, professional institutions, chamber of commerce, educational boards, etc
3. Corporate Members (Commercial Bodies) -
4. Individual Members (Annual or Life Members)
5. Associate Members (any Non-Memon Organizations or Non-Memon Individual)
6. Patrons
7. Trustees of WMO Charitable Foundation (WMOCF)

MEMBERSHIP FEES

Apex Members	US \$500 (Annually)
Institutional Members	US \$250 (Annually)
Corporate Members	US \$500 (Annually)
Annual Membership	US \$50
Life Membership	US \$1,000
Patron	US \$25,000
Trustee	US \$100,000

NOTES:

1. Subscription for female applicants shall be half the normal fees
2. Subscription for Life Members can be paid in three equal annual installments
3. Subscription for Patrons can be paid in five equal annual installments
4. Subscription for Trustees can be paid in five equal annual installments

SUBSCRIPTION FOR MEMON ALAM

For Pakistan:	Rs. 1000 per annum
For Other Countries:	US \$50 per annum

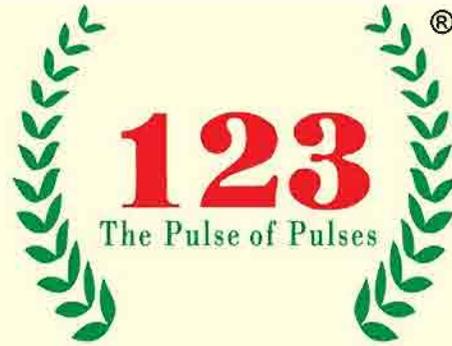
ADVERTISEMENT TARIFF FOR MEMON ALAM

Back Page	US \$500 per issue
Inside Title Page	US \$400 per issue
Inside Back Page	US \$350 per issue
Other pages	US \$250 per issue

SPECIAL DISCOUNTS

For 12 issues in a year	30%
For 8 issues in a year	20%
For 4 issues in a year	10%

Pulse India

FOODSTUFF (L.L.C.)

P.O.Box: 64617, Al-Ras, Deira, DUBAI (UAE)
Tel: 2291779 Fax: +971-4-2261799 Mobile: +971556875677
E-mail: pulseind@eim.ae Website: www.ranani.com

Manufacturer of Quality Pulses

Pulse India

SPICES & GRAIN PROCESSING LLC.

Factory: P.O. Box 21270 Al-jurf AJMAN (UAE)
Mob: +971504244025 & +971554244025

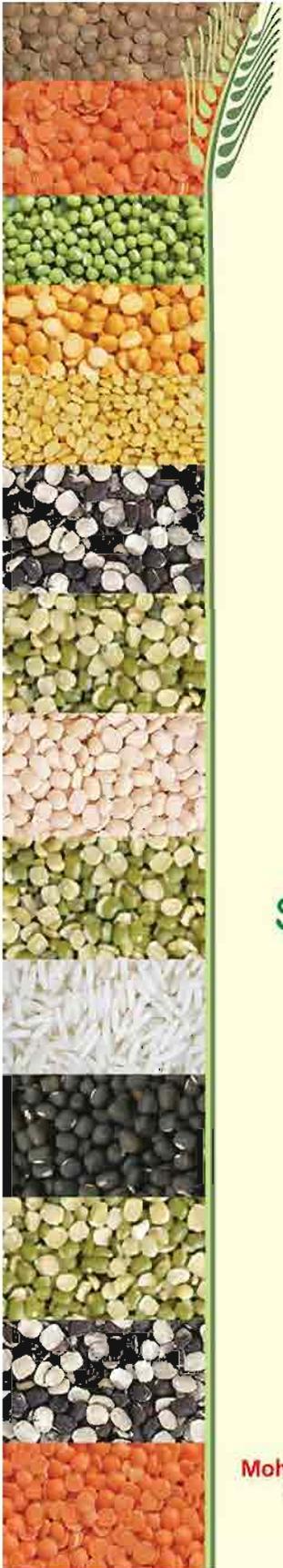
SINGAPORE OFFICE

Pulse India

OVERSEAS (S) PTE LTD
EXPORT OF PULSES
SINGAPORE

Mohamed Yasin Ranani
Managing Director

Mohamed Asfak Ranani
Managing Director

Domination of social evils in the society

Pakistan is a developing country characterized by rising poverty which is said to be the mother of all evils. Apart from that there are social trends, customs, norms and practices which are more harmful for the mankind than the poverty related issues.

Social evils are the bad habits or activities that take root in the society and cause harm not only to the person who is involved in these activities but also the people who are related to him. Then there are so called festivals and functions which do not relate to Pakistan such as Basant and Mehndi. People spoil a lot of money on these occasions and cause harm to the society.

The key question here is to ask ourselves. Where are we going? Have any of us contributed towards the eradication of these evils? But we do not waste our time on such things and say it's the responsibility of the government. But what is our responsibility? Only to elect the government who do not listen to their people after they are elected and see poor citizen running from pillar to post to get their grievances resolved.

It is another social evil. Not taking the responsibility for our surroundings. When a business man is required to cope up with all environmental and social issue which we call his responsibility, why don't we take initiatives to make a better Pakistan to educate the people of our country about their rights, values and their potential. Have we ever realized !

Moreover the ever increasing cost of life, cut throat and pressing inflation backed by the social inequality where people see their fellow citizens using luxuries, lead poor people towards the evil of bribery. This situation in turn gives rise to the greed of the people. Thus the whole machinery of the public administration get corrupted. At the same time, the frustrated people seek refuge under the shelter of drugs and the healthy nation gets close towards the doom of destruction.

This situation is very much common in Pakistan, where unemployment is on the peak and without reference or bribery, good jobs cannot be secured. The tired and frustrated educated representative of the young nation starts taking drugs.

To promote higher education in the poor segment of our community, the World Memon Organisation (Pakistan Chapter) (WMOPC) has been striving since last several years to help the youth of this segment to pursue and acquire career-oriented graduate and post-graduate degrees and other professional qualifications.

WMOPC believes that it is the right of every child to acquire education irrespective of his means and it is our duty, as WMO, to provide necessary guidance and financial assistance. We would be failing in our duties if a single child of the community is left illiterate just because of his abject poverty.

Due to sticking to the unnecessary festivals like Mehndi and Basant and spending lacs of rupees, have we ever realized as to how much harm we, as individual or for that matter the community, are causing to the Memon Community in particular and the society in general.

It is high time that joint concentrated efforts are made so as to eradicate these social evils as far as possible from the society.

Pir Muhammad A. Kaliya
Chief Editor
Memon Alam

The Social Evil

Social Evils, we may call the incentive behind every wrong can be flourished when there is lack of justice, balanced-relationships between different tiers of people and there is no sense what is wrong or good.

Any evil, such as over indulgence that affects society is generally termed as social evil. An evil is always there in a society, those could hardly be any community which could be careful as most virtuous. It is normally the loosening effect of law and order attached with falling apart of moral values in a society which results in the spread of social evils.

In modern society, with special reference to Pakistan, it is important to note that a number of social evils have grappled our country in its iron claws, in addition, it seems impossible to get out of its tentacles. Although one cannot really draw a boundary around the social evils, yet generally they can be recognized in the form of corruption such as, bribery, nepotism, black marketing, adulteration and prostitution. But the list does not end here, in fact social evils are a wide spread phenomena.

It is very unfortunate that social evils in our country have developed into institutions. The carriers of social evils are human beings. *Bribery and corruption* are found everywhere. These have put a stop to true progress, equality, development, and hope for a better future. *Hoarding and black-marketing* are the twin evils that cause abnormal rise in prices and suffering of the people.

Smuggling is also a social evil that is extremely harmful to the country's economy. When foreign goods are smuggled into the country on a large scale, the local industry, business and agriculture suffer. Furthermore, the government of the country cannot collect taxes and duties on the smuggled goods.

Justice is one of the most harmful social evils that wrong all of society. If an officer in a department, a judge in a court of law, a manager in a factory, or any person in authority is unjust, he corrupts the very fabric of society.

It is unfortunate that even after more than half a century of independence, we are still gripped by a number of deadly social evils. Only through effective moral and social education of the people and the establishment of true political, economic and social system based on high moral principles can we bring social evils to an end.

Our whole educational system also needs to be restructured and streamlined. It should use each ounce of energy of youth for constructive purposes so that they may not be induced to adopt violence as their creed and dead.

Dowry or jahaiz means the property, things and money, which a bride brings to her husband's house at the time of marriage. It was with a view to make the married life of the couple successful that people in the olden times entertained and popularized the idea of dowry on a vast scale. Religion sanctions dowry within limits, so that the husband and wife are not burdened much with expenses at the beginning of their marriage. To alleviate what is considered an impending burden on the new in laws, brides' families give dowries in the form of cash, household goods, jewelry or land to the groom's family. Growing materialism has increased the dowry demands to a disastrous level. The costs vary from land

and farm animals to furniture, cars and tons of thousands of rupees. In Pakistan, Islamic law encourages groom to give their wives *Hajrat*, a cash gift at the time of marriage meant to secure the bride's future. The amount of *nahr* has considerably increased in modern times along with the dowry. In our country, the institution of dowry has taken deep roots in the society putting scores of poor and middle class families into trouble. Many people are unable to get their daughters married in the face of the demands for dowry from the boy's family. The first reason behind the establishment of dowry as a permanent institution in our country is that Muslims and Hindus stayed together in India for ages. The traditions and customs of the Hindus influenced the life of the Muslims a great deal. Dowry was a deeply rooted Hindu institution so much so that the families of girls and boys bargained before marriage as to how much they would give and take. The Muslims, in many cases, started doing the same as the Hindus. Secondly, with the passage of time, people became more and more materialistic. They developed great attachment for wealth, property and worldly things. Moral and religious principles came to be secondary in importance. As a result, a heavy dowry became a big recommendation for the bride in the eyes of the bridegroom. Thirdly, the worsening economic conditions and tremendous growth in population gave rise to widespread unemployment. Marriages became a serious problem, as financially sound husbands could not easily be found.

So, marriage with a lot of dowry to the boy was found to be one way of solving this problem. Fourthly, illiteracy is also a factor involved in this, because people don't have the knowledge that what their religion explains about the dowry and marriage celebrations. People are uneducated and they don't realize that by giving and taking dowry they are creating problems for those who cannot afford this.

In Islam the marriage of Hazrat Fatima (RA) is a practical example for all the Muslims, telling them the right way for marrying their daughters out – it is lamentable that with the passage of time people have changed their outlook and they have forgotten the right path selected for them by Allah and His Holy prophet (PBUH).

In order to make dowry a less troublesome institution we have to take certain steps. First of all, we have to stop following the tradition and customs of others. We should follow our own religious customs of marriage. Secondly, we should educate our women according to the times so that they can brace themselves and face the world independently. When married, they will have the ability to support their families. In this situation the men marrying them will not demand heavy dowries. Dowry is a social evil and it is high time that we should practically eradicate it.

Terrorism has become a worldwide phenomenon these days. What precisely do the terrorists prefer to call themselves when they gain nothing by attacking common, innocent people whose death or maiming does not better the strategic or tactical position of terrorists. Common man begins to hate them and is ready to denounce them as soon as he thinks it safe. Thus terrorism becomes a social evil. Terrorist acts can hardly help their perpetrators towards realizing political plans and programmes. Unless, of course, the terrorists are funded by outside powers that have no considerations and sympathy for their slated cause but are interested in destabilising the victim nation. Terrorist groups have usually sought to justify their cowardly attacks on uninvolved persons and destructions by claiming that it is done for the "patriotic purpose of freedom and sovereignty" Debate has often tended to centre on ways of looking at it. In fact, crime by one is considered as a revolution by the other. This appears to be more and more of non-sense.

The killing, maiming and kidnapping of innocent and unconcerned persons in terrorist act, is just plain crime. United Nations has also now given its seal of authorization to this view. The bomb blasts are in addition to terrorists killing by gunfire and destruction of places of worship. There is no reason for the killings other than, apparently,

to create panic and instability in the local administration.

The evil of terrorism has grown basically in two kinds namely political terrorism and criminal terrorism. Political terrorism seeks to achieve its political gains by spreading panic and creating fear in the hearts of people on a large scale. Their ultimate aim is to get political power through their muscle power. Then there is criminal terrorism which indulges in extracting large amounts of money as ransom by kidnappings and hijackings etc. Very often it is found that terrorists have received their training and guidance in using various weapons from various terrorists' outfits. Terrorists operating in various cities were found to have all training, weapons and other forms of material assistance from a neighboring country. Also all terrorist groups, which are active in Jammu & Kashmir, receive their assistance in all respects from an adjoining country.

The unity and integrity of our country has always been threatened by the forces of terrorism. For dealing with terrorists, our government passed the Anti terrorist Act which provides for deterrent punishment for terrorist acts. The Act has also provision to punish anyone indulging in "disruptive activities" which may lead to harm the sovereignty or the territorial integrity of our nation. The use of religious places for political gains, for taking shelter by anti-social elements and for creating communalism has also been prohibited by enactment of laws. Terrorists actually continuously change their hide – outs and their tactics to prevent arrest and punishment. Even if they get arrested they try to commit suicide using poisonous capsules or they are killed by their own associates so that, no information is passed on to the police under severe punishment.

The law enforcing agencies alone cannot curb the acts of terrorism. To remove this social evil, terrorism needs to be controlled through negotiations to usher in an era of co-operation instead of confrontation. The UN General Assembly also adopted a twenty – four article International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings by means of a resolution : "Criminal acts intended to provoke terror in the general public or a group of persons are unjustifiable, whatever be the considerations political, religious, ethnic or ideological.

To tackle the problem of terrorism, it would be worth while to identify its causes in order to work out a strategy. It is observed that terrorism is direct action not for achieving something but for quenching the fire of vengeance against those who are responsible for their misery. A conciliatory approach is the need of the hour.

Confrontationist measures will not solve the problem in our country. It is essential that the warm – blooded youth, especially those who have a tendency to take to terrorism must be involved in decision making processes. There should be quick and right decisions. No injustice should be done with anybody. Good examples of honesty and integrity will have to be set forth by the leaders themselves. Their actions must be faithful and above board in order to inspire confidence in one and all.

Social Evils, we may call them as a wrong incentive behind every wrong deed. These can be flourished when the society is totally lack of justice, balanced-relation among the different tiers of people and there is no sense what is wrong or good.

These social evils can be defined in different subjects for instance, some might only be principled and some might relate to crime or it might as violate certain establish principles like respect of elders. A society infested with such negative norms has depicted gradual befall, as happened in the french revolution of 1789 and several other incidences where revolution became a possibility.

Discrimination is another form of social evil being practiced in our society. Those people who are rich or have established a higher position in society on the basis of wealth and power do not even like to think about the downtrodden class. They hate these poor people and often behave them in a completely inhuman way. This behavior of the rich brings bad feelings in the hearts of the poor and the gap between these two classes grows bigger. The middle class that always remains busy in maintaining their status by hook or by crook is also responsible for this discrimination. The people who belong to middle class always support the rich and try to avoid the poor in order to gain personal benefits.

Another important factor is the education system of Pakistan which creates huge gap between the students of private institutes and public institutes. This gap causes an inferiority complex among those who cannot afford to take admission in an English medium school or who do not have a strong family background.

Nevertheless, this huge gap can be reduced to a maximum extent by making reforms in the education system by introducing a single course for private and public institutes. Rule of law on everyone is another step which will help in shrinking the class discrimination.

If government starts working on these steps, the class discrimination will start shrinking and it will definitely give birth to a happy society.

Deadly and harmful social evils

It is very unfortunate that deadly and harmful social evils are speedily pouring in our community. In fact these social evils have developed into institutions. The carriers of these social evils are none but human beings. Bribery and corruption are ruling everywhere. These curse-like social evils have put a stop to true progress, equality, development and hope for a better future.

Bribery is a way of life with our public and many government functionaries. This critical and serious situation has caused the world agencies to rank Pakistan as one of the most corrupt countries. Hoarding and black-marketing are the twin evils that cause abnormal rise in prices and suffering of the people.

Smuggling is also a social evil that is extremely harmful to the country's economy. When foreign goods are smuggled into the country on a large scale, the local industry, business and agriculture suffer. Furthermore the government of the country cannot collect taxes and duties on the smuggled goods.

Before Islam was spread on the earth, the women were subjected to social evils. The Arabs used to bury their daughter alive so that they do not have to bent down before their going-to-be son-in-law. But in case of Pakistan, this tradition seems to be operative in other ways.

'Karo-Kari' is an old tradition prevailing in the Sindh province according to which when a man and woman are found suspected to have relations, the tribal 'jurga' may give the verdict to kill them both even if the suspected crime could not be proved, which is against the morality and humanity.

Due to poverty and to supplement household income, children are forced to work. As the father cannot afford another

social evil that is 'Jahez', the poor daughter remains unmarried. At times, the situation becomes so horrible for this girl that she has no course left but to commit suicide by taking poison or burning herself. Unfortunately even if she gets married, she is ridiculed and tortured for the rest of her life for doings she never committed in her life.

Injustice is one of the most harmful social evils that wrong all of society. If an officer in a department, a judge in a court of law, a manager in a factory or any person in authority is unjust, he corrupts the very fabric of the society.

It is unfortunate that even after more than half a century of independence; we are still gripped by a number of deadly and harmful social evils. Since these ugly and unwarranted evils are engraved in our culture and destroying the atmosphere of peaceful living.

Man and woman are the two wheels of the social cart. Both of them must be equally strong. But in our society women are illiterate. They are denied their due rights. Illiteracy is most wide-spread among women. Special attention should be paid towards female education. This will remove many evils from the Society. Women will become equal partners with men in the work of the development of the society.

Our marriage customs must be reformed. Child-marriage and early marriage have no place in social life today. Boys and girls must be given some say in the selection of their partners. A law which make dowry haunting a legal offence should be passed. No business in the form of marriage be allowed as this is a great social curse.

Now a days, we do not get the necessities of life in pure form. Milk, ghee, butter, oil, etc all are sold adulterated. Not only food

stuffs, but medicines, toilet goods and their articles also are mixed with inferior and cheaper substances. This amounts to cheating of the people. This is a social crime. All possible efforts to curb this nefarious trade be made. The people will be ensured of supply of pure and unadulterated goods.

The World Memon Organizatrion, in its pursuit to discourage these deadly social evils, is making every possible effort along with other social organization for eradication of these evils as far as possible. However, it will be only through effective moral and social education of the people and the establishment of true political and social system, based on high moral principles, we can eradicate and bring social evils to an end.

For promotion of social justice and eradication of social evils, efforts at high level be made to promote, with special care, the educational and economic interests of backward areas. Remove illiteracy and provide free and compulsory secondary education within minimum possible period. Make technical and professional education generally available and higher education equally accessible to all on merit basis.

It is high time that immediate measures are taken on high level so that social justice is promoted. At the same time, it will help in eradication of these unwarranted and harmful social evils from the community.

Social reforms are urgently needed. There can be no second opinion about this. Others have made efforts. But the results have not been very encouraging. Top priority should be given to social reforms. Effective laws should be framed. Public laws in support of this be created. Administration should be made strict. Then alone will success be achieved.

World Memon Organisation (WMO)

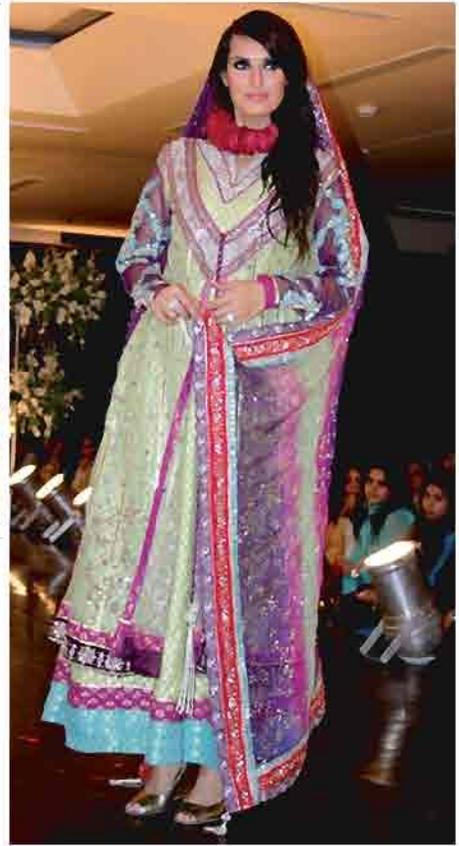
SYMPHONY OF FASHION

Organized by the Ladies Wing of WMO Pakistan Chapter

Since its formation, the Ladies Wing of WMO Pakistan Chapter has arranged numerous seminars and events on self-funding basis. Some of them are T.E.A.M. (Together Everyone Achieves More), JAAGO Conference, Meray Angney Mein (Mother-Daughter Get Together), Bid Milan, etc.

Recently, a Fashion Show titled "Symphony of Fashion" was organized by the WMO Ladies Wing on Saturday, 17th December 2011 at South End Club, Defence, Karachi. The aim of this event was to promote lady designers of the Memon Community and give their creativity and skills a proper exposure.

An Exhibition was also arranged along with the Fashion Show, where the participating Memon women set up their stalls to exhibit their handiwork. The exhibited items included garments, handicrafts, art work, homes accessories and many other items.

Special compliments to Mr. H.M. Shahzad Asstt. Secretary General, WMO-PC

For quite some time, there has been great hue and cry from all quarters about non-adherence to punctuality regarding the given time at various functions especially at wedding dinners. In spite of this, unfortunately so far, nothing concrete has been done and such ceremonies are still held late into the night.

In this connection, the WMO takes pride in quoting an example of the Dinner Ceremony hosted by Mr. H. M. Shahzad, Asstt. Secretary General,

WMO PC on the occasion of wedding reception of his two daughters on 14th January, 2012.

Not only that the invitation cards so printed were plain and inexpensive, but the ceremony was also held in a very simple manner. The Nikah ceremony was performed at the masjid. Moreover, at the dinner, limited number of dishes were served. Notable thing at the function was punctuality observed during the ceremony and dinner was

served punctually at 9.28 pm. The distinguished guests present at the occasion highly appreciated this gesture of the host and praised the event rarely seen now-a-days.

The Memon Alam expects that this example will serve as a model for others in such functions.

Pir Mohammad Kaliya
Editor-in-Chief
Memon Alam

Usool's special issue on Kutchi Memons released

Pune's fortnightly newspaper Usool brought out a special issue on the Kutchi Memon community of Pune which was released at a function held at Pune. Speaking on this occasion Yusuf Nadeem, a prominent poet of Pune and former principal of Moledina School, praised the special issue and said that for the first time in Cutchi Memon Muslims' 150 years history this was the most authoritative and well-researched publication which deserves all praise. He said that after their migration Kutchi Memons earned their living by working as laborers, peddling clothes and other commodities of daily use but never took to begging as a means of livelihood. They never allowed themselves to be a burden on the people of cities and towns wherever they went. Rather, they became assets for the people wherever they went and benefited the people and cities with their inborn kind and charitable nature. While praising Mushtaq Madni, editor of Usool who laboriously compiled this Special Issue, he said that all the articles and features in this are

based on personal interviews and views of senior and learned persons from different families. Hence this magazine has become a sort of an encyclopedia on Kutchi Memons of Pune.

Abdul Karim, secretary of Cutchi Memons Association who spoke after Yusuf Nadeem in an appeal to the people of his community said that by the grace of God the condition of our community is far better today and hence all of us should come on a common platform and prepare an action programme for the progress and development of our community so that we may be able to do justice to our community.

Mustaq Madni said in his speech that Memons are only two percent of our population but their contribution in the overall progress and welfare of Muslims is more than 80 percent not only in Pune but in the whole country. Speaking about their contribution in the progress of Muslims and their indebtedness to Memon community he said that if, God forbid, this community becomes adamant on asking for

their rights, Muslim will become pauper overnight because whatever assets Muslims in general have in the form of educational institutions, orphanages, hospitals, industrial establishments, madrassas, mosques, religious institutions, etc., most of them are the works and efforts of the Memon fraternity. He said this special issue is a humble effort to highlight the great contribution of the Memon community in the compilation and publication of which Abdul Karim Molu and Abdul Aziz Molu have liberally contributed.

Usman Ali Muhammad Jafarani, special guest and a senior member of Cutchi Memons while appreciating the joint efforts of Usools editor Mushtaq Madni and Abdul Karim, said that it is for the first time in his life that such a beautiful and informative magazine has been published on his Association and fraternity. On this occasion Haji Usman Ali Muhammad Jafarani was honored with 'Lifetime Achievement Award' by the Cutchi Memon community of Pune (NA Ansari).

United Memon Jamat of Pakistan

Annual General Meeting – 2011

The Annual General Meeting-2011 of United Memon Jamat of Pakistan was held on Sunday, 18th December 2011 at Aisha Bawany Academy, Shahrah-e-Faisal, Karachi. A large number of Patron, Life and Ordinary Members, Office Bearers of affiliated Jamats of Interior Sindh and members of the Managing Committee attended the same. Activity Report of UMJP was presented by the Secretary General UMJP. The august house was very happy and satisfied. The Office Bearers of affiliated Jamats put up their suggestion for betterment of UMJP which were noted. The audited annual accounts for the year ended 30th June, 2008-09, 2009-10 and 2010-11 were confirmed unanimously.

Abdul Ghaffar Ismail Saboonwala Secretary General

Report of World Memon Foundation (WMF) (UK)

Board of Trustees Meeting held on 17/12/2011 in Dubai

A Meeting of Board of Trustees of WMF (UK) was held on 17/12/2011 in Dubai.

Mrs. Fatima H. Allana (Trustee – WMF India Chapter) and Dr. Nasir Y. Fulara (Trustee – WMF India Chapter) attended the meeting on-behalf of WMF – India Chapter.

Dr. Nasir Fulara Saheb presented the detailed report of WMF (India Chapter) i.e. “Economic Upliftment Scheme”, “Women Empowerment Programme” sponsored by WMF, Receipt & Payment A/c, and Audited Statement of Accounts etc.

Mrs. Fatimabai Allana presented the detailed report of Ladies Wing of WMF (India Chapter) and brief various on-going courses conducted at

WMF Building, Mumbai.

Mr. Asif Rangoonwala and Trustees present recognized and appreciated report of WMF (India Chapter) and specifically “Economic Upliftment Scheme” and “Women Empowerment Programme” sponsored by WMF.

Mr. Asif Rangoonwala suggested to honour best performer Jamat running “Economic Upliftment Scheme” and “Women Empowerment Programme” with Certificate / Memento thus to encourage them and inspire others for progress / betterment of scheme and community at large.

Dr. Nasir Fulara Saheb assured that with effect from next year the same would be implemented accordingly.

Chairman & Trustees present also appreciated the various schemes of All India Memon Jamat Federation (AIMJF) and assured their co-operation and support towards Individual Housing Scheme (Ownership basis) and Medical Aid Scheme of AIMJF.

Chairman and Trustees proposed sponsoring 2 brilliant, meritorious students every year from Science & Technology Fund of WMF for Super Specialty Higher Professional Degree Courses.

Dr. Nasir Fulara Saheb thanked Chairman for excellent hospitality extended and for all kind approach shown towards WMF (India Chapter). The Meeting ended in evening with a vote of thanks to the Chairman.

World Memon Organisation (WMO) Pakistan Chapter Census Of The Memon Community

It is now sixty-four years since the great exodus of the Memon Community from the Kutch, Gujarat and Kathiawad regions of India. The Memons are now spread all over the world, with concentration in cities like Mumbai, Karachi, Surat and few other parts of India, Pakistan, Sri Lanka, United Arab Emirates, Europe and Africa. However, the exact number of Memon families and individuals is still unknown.

In these modern times, every society and community has the need to have the basic information about its members for the purposes of planning, development and improvement of the quality of life of its members. In spite of some serious efforts made by some Memon welfare organizations and Memon personalities, no proper population count of the Memon Community is available. It is still anybody's wild guess about the number of Memons living around the world.

A Population Census of the Memon Community is a need that had to be addressed immediately and that is why WMO has taken the initiative. A far reaching decision was taken by the Board of Management of World Memon Organisation (WMO), at a Meeting held at Mombassa in July 2004, to conduct a thorough population census of the Memon Community around the world.

The statistical and demographic information collected from the census will be helpful in many, many ways. It will help in identifying demands for schools, colleges, hospitals, houses, jobs and other infrastructural facilities which are crucial for the growth and well-being of our Memon community.

Occupation-wise Data available at WMO

S.No.	Occupation	Total
1	Students	45,930
2	Housewives	26,025
3	Private Service Employees	17,455
4	Businessmen	7,893
5	Self Employed	4,922
6	Retired People	1,247
7	Unemployed	976
8	Salesmen	306
9	Drivers	259
10	Shopkeepers	193
11	Semi Government Employees	162
12	Engineers	145
13	Hawkers	145
14	Brokers	131
15	Government Employees	127
16	Accountants	88
17	Bankers	60
18	Doctors	35
19	Laborers	33
20	Suppliers	28
21	Handcart Vendors	12
22	Sportsmen	9
23	Storekeepers	8
24	Others	40,432
Grand Total		1,46,672

The census data collected will also provide statistical information about the Memon Community, such as agegroups, literacy level, socio-economic status of Memon families, unemployment rate, demographic concentration, divorce rates, health issues, etc. The data will also help the concerned to reach out to the poor and needy Memon families. All those concerned with the welfare and well-being of this community will be able to make concrete long-term plans for the betterment of the Memon Community based on this data. Regarding the progress of the WMO Memon Census Committee, the Memon Census Project is an ongoing process and so far data of 33,479 Memon families (146,672 individuals) has been collected which is a representative sample of the entire Memon population in Pakistan. Besides, data of about 8,800 families is under process.

Total Data of Memon Families	Total Data of Memon Individuals
33,479	146,672
Besides the above, forms of 8,800 families (35,200 Individuals) are under process	

We are extremely grateful to the various Memon Jamats, other organizations and Committee Members/Volunteers for extending their support to WMO Census Project. We are trying to obtain estimated number of families belonging to each Jamat so that we can set targets for data collection.

The table below shows the number of families of each Jamat whose data is now available with WMO.

S.No.	Name of Jamat	Data Available(Families)
1.	Amreli Memon Jamat	150
2.	Bantva Memon Jamat	1,561
3.	Bantva Memon Jamat (Hyderabad)	15
4.	Bhanvad Memon Jamat	28
5.	Bhavnagar Memon Jamat (Hyd.)	-
6.	Bombay Halai Memon Jamat	220
7.	Kutchi Memon Markazi Jamat	181
8.	Dadu Halai Memon Jamat (Dadu)	5
9.	Dhoraji Memon Association	1,327
10.	Dhoraji Memon Jamat (Hyderabad)	13
11.	Gohilwad Halai Memon Jamat	301
12.	Gondal Memon Association	680
13.	Halar Memon Jamat (Hyderabad)	48
14.	Halar Memon Jamat (Sukkur)	132
15.	Halar Memon General Jamat	8,281
16.	Jamnagar Memon Jamat	565
17.	Jamnagar Vehvaria Memon Jamat	51
18.	Jetpur Memon Association	1,173
19.	Jetpur Memon Association (Hyd.)	32
20.	Junagadh Dhoraji Memon Association	592
21.	Junagadh Memon Jamat	564
22.	Karachi Tharadi Gujarati Memon Jamat	39
23.	Kathiawad Memon Anjuman (Shikarpur)	25
24.	Kathiawad Nasserpur Memon Jamat	162
25.	Keshod Memon Jamat (Hyderabad)	256
26.	Kodinar Memon Jamat	180
27.	Kutiyana Memon Association	3,747
28.	Lahore Memon Association	11
29.	Manavadhhar Sardargadh Memon Jamat (Hyderabad)	101
30.	Okhai Memon Jamat	5,697
31.	Morbi Tankara Memon Association	327
32.	Rajkot Memon Association	49
33.	Saurashtra Memon Jamat	335
34.	Vadal Memon Anjuman	280
35.	Verawal Patan Memon Anjuman	972
36.	Mangrol Memon Jamat	76
37.	Pakistan Memon Jamat	441
38.	Pakistan Gujarati Memon Jamat	7
39.	Porbandar Suryawad Memon Jamat	210
40.	Ranavav Memon Association	65
41.	Tirsai Memon Jamat	86
42.	Una Mahal Memon Jamat	175
43.	Upleta Memon Association	589
44.	Vanthali Memon Association	591
45.	Vasavad Memon Anjuman	691
46.	Upleta Memon Jamat (Hyderabad)	21
47.	Vanthali Memon Jamat (Hyd.)	410
48.	Vasavad Memon Anjuman (Hyd.)	41
49.	Sorath Memon Jamat (Sukkur)	101
50.	Verawal Malia Patan Mangrol Memon Jamat (Hyd.)	7
51.	Thatta Memon General Jamat, Thatta	300
52.	Manavadhhar Sardargadh Memon Jamat, Hyderabad	69
53.	Tharadi Gujarati Memon Jamat, Sukkur	58
54.	Kathiawad Memon Anjuman, Tando Adam	-
55.	Kutiyana Memon Association, Hyderabad	175
56.	Others	1,238
GRAND TOTAL		33,479

We humbly request all Jamats in Karachi and other places to kindly provide estimated number of families belonging to their Jamat and also provide WMO with available data.

The WMO Census Committee also regularly holds Data Collection Camps in various localities of Karachi.

Details of Camps held from March to December 2011

Date	Area	No. of Forms collected (One Form per Family)
28th March to 1st April 2011	Bantva Nagar, Bantva House & Ayesha Nagar, Karachi	270
15th April to 19th April 2011	Porbandar Colony, F.B. Area, Karachi	378
28th April to 1st May 2011	Chandni Chowk, Karachi	165
April – May 2011	Memon Educational Board	379
24th July 2011	Mona Square, Gurumandir, Karachi	25
26th November 2011	Una Mahal Memon Jamat, Karachi 133	
Data of Total Families collected		1,350

We are also extremely thankful to various Educational Institutions for extending their cooperation & support in conducting the Memon Census.

List of Schools where Memon Census is Underway

S.No.	Name of School
1.	Memon Educational Board, F.B. Area, Karachi
2.	Jetpur Memon Association, F.B. Area, Karachi
3.	Kutiyana Memon Association, F.B. Area, Karachi
4.	World Memon Foundation, F.B. Area, Karachi
5.	Ahmed Bawany, F.B. Area, Karachi
6.	Faizan Academy, F.B. Area, Karachi
7.	Hassan Tayab, Karachi
8.	S.A.J. Academy, F.B. Area, Karachi.
9.	O.M.Y.S. Academy, Gulzar-e-Hijri, Karachi.
10.	O.M.Y.S. Academy, Nayabad, Karachi
11.	Okhai Memon School, F.B. Area, Karachi
12.	Okhai Memon College, Karachi
13.	International School of Studies (I.S.S.) for Special Children, Karachi
14.	Educare Academy, F.B. Area, Karachi
15.	S.A. Public School

Note: A total of 550 schools have been approached for Census Work

In the end, it is imperative that a population census of the Memon Community be carried out in all the regions of the World Memon Organisation (WMO) in such a way that within next two-three years a comprehensive data of the Memon Community is available with WMO for the planning of the future strategies of development and progress of the Memon Community.

For this noble purpose, all welfare organizations, Jamats, educational institutions, industries, business houses, community centers, social groups and other bodies of the Memon Community are hereby requested to join hands with the World Memon Organisation (WMO) to carry out the Population Census of the Memon Community.

Muhammad Younus Jiwani,
Chairman, WMO Memon Census Committee

ARY

GOLD BARS

The Gold Standard

The purest form of Gold 999.9

Available in 1gm to 1kg

Ten Tola and Kilo Bars available in 995 and 999 purity respectively

ARY JEWELLERY
U.A.E. PAKISTAN - OMAN - U.K. - U.S.A.

CORPORATE HEAD OFFICE
ARY House, Deira Gold Souk,
P.O.Box 1123
Dubai, U.A.E.
Tel: +971 4 2263535
Fax: +971 4 2267988

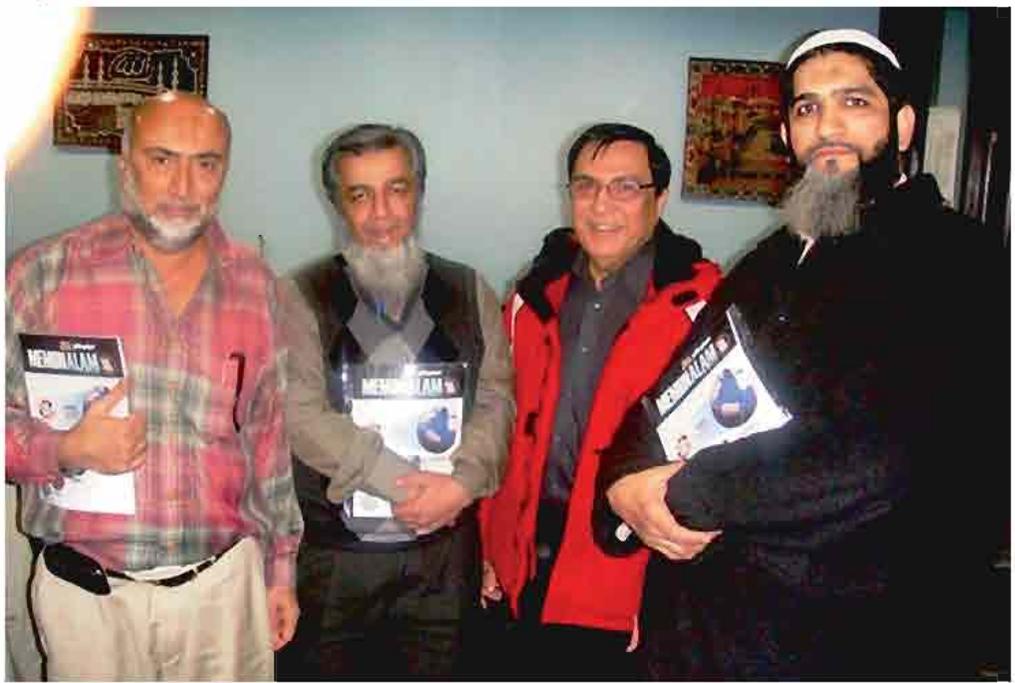
<http://www.arygold.com>

email: info@arygold.com

Chicago Memon Association

2012 Election Report

Report: Abdul Ghaffar Variend

A General meeting was called by the Current President of Chicago Memon Association, Mohataram Imran Aziz Katiya on December 19, 2011 at Delhi Durbar Restaurant on Devon Avenue, Chicago, IL at 8:30 pm. The purpose of the meeting was to elect a new President for the year 2012.

Agenda of the Meeting:

1. Recitation of Holy Qur'an
2. Dua'a-e-Maghferat for late mother of Pervaiz Usman
3. President's Speech
4. Election of New President for the year 2012
5. Introduction of new cabinet
6. Dinner
7. Open floor discussion and Q&A
8. Conclusion remarks, if any

The meeting started with recitation of Holy Quran by former President Mohataram Ahmed Karim Jangda followed by Dua'a-e-maghferat for Pervaiz Usman's late mother Khadija Usman, who passed away in Karachi, Pakistan recently.

Brother Rafiq Mota circulated photos of his visit to Nusrat Foundation in Karachi, Pakistan and explained the use of money donated by all Memon Brothers from

Chicago. The project is progressing very well and certainly more monetary support is needed for the purchase of more chairs for handicap children.

Approximately more than 40 notable and active members were present to witness the process and to show support for Mohataram Imran Aziz Katiya. In his opening remarks, President thanked each and every one from his team for their support including all volunteers and thanked them for making all four events successful, which was the first time in the history of Chicago Memon Jamaat. At this time, the President asked and endorsed current V-P Mohataram Anis Ghaniwala to take over the President's responsibility for 2012.

Brother Anis Ghaniwala indicated that it will be his pleasure to serve the community however, he preferred that respected Imran Aziz Katiya to continue his presidency for one more year and asked all the members to raise their hand in support of the motion. All present members supported the motion in favor of Mohataram Imran Aziz Katiya to continue his good work for one more year. Mohataram Imran Aziz Katiya accepted and promised to do even better job along with his team members. One of the proposals suggested by the President was to

arrange a future event to gather All North American Memon Jamaats in Chicago under one roof. After this, dinner break was announced and member enjoyed the dinner.

Brother Abdul Ghaffar Variend, current Webmaster of Chicago Memon Association and Host & CEO of Memon Point web site www.memonpoint.com presented copies of August 2011 issue of Memon Alam to President Imran Aziz Katiya, Vice President Anis Ghaniwala and Secretary Jawed Khandwala. These copies were received from World Memon Organization's Pakistan chapter office in Karachi for Chicago Memon Association. They were very appreciative and expressed their pleasure that the August 2011 issue contained reports of Chicago Memon Association Eid-ul Fitr Dinner and get together program. At this moment, Brother Abdul Ghaffar Variend briefed them about the importance of community magazine Memon Alam and also the role of W.M.O. in global unity of Memon community.

In closing the event, Mohataram Imran Aziz Katiya thanked each and every one personally for being supportive and for being a part of an important process and meeting. The meeting adjourned around 10:30 pm.

The Memon Colony

 Abdul Rauf Essa

The partition of the Sub-Continent caused a great exodus of the people of different communities (of both the countries) for permanent immigration in the newly liberated countries of India and Pakistan. The exodus of Muslims from different parts of India towards, the then East and West Pakistan was a great but a terrifying event because the Muslims who had suffered a lot physically, mentally, and emotionally, migrated to Pakistan in highly miserable and pre-carious conditions. Similarly, the Memon Community of India also shortened and even closed their well established businesses and decided to shift to Pakistan with families along with other Muslim brethren.

Let it be known to everyone that it was only the Memon Community of India which came forward to ease the agonies of migrating Muslims. A committee was formed under the name and style of Memon Relief Committee which had established its camps in Karachi, Khokhrapar (Indo-Pakistan Border), and even in Mumbai (ex-Bombay), to extend al help to all Muslim immigrants to enter into Pakistan and get first and essential relief by way of Food, water shelter, plus onward Railway passage from Khokhrapar (and even steamer passage from Bombay) to Karachi. This community should be proud of being at humble service to the people of Pakistan without any discrimination of caste and creed in the initial days of partition. The Memon Relief Committee was controlled and run by a great number of Philanthropists from Kathiawar Memon Community. We regret that subsequently this glorious service of Memon Community was forgotten by the people and even by the government.

After Migration

The initial days were very chaotic and everyone was in haste to get whatever shelter was available anywhere in Pakistan. Most of the Memons came to Sindh, the very place of their origin. A large part of the Community was settled in Karachi. Besides, several families settled in the interior of Sindh in small towns and cities.

In Karachi, the major Memon population of down trodden poor families settled in old city areas like Khadda, Lyari, Mayabad, Daryabad, Mithadar, Jodia Bazar, Khara-dar, Nanakwada, Burns Road, etc., which were already heavily congested colonies, having very little or no basic amenities avail-

able. They were living in the very shabby and inhuman conditions in narrowly built inferior and dilapidated cabins. Mostly, these rooms had electricity, ventilation, and even they were lacking sun-light and fresh air. Especially in monsoon, they had been facing a lot of physical agonies, mental torture due to heavy downpour when the narrow streets and small roads with several ditches on the un-paved road became full of sludge. Even the rain water always gushed into their cabins from several cracks and holes in the temporary built roofs which consequently petrified the whole family. At that time, they had no one under the sky to help them get ride of their agonies.

Although there were several Memon welfare institutions which were established for rendering social welfare services to the Community members and families, yet due to confusing condition of early days, the leader of the Community could not concentrate over such burning problems of painful dwellings of several thousands of Memon families. It was in the year 1953 when the delegation of Community leaders including consisting of M/S Haji A. Latif Dhedhi, Latif I. Jamal, Zakaria Adamjee, Latif Bawany, Mohammed Ali Rangoonwala, Ahmed Mania, H.A. Rehman Dada, Suleman Adamjee, Umer Fazil Farooq A. Latif Bhadelia, Haji Moosa Rangila, etc., visited these dirty slums and were shocked to see the highly tormented condition of their own Community brothers.

We must admit that every distinguished leader of Memon Community was gloomy over the situation and they had always been discussing over this subject in the gatherings and they all had a desire to acquire a large piece of land for the rehabilitation of the Community collectively in order to ease their sufferings. However, their envisaged plan could not be implemented at the time due to lack of funds.

Despite very odd situation, the idea visualized by the kind hearted Community leaders in their minds did not expunge and they were constantly pondering over this burning issue. Again in 1956, in the meeting convened at Adamjee Boarding House to commemorate the memory of Sir Adamjee Haji Dawood, the speakers stressed over the need of solving the problem of nasty dwelling of thousands of Memon families in slums. The speakers, in their highly emotional speeches, stated that Sir Adamjee had always been thinking passionately to set up

a grand Memon settlement in Karachi, but unfortunately he did not live long to achieve his goal. The speakers appealed to the audience of elite Members of the Community to please come forward and join hands to accomplish this dream of our glorious leader.

These appeals inspired the audience and immediately a proposal was unanimously passed to undertake the project of collective settlement of Memon Community and for this purpose the job was assigned to the undisputed and impartial institution of the Pakistan Memon Educational & Welfare Society which was founded by Sir Adamjee Haji Dawood, and his generous friends and almost every member of the Memon Community belonging to different towns and regions tremendously supported this institution.

The Society constituted a sub-committee namely Rehabilitation Sub-Committee under the control of Mr. Umer Fazal Farooq to prepare the initial feasibility report of the project. He was given full assurance of support by the then President of the Society, Mr. Abdul Wahid Adamjee and other members of Managing Committee of the Society.

Acquisition of Land

The Committee got in touch with the authorities like Karachi Development Authority (KDA), with initial demand for 500 acres. It was not accepted by the KDA. The Committee again requested for allotment of land for 7,781 plots of different sizes in order to make a grand settlement of Memon Community. This application was again turned down by KDA. However, thereafter the KDA granted a piece of land at Federal B. Area, Block 2 & 3 for carving 1,988 plots, each of 120 sq. yards (240 plots in Block 2 and 1,748 plots in Block 3). The K.D.A. at the same time also allotted several amenity plots to the Society for setting up Mosques, Madressas, Schools, Colleges, Hospitals, Clinics, Vocational Training Centers, Sport Complex, Playground, Eidgah, and Parks. The physical possession of the land for residence and amenities was acquired in 1960.

The main aim of welfare service of the Society was to promote education and training amongst the Community members. The rehabilitation project was assigned to the Society late on. Accordingly, the Constitution of the Society was amended in March, 1959 acquiring the absolute authority and power to control, manage, and run the

affairs of the envisaged grand Memon settlement of the world.

Distribution of Plots

For these 1,988 plots, applications were invited from poor and needy Memon families who had been dwelling under a great deal of hardships. The total applications received were much more than actual number of plots acquired by the Society. With the help and cooperation of different Memon Jamats such as Okhai Memon Jamat, Kutiyana Memon Association, Bantva Memon Rahat Committee, Porbander Suryawad Memon Jamat, Jetpur Memon Association, etc., these plots were allotted to the selected people. The different Jamats/Associations had extended good support to the society, by choosing the most deserving families, which were entitled to get the plots, which the society gave at the cheapest prices and that too with easy payment in instalments. Even these Jamats/Associations acquired several Plots on their account for free allotment to their indigent members, with our without building one room quarter thereon.

After initial distribution of plots, the whole area was named as Memon Colony. These different collective settlements within the Memon Colony were divided into following six localities:

Bantva Town: The foundation was laid by Mr. H.A. Rehman Dada

Kutiyana Mohalla: The foundation was laid by Mr. H.A. Ghani Bandukda

Hussainabad: Mr. Hussain Ebrahim Jamal laid the foundation stone for the settlement of Okhai Biradri.

Porbandar Colony: Mr. Haji Habib H. Shakoor Bhadelia laid the foundation. (The Durban, South African Memon Jamat of Porbander extended significant help to develop this locality)

Jetpur Colony: The foundation was laid by Mr. A Majeed H.A. Bawany

Ranavav Memon Colony: This was founded by the various philanthropists of Ranavav Memon Jamat and this Jamat was also supported by their Africa Memon friends.

Besides, there were families belonging to different other Memon Jamats/Associations who took settlement in this colony. The initially segregated above localities soon intermingled within a short span of time on sale/purchase of plots within Community members and shifting of families of different Jamats/Associations from one locality to other. However, the names have remained unchanged for identification only. Thus, this grand collective settlement of Memon Community, known as Memon Colony came into existence and has always remained as the largest Memon Colony of the world. It

was planned for 1,988 families. The utility services like sewerage, water connection, power supply were designed and planned for the limited population and nobody had ever anticipated that the population of this Colony will grow up to a higher extent as presently observed.

In the beginning, people dreaming about setting up Memon Colony, could not visualize that their dreamed colony of 1,988 plots would turned into a settlement of high-rise buildings swelling up with heavy population and soon would become a densely populated Memon Colony with narrow and dirty streets, encroachments, debris lying all over and filled with several complex problems.

Inadvertent Oversight

There is no doubt that the previous managements worked very hard for providing excellence residential facilities to the Community but all the human beings are prone to mistake and so as they had committed some over sight inadvertent which are as follows:-

1. Negligence on the growth of illegal construction
2. Issuance of NOC to the allottees for lease purpose
3. Improper control on transfer of Plots
4. Non utilization or improper utilization of amenity plots.

Adverse Impact

1. Illegal Constructions/Encroachments

These illegal constructions which had gone rampant in the colony were seriously noticed by several individuals and welfare institutions of the Memon Colony. They approached me when I was elected as Councilor. We had jointly initiated a tough crusade against such illegal constructions and encroachments. I acknowledge the warm cooperation and support from different Memon individuals in the above campaign.

With vigorous joint campaign and repeated approaches to the concerned authorities we had been able to put a strict ban on such illegal constructions. However, the Memon Colony by that time had sustained heavy and irreparable damage.

2. Rampant Issuance of N.O.C.

The N.O.Cs were being issued to allottees on their applications to get the plots leased out in their names and to get rid of Society's control over their holdings. The Society liberally issued N.O.C to several allottees. Many amongst those who got their plots leased in their names, subsequently played havoc by letting loose the reign of terror for their own Community members. Some notorious lease holders, after constructing multi-storey buildings with small flats/

shops, gave their flats/shops to tenants on heavy Pugree basis (Goodwill), and secured 90% of their investments. Thereafter, they approached Banks for getting loans of several million rupees, by mortgaging their plots/buildings. They submitted fake and forged documents and got the loan with the connivance of corrupt Bank officials. After getting loans they, they just continued getting monthly rents from their Pugree paid tenants plus the additional (but illegal or Haram) amount at 10% (or even 15% or 20%) from their Pugree Paid tenants on account of Rent Receipt Transfer fee. On the other hand, they did not repay Bank loan which subsequently had grown to the highest level with continued addition of compound interest. Consequently the Banks approached Banking Courts, and got the decree in their favor for auctioning all these mortgaged plots with building thereon.

These banks were authorized by Banking Courts to get the buildings vacated forcefully from all Pugree paid tenants. The Banks did not recognize the status of such tenancy, and issued notices to every tenant, either to pay outstanding Bank loans, or quit/vacate. This situation terrified the innocent and poor Pugree paid tenants who were all members of the Memon Community.

Those who received such notices from Banks approached me individually and in groups and requested me to activate some sort of campaign to help them (i.e. Pugree paid tenants), who had received noticed to vacate the flats/shops without any compensation at all.

This was a very serious threat to the peace and tranquillity of the society and was a crucial issue for the whole Memon Community. I placed the whole position before the present Management of the society, of which I am also a Join Secretary. I must salute the farsighted members of the present Management that they took a very wise and bold decision to help the victims through buying/acquiring the auctioned plots from Banks, after good bargaining. The above decision of the society prevented 200 families from danger of evacuation, and if these families were evacuated, the Memon Community would have required Rs. 80 Million for their rehabilitation. So far, the society has purchased several plots with buildings thereon and now all the Pugree paid tenants pay their monthly rents to the society as society's tenants. This issue is still going on, because there are several other plots which are under the process of Auctioning by the Banks.

3. Soft Method of Transferring the Plots

The society also had adopted a very soft policy towards transfer cases. The plots

were being transferred without thorough survey or checking by simple sale documents. The greedy people engaged in dirty illegal and other undesirable activities were always taking advantage of this liberal and soft transfer policy of the society. I have been associated with the society since the last 16 years, and always tried to give good suggestions to the society and when the new committee was formed with veteran members like Messrs Hanif S. Kalia, Ahmed A. Shakoor Munshi, Mohammed Siddique Polani, etc., I got good chance and authority to introduce certain remedial measures in the transfer policy in order to thwart all irregularities. This drastic change by the new management was well admired by the senior residents of the society, property agents, individual social workers and the institutions. The prices of plots were increased by several hundred thousand rupees, and the buyers/sellers were well satisfied with the very transparent policy of the society.

At this stage, I sincerely express my heartfelt gratitude to M/s. Memon League and Mr. Mohammad Hussain Soofi for their cooperation & support in stopping illegal construction and buy back of leased plot. I also thank Mr. Ahmed Ali Memon for introducing documentary control system to maintain the record in proper manner.

4. Amenity Plots and their Utilization (Proper/Improper)

No doubt, several welfare projects like Hospitals, Schools, Mosques, etc., were established on amenity plots, yet the society in the past did not pay proper attention on these plots which either remained unutilized or improperly utilized. Several amenity plots as detailed below were utilized with or without certain irregularities in some cases:

Usman Memorial Hospital

This plot situated just at the entrance of Hussainabad was given to Okhai Memon Youth Service, a welfare institution founded by late Usman Kath. His father late Mr. Hashim Kath had built this welfare Hospital and named the same to his son, Usman. This hospital is working satisfactorily since then under the management of Okhai Memon Youth Service.

Okhai Memon Masjid and Siddiqabad Memon Masjid

These two plots of Mosques are well utilized and now there are two spacious mosques available for devotees to offer five times prayers. These mosques are regarded as the most prestigious mosques of Federal B. Area.

Usman Memorial Hospital

H.E.F. Boys and Girls Schools

On the amenity plots for schools, and colleges the following institutions are in operation:

- Raunaque-e-Islam Girls School being run by All Memon Women Association (A.M.W.A)
- H.E.F. Primary Schools for Boys and Girls being run by Hussain Ebrahim Foundation
- Memon Secondary Schools for Boys & Girls and Memon Girls College under Memon Education Board (M.E.B.)

The very deplorable point to be recorded is that M.E.B, which holds the amenity plot for education has been running three marriage lawns in the amenity plot premises. This is absolutely condemnable misuse of the society's plot and also a gross violation of KDA rules. I am really shocked to note that the management of the M.E.B com-

prises of highly educated men having good social status and despite this the abuse or misuse of plot is continued under their nose.

The Memon Girls College

The Memon Secondary School

Our society had also acquired a large piece of land measuring about 17 acres as amenity plot (No. ST-11). Unfortunately, this was taken over by the Government for it being remained unutilized. This was a very serious and irreparable loss that had caused due to negligence. However, the Society approached the court of law for regaining the confiscated Plot. The authorities then gave a lollipop type offer of releasing 5 acres to the society, against the total 17 acres, provided that the Society withdrew the case from the court. The then management of the society accepted this degrading offers and thus got back the 1/4th part of the lost land. Thereafter, on this 5 acre Plot, the Memon Markaz was set up. Foundation was laid by the then President of Pakistan General Zia-

Okhai Memon Masjid and Siddiqabad Memon Masjid

H.E.F. Boys and Girls Schools

ul-Haq. It was subdivided into three parts to house different Memon welfare institutions to run their projects as follows:

World Memon Foundation

This runs vocational training centre for girls. 18,000 girls are enrolled for getting training in about 40 different subjects, such as cutting, sewing, embroidery, needle work, fancy designing, textile designing, interior decoration, grooming, hair-dressing, computer basics, English Language, glass panning, pot working, and other arts and crafts. It is the only institution in Pakistan holding that much strength of girl students.

Ahmed Bawany Academy

Kaka Bawany Vocational Training Centre

The Memon Girls College

The Memon Secondary School

The above institutions are functioning under the management of Aal Bawany Foundation. Mr. Yahya Ahmed Bawany is the President of the said foundation. The above

institutions are reserved for girls only, for their trainings in about 40 different subjects of arts, crafts, and technical trainings. So far, they have enrolled and trained about

15,000 students.

Sir Adamjee Institute of Technology (SAIT)

Before the establishment of the SAIT, this site was known as the Memon Markaz, which was inaugurated by the Late Mr. Hakim Mohammad Saeed, the then Governor of Sindh, where classes of computer short courses, English Language courses, and tailoring were conducted.

The Memon Markaz was having a huge area with excellent infrastructure, and its huge space was not commensurate for conducting these courses. Therefore, I suggested previous Management to establish a mega I.T. project in these premises. The working committee accepted the proposal for making necessary structural/design changes in the first and second floor of Memon

Markaz, and to equip it with modern state of the art computer hardware, computer labs, and libraries.

On the suggestion of the Chairman, Memon Markaz Committee, Mr Yahya Ahmed Bawany, two committees were formed for successful implementation of the project. The first committee chaired by Mr. Haji Ali Mohammad Tabba was assigned the work of making suitable changes in the building and purchase of equipment for the institute. The second committee chaired by Mr. A. Wahab Adamjee Lakhani was to draft the memorandum and Articles of Association, and to look after appointments of administrative and faculty staff. Both the committees had completed their assigned tasks in a record period of 6 months. The SAIT was inaugurated in the year 2000, by the then Federal Interior Minister, Lt. Gen. Retd. Moimuddin Haider. The management board was formed under the chairmanship of Engr. M. Nisar Shekhani to control and manage the affairs of the SAIT. Unfortunately, the process is still incomplete

World Memon Foundation

due to complex, lengthy and worthless formalities by the concerned Ministry that grants sanctions to such universities. However, the SATT has even been able to get the status of "Institution".

After several approaches, the SATT has been fortunate to get the affiliation with Karachi University. We are definitely not disheartened. We would continue our efforts to make this institution a good technical university. When the Memon Markaz was founded by Mr. Yahya Ahmed Bawany, he dreamed for a large education centre for community people. No doubt the founder of Memon Markaz would be pleased that his planted seeds have now become a tall and fruit bearing tree in the shape of SATT.

Madni Masjid

Ahmed Bawany Academy

Kaka Bawany Vocational Training Centre

This amenity plot no. 54-54, Block 7, (adjacent to Block 3), Federal B. Area, Karachi was allocated for Jama Masjid in the very

beginning. As usual, the society handed over this plot to Amina Ghani Rangonwala Foundation to arrange for setting up

of the mosque. Since it was amenity plot for Mosque, it was priced at Rupees 1/84 Yd.

The member of the foundation was no doubt a religious man, and was inclined towards Tabligge Jamat. He invited Tabligge Jamat to build a grand Mosque thereon with the financial support of the Philanthropists. Thus the society's plot meant for Mosque was utilized for Mosque and on the other hand, the Tabligge Jamat got a spacious centre for making their Markaz.

Memon Cardic Hospital (Tabba Heart Institute)

There was one more amenity plot (No. ST-1) lying unutilized since a long time. It was earlier given to Mr. Mohammad Ahmed Rangonwala to run a clinic. Initially he ran the clinic on small scale but actually

failed to use the same in desirable manner. The clinic then remained closed for about 15 years. The people of vested interest were drooling over this spacious and unutilized open plot. On several occasion, the greedy people encroached upon different parts of this plot. Being the councillor of Block 3, I had taken several drastic steps to clean this plot from the encroachers and being Memon associated with society, I protested over this negligence of the society and insisted that it should be given to some Memon Institution for establishing large medical centre or hospital.

Finally, after several heated debates, this plot was handed over to the Tabba Foundation, a welfare institution of our Community for building a large 100 bed Cardiovascular Hospital for cardiac patients. The project is under progress, and after completion it would be a good source of relief for the cardiac patients residing in the surrounding areas.

Opening Ceremony of Pochi Homes at Hyderabad

In an event organized by Upleta Memon Jamat Hyderabad (Sindh), the ambitious project of “Zulekha Hajiani Haji A. Gaffar Pochi Homes” was inaugurated on 24th December, 2011. Haji Mohammed Yakoob, the son of famous philanthropist of Upleta Memon community, was the Chief Guest on the occasion.

Haji Mohammed Akhtar Younus Arfa, the President of Upleta Memon Association-Karachi, was also facilitated in this ceremony on his receiving the prestigious civil award of ‘Tamgha-e-Imtiyaz’ from the President of Pakistan.

The Pochi Homes project is initially

consisted of eight flats of 3 & 4 bedrooms with all the necessary facilities including attached baths, Kitchen and gas & electricity fitting etc.

Opening Ceremony was presided over by Haji Masood Parekh, Chairman of Memon Khidmat Forum - Karachi (who is also a recipient of Tamgha-e-Imtiyaz), and attended by a large number of community people from Hyderabad and Karachi.

The President of Upleta Memon Jamat – Hyderabad, Mr. Mohammed Hussain Lamba delivered the welcome address, while the General Secretary of Jamat,

Haji Imran Kasmani briefed the gathering on 8 year's activities of the Jamat.

Mr. Abdul Razzak Vayani, the Secretary General of All Pakistan Memon Federation, also spoke on the occasion, besides Mr. M. Yakoob Pochi and Haji Masood Parekh. Speakers particularly lauded the services rendered by the Pochi and Arfa families. Among others, Haji Mohammad Hanif Pochi, Haji Anis Arfa, Mr. A. Majid Agar, Mr. Mohammed Arif Punjabi, Mr. A. Razzak Jaliawala, Haji A. Gaffar Mavadia and Mohammed Amin Sharif were also present.

Ghulam Muhammad Banatwala is no more

Ghulam Muhammad Banatwala, President of the Indian Union Muslim League, considered by many as one of the most prominent national faces of Indian Muslims after Independence, died on 25 June 2008. He was 74.

He was one of the longest serving parliamentarians and won elections seven times in a row. He took up the cause of Indian Muslims boldly in Parliament as well as outside without the fear of being dubbed as a communalist or fundamentalist.

He was born in the Kutch region of Gujarat on 15th August 1933. He later migrated to Mumbai and worked as a lecturer for some time.

He was the President of All Memon Jamat - Mumbai during 1954 to 1956 and also drafted the bi-laws of the Memon Jamat that time. His political life began when he met Peer Mohammad, the son-in-law of Mohammad Ali Jinnah and joined Muslim League. In 1967 he was elected as an MLA in the Maharashtra Assembly.

Later he chose Kerala as his political constituency. He was for the first time elected to the Lok Sabha in 1977 from Ponnani Constituency in Malappuram, a Muslim-dominated area. He was elected

to Lok Sabha from this constituency seven times. It is strange that he neither spoke Malayalam nor he even actively participated in his election campaign, and yet time and again he was elected to the Lok Sabha by Malayalee speaking people. He always spoke in English but had so much rapport with his electors that they had full faith in him and they always elected him with a big margin. He was a model parliamentarian and spoke seriously on all issues and never tried to violate the discipline and decorum of the August body. Even his strong detractors like the followers of Hindutva ideology heard him attentively, without cat calls or in any way disturbing him. He was one of the founding members of the All India Muslim Personal Law Board. He spoke frankly on the problems of case, Babri Masjid, Muslim Personal Law, Shariat or any other issue. After Maulana Abdul Kalam Azad, Ibrahim Sulaiman Sait, Banatwala was among those Muslim leaders who truly represented the views and feelings of Indian Muslim in the Parliament as well as outside.

He is survived by three brothers, with whom he had been living after the death of his wife Dr. Ayesha in 1998, as he had no children.

GM Banatwala was the author of 4 books including “Religion and Politics in India” and “Muslim League, Azadi they Baad” (Urdu). A number of his articles were published by different English and Urdu journals of India.

Mr. Banatwala attended the IUML's platinum jubilee celebrations in Chennai in his last days and when he returned home, he felt uneasy, restless and feverish and breathed his last on the way to hospital. GM Banatwala's funeral took place on Thursday, 26 June, afternoon around 1:00 at Karachi Memon Jamat Qabristan in Mumbai. Numerous mourning people from across different parts of India attended the final rites.

They came from Tamil Nadu, Kerala, Andhra Pradesh and other states. Relatives and admirers across Mumbai and South India also attended the funeral. Maharashtra Governor SC Jamir, CM Vilasrao Deshmukh, India President Pratibha Devi Singh Patil and Prime Minister Dr. Manmohan Singh mourned his death. Muslim leaders have described the sudden death of GM Banatwala as an irreparable loss to Muslim community of India.

A Life well lived

Bilquis Edhi narrates the story of her early life and her marriage to Sattar Edhi

We are from Bantwa, a village close to Junagadh where I was born on August 14, 1947. My dad was quite affluent, and so he took my mother and me to Mumbai where we stayed for four months, after which we migrated to Pakistan. Here, my two brothers Iqbal and Mehmood were born. When my younger brother was just 11 months old, our father passed away.

My mother was my best friend. It's been 18 years since she passed away and I still miss her. After the demise of our father, she took up teaching in order to support us, although my dad had left a lot of money. Despite pressure from all quarters, she refused to remarry. Those were peaceful times; there was little traffic, very less noise pollution, it wasn't this crowded, and of course, it was

far safer than what it is now.

My school, Ronaq-e-Islam, was in Kharadar, five minutes away from where we used to live. I was never interested in studies and eventually finished eight, ninth and 10th class. I was always a back bencher and used to read comics and story books during lessons. My headmistress and my mother would often implore to me to pay attention to studies. But that never happened. I think my biggest problem was Maths, particularly algebra; I could never comprehend its concepts. The other strong detestant was Persian which was taught in our school and which I hated.

I was quite a bully back then, a total don. I actually took fun in beating up other girls, even those who tried to be nice to me! No surprise then, that few girls ever befriended

me. We even used to play games meant for boys like gilli danda in the streets, and it was not looked down upon. There was a dargah for aish. There, we saw women who everyone said were under the spell of jinn. We would observe these women carefully and then spy them at home, swinging our hair wildly and dancing in a weird manner.

The other highlight of my childhood was burying birds. Whenever we found a dead or injured bird, we would wrap it up in a newspaper and give it a proper burial, including agar batti and flower petals, which we used to steal from a flower shop. I think that's when I finally failed class 10th. I told my mother that I wanted to be a nurse and joined the Bfhl centre in 1964. I remember when Pakistan went to war with India a year later we treated a lot of wounded. We

also had to prepare for last rites of many corpses, some even mutilated, after which the men would take them for burial. At that time, apart from Edhi, there was no other centre providing social service like this.

When I joined the centre, all Edhi centre home, a tiny office and an old car. I'm told that when Edhi saab wanted to initiate this venture in the 1950s, he had few funds.

Fortunately, a gentleman from the Memon community, Haji Usman Ghani Edhi, gave him half his capital and instructed him to open a dispensary, and the office in Khara-dar, is where it all began.

Gradually we bought the adjoining buildings for expansion. The real estate wasn't very expensive then, and Edhi saab saved up Lyari which was designed as a proper hospital. This must have been around 25 years ago.

My first meeting with Edhi saab was quite interesting. During my school years, one night my mother asked me to accompany her in the middle of the night to the Edhi centre where she was escorting my aunt who was experiencing labour pains.

There was a man sleeping on a charpai outside the centre. Assuming, that he was a guard, I rudely woke him up and told him to open the gate. "Oye lala gate kholo," is how I called out to him. It turned out that the 'guard' was Edhi saab.

There was little contact after that until I took up nursing duties. When I was working at the centre, Edhi saab was involved with another nurse and we all thought they would get married. But it did not work out. So eventually he sent a proposal for me and I accepted. I was in my teens and Edhi saab was much older, at least 20 years older. When he decided to marry me, people advised him against it, warning him that because of the age difference, the relationship would not last. The girls in our mohalla would tease me as well, and sang, "Main kya karoon re, mujhe buddha mil gaya", when they saw me.

This was in 1966. Within three years I had my first kid. I remember living on the roof of the office building with the kids, where as Edhi saab lived downstairs,

he only came upstairs to eat and say his prayers. He used to drive the only ambulance we had at that time. After my marriage, I continued to fulfill my duties as a nurse.

As nurse, we were all-rounder's, and even back then there used to be quite a crowd at the dispensary. In those days, patients would only be satisfied if you give them some injection; similar to how today people want antibiotics, even if there's no need for it. I remember how exhausted we would get giving injections to patients. The only thing we backed away from was cleaning wounds like gangrene, and Edhi saab looked after such patients.

Contrary to what the younger lot believes, the girls in the 60s and 70s experienced a lot of liberty. We were, of course, required to cover ourselves in chadar and burqas but we were allowed to work. Some of the women who worked at the hospital came from quite a distance, but we never had to fear eve-teasing or worry about my other security issues.

Bring back certain memories

Someone asked the other day, 'What was your favorite 'fast food' when you were growing up?'

'We didn't have fast food when I was growing up,' I informed him.

'All the food was slow.'

'C'mon, seriously.. Where did you eat?'

'It was a place called 'home.'" I explained. !

'Mum cooked every day and when Dad got home from work, we sat down together at the dining room table, and if I didn't like what she put on my plate, I was allowed to sit there until I did like it.'

Here are some other things I would have told him about my childhood if I'd figured his system could have handled it:

- Some parents NEVER owned their own house, wore jeans, set foot on a golf course, travelled out of the country or had a credit card.
- My parents never drove me to school. I had a bicycle that weighed probably 50 pounds, and only had one speed (slow).
- We didn't have a television in our house until I was 10.

It was, of course, black and white, and the station went off the air at 10 pm, after playing the national anthem and epilogue;

it came back on the air at about 6 a.m. and there was usually a locally produced news and farm show on, featuring local people...

- Pizzas were not delivered to our home... But milk was.
- All newspapers were delivered by boys and all boys delivered newspapers --My brother delivered a newspaper, seven days a week. He had to get up at 6AM every morning.
- Film stars kissed with their mouths shut. At least, they did in the films. There were no movie ratings because all movies were responsibly produced for everyone to enjoy viewing, without profanity or violence or almost anything offensive.

MEMORIES from a friend:

My Dad is cleaning out my grandmother's house (she died in December) and he brought me an old Lemonade bottle. In the bottle top was a stopper with a bunch of holes in it.. I knew immediately what it was, but my daughter had no idea. She thought they had tried to make it a salt shaker or something. I knew it as the bottle that sat on the end of the ironing board to 'sprinkle' clothes with because we didn't

have steam irons. Man, I am old.

How many do you remember?

Headlight dip-switches on the floor of the car.

Ignition switches on the dashboard.

Trouser leg clips for bicycles without chain guards.

Soldering irons you heated on a gas burner.

Using hand signals for cars without turn indicators.

Sweet cigarettes

Coffee shops with juke boxes

Home milk delivery in glass bottles

Party lines on the telephone

Newsreels before the movie

TV test patterns that came on at night after the last show and were there until TV shows started again in the morning.. (There were only 2 channels [if you were fortunate])

Peashooters

33 rpm records

45 RPM records

Hi-fi's

Metal ice trays with levers

Blue flashbulb

Cork popguns

Wash tub wringers

Noor Mohammad Charlie

A.HAMEED TAYAB SURIYA

Palat Tera diyan kishar hai" – it was a typical hook of the champion comic of the pre-Partition Indian cinema. Noor Mohammad Charlie made a great splash in the sea of the Indian cine kingdom, when he entered the funny with his own many jokes and word variations, apart from his pet phrases and lingual zig-zaggers. It is an undeniable fact that Muslims have dominated the humor department in the Indian film industry over the 73 years history of the talkies, including Yaqoob, Noor Mohammad Charlie, Mirza Mushtaq Agha, Johnny Walker, Mehmood, Ghanshyam, A. Shah Shikarpuri and others. About Noor Mohammad Charlie, you could say that with his own distinct style, he was the most hilarious doctor of the best medicine.

Noor Mohammad belonged to the Memon community, and like many young men of his age, he was a great fan of Charlie Chaplin. He loved to walk and talk with Chaplin's style and even had a tiny moustache like his ideal artist from Hollywood. Those were the days when the world was overwhelmed by the incredible talent of Charlie Chaplin, Laurel & Hardy, The Three Stooges, Butch Abbott & Costello, Norman Wisdom and many others. As the World Wars reshaped the world in the first half of the 20th century, the people thronged to the cinema to forget and drown their sorrows in laughter and fun. In India, a similar trend was in the offing, and Charlie just swept away the people with his style of talking and his funny gongs; making noises that were new to the sub continent, and acting in a way that tickled the generations emerging out of the gloom of the British Rule. Elephanta Movies produced Pak Daman Raquasa, directed by B. R. Oberoi, in 1932, and introduced this most peculiar young character Beha Charlie, with mugs, prods and his individual hairstyle that took the nation by storm.

In those days, the comics believed in the body language, as did Charlie. But, apart from that, his gift of the gab stood him in good stead. Lala Yaqoob, Ghanshyam and Dixit were already famous before Charlie, but he left many of them behind with his innovation and hilarity. Zameen was re-

leased in 1932 too, where he had an early run in with Yaqoob, where Jaal Merchant and Zubaida did the lead. Later, films like Chandachasa, Premi Pagal, Nadra, Farzand-o-Hind, Tofan Mall, College Girl, Rast Ki Rami, Secretary, Thokar etc were released, which made Charlie a remarkable artist of the subcontinent. It's generally thought that his best character acting was reserved for the Ranjeet Movietone, which was the film company of famous maker, Chandulal Shah. He even played the lead in some of the humorous movies, including Chand Tera, where he was partnered with Swaranlata, very famous in those days, Ghazal, where Leela Chitani was his heroine, and Dulha, with Chandraprabha.

When he came to Pakistan, Charlie was almost at the end of his popularity and career, and worked in almost a dozen Urdu, Sindhi and Punjabi movies. His first film released in Pakistan was Agha G, A Gup's Punjabi film, Mandri, in 1948, which was directed by Daud Chand. It was quite a hit to boost up the local cinema in its formative years. Ragni and Ilyas Kashmiri were the leading artistes of the film. In Nasser Ajmeri's Begarar, he played his light hearted role to the hilt and was applauded all the way. Similarly, in Ataulah Hashmi's Aloni, in 1951, he was a sidekick of Santosh,

whose leading lady was Raagini. In 1956, the first ever Sindhi film, Omar Marvi was released in Pakistan, by Fazlani and Sheikh Hasan, where Nighat Suhana and Fazlani did the lead, and Charlie had a characteristic role in this famous folk tale. In J. C. Anand's Miss '56, he acted alongside Meena Shetty, Santosh, Aslam Parvar and Shamim Ara. Fazlani's Sindhi film, Pardeci was released in 1958, which had Charlie enacting a lovely role of a clever villager. Another Sindhi film the same year, Paro Zameen, also starred Charlie.

Charlie worked in Lollywood even after both superstars, Waheed Mumtaz and Mumtaz Zameen had made their debuts in the early 1960s. In 1965, he did the lead in a funny film by Aslam Inani, called Pipli Sabah, which had the lead role for him opposite Nighat. He did well enough, with a young Mumtaz Zameen playing a smaller caddy by his side. Fazlani's Urdu film, Ustadon Ke Ustad, which appeared in 1967, also had Charlie – probably his last film. His son, Latif Charlie has been a famous character actor on the silver screen, and has played various roles in films like Dornha, Pyar Kee Jest, Raaz etc. Charlie himself shifted to America, and came back to Pakistan just before his death –

Champion neon®

The sign that shines forever

**NEON
SIGNS**

**LED
SIGNS**

**ROOFTOP
SIGNS**

**ENGRAVING
SIGNS**

**TRI-VISION
SIGNS**

**METALLIC
SIGNS**

**VEHICLE
GRAPHICS**

**FLEXFACE
SIGNS**

**DIGITAL
PRINTS**

**Total Signage Solutions
Under One Roof !**

Head office: P.O. Box 60288, Dubai, UAE | T: +971 4 2856595 | E: info@champion-neon.com

www.champion-neon.com

Chicken Shashlik

Instructions

1. Cut onions and tomatoes in cubes.
2. Boil chicken separately, then cut the chicken into small pieces.
3. Heat the oil & put the onions and the tomatoes in the pan with the oil.
4. Mix them together for 3 minutes.
5. Put the pieces of the boiled chicken, salt, and red chillies in the pan.
6. Mix them together for 3 minutes.
7. Then garnish them with heri mirchen and hera dhanya.
8. Keep it on low heat on the stove for 2 minutes.
9. Serve with white boiled rice and salad.

Ingredients

- one whole chicken
- three big tomatoes
- two big onions,
- half cup oil,
- 1 tbs salt,
- 1 tbs red chillies
- heri mirch, hera dhanya for garnish

Ras Malai

Instructions

1. Boil 2 liter milk, add yogurt and lemon juice to it. Boil for 5-10 minutes. Paneer will separate from water. Transfer it to a clean thin cloth, tie it to drain water and leave overnight. Make small balls and flatten them to small patties (1 to 1.5 inch).
2. Take 5 cups water in a pan, add 1 cup sugar and boil. Put the paneer patties in this boiling water gently. Let it boil till they become soft and spongy (it takes about 15 minutes).
3. In another pan, put the milk and 1 cup sugar, add milk powder and boil until the quantity reduces to half. Take care that milk should not stick at the bottom of the pan. Add cardamom powder, pieces of almonds and pistachios, and saffron strands.
4. Gently remove each patty from the water, and drain all the water and transfer to the prepared milk. Boil at low heat for 5 minutes.
5. Remove from heat and allow it to cool to room temperature.
6. Put the Ras malai into refrigerator for 3-4 hours. Serve it Chilled.

Ingredients

- Fresh Paneer - 200 gram or Milk(2 liter)
- Half-half milk - 0.75 liter
- Skim milk powder - 2 Tspn
- Cardamom powder - 1 tspn
- Fresh lime juice - 1 tspn
- Non Fat Yogurt - 1 Tspn
- Grated Almonds and Pistachios - 5 pieces each
- Sugar - 2 cups
- Water - 5 cups
- Saffron - 4-7 Strands

Charga

Instructions

1. Wash the chicken inside and out, then marinate in salt, vinegar, lemon juice, ginger and garlic paste, red chillies, white cumin, black pepper and yellow food colour.
2. It is better to refrigerate the marinated chicken for 4 hrs but it can also be left inner outside.
3. Half an hour before cooking, heat cooking oil in a deep pan or wok, deep fry the chicken on low heat, drain on absorbent paper and serve hot.

Ingredients

- Chicken-1 ½ kg(whole and slits marked on it)
- Ginger and garlic paste-1 tsp
- Red chillies-1 tsp
- Juice of 4 lemons
- Yellow food colour
- White cumin-1 tsp
- Black pepper-1 tsp
- Vinegar-3 tsp
- Salt to taste
- Cooking Oil

Challenging Spirit

MEHRAN
SUGAR
MILLS
LIMITED

Since 1965, Mehran Sugar Mills Limited has been in the business of producing premium quality white refined sugar and allied products. We have laid our foundation on solid principles aimed to assure a leadership position in the industry. We stride with a challenging spirit based on modern management principles. We consider our farmers as our back bone and continually propagate to increase plantation of sugarcane through diversified incentives.

Corporate social responsibility is a vital part of our philosophy. It is an inherent vision of the Company to have a significant positive contribution towards the society. We are constantly working towards improving the health and education standards in our area.

Adamjee House, 8th Floor, I.I. Chundrigar Road, Karachi - 74000, Pakistan
Tel: +92-21 3241 7131 (4 Lines), Fax: +92-21 3241 6477
E-mail: mism@mehransugar.com, Website: www.mehransugar.com

Vitamin D...

Are You Getting Enough?

As a Muslim woman who wears the niqab (Shoo-voil, headscarf, and jilbab), and after much research on the subject, I wish to increase awareness amongst sisters to take precautions in preventing vitamin-D deficiency. We may be at a slightly higher risk than others due to the lack of sun exposure because of the way we dress and due to the fact that many of us may rarely leave our homes.

People who are mostly susceptible are those who stay indoors most of the time, wear sunscreen constantly, who are vegetarians who cut out all forms of meat including fish...etc, or live in a location that lacks sufficient sunlight sometimes up to 6 months during the winter months.

Vitamin D keeps our bones strong, helps to prevent some cancers and benefits the immune system. Preliminary research suggests it may reduce the risks of breast, prostate and colon cancer. This vitamin is a hormone and is manufactured in the body. It helps the body utilize calcium and phosphorus and builds bones and teeth.

Your body can only make vitamin D under the proper conditions. It actually does not take much to do so and will not compromise our lifestyles.

It is recommended that you try to find a secluded place outdoors so that you can expose your face and hands to direct sunlight for 10 to 15 minutes only 2 or 3 times a week. (Remember too much sun is not good either and overexposure can lead to skin cancer). You will most likely satisfactorily enough Vitamin D to meet your needs and because it is a fat-soluble vitamin, you can store enough to supply you for days even months without

sun exposure (according to many health specialists and Bill Senti a health journalist and consumer advocate in CA).

It is also advised to take a daily multi-nutrient that contains at least 400IU of vitamin D3 (look for the word "cholecalciferol" on the label). Try and consume more vitamin D-rich foods like fish (salmon, sardines and tuna), fish oils, eggs, liver, milk, bran cereals and butter (avoid using margarine, it's liquidified plastic). In doing this your skin, nerves, heart, hormonal system, bones, teeth and joints will benefit. This also helps maintain bone loss, leading to osteoporosis. Studies have also shown that consistent weight-bearing exercises also increases bone density such as jogging, walking, weight-training, etc. (i.e. treadmill's are great)

Rickets and Osteomalacia (adult form of rickets) is also caused by a lack of vitamin D in the body. This is when the bones become increasingly soft making them brittle and more flexible causing deformity to the body. Symptoms can include pain in the back, spine, throat, and pelvis also muscle and progressive weakness.

Vitamin D is formed in the skin by the action of short-wave ultra-violet light. Precursors of vitamin D in the skin are converted into cholecalciferol, a weak form of vitamin D3, which is then transported to the liver and kidneys where enzymes convert it to 1,25 dihydroxycholecalciferol, the more potent form of vitamin D3. Vitamin D precursors require cholesterol for conversion into the hormone-vitamin.

Without adequate sun exposure, vitamin D precursors turn to cholesterol instead of the vitamin. Fat-soluble vitamin D supple-

ments are available. Vitamin D3 is believed to exhibit the most potent cancer-inhibiting properties and is the preferred form of the vitamin. Evidence of vitamin D's protective effect against cancer is compelling and it may also go beyond cancer prevention and provide tumor therapy. Much has been made of pharmaceutical angiogenesis inhibitors- agents that help inhibit the growth of new, undesirable blood vessels that tumors require for nutrient supply and growth. Laboratory tests have shown vitamin D to be a potent angiogenesis inhibitor. Vitamin D also works at another stage of cancer development. Tumor cells are young, immortal cells that never grow up, mature and die off. Because vitamin D derivatives have been shown to promote normal cell growth and maturation, drug companies are attempting to engineer patentable forms of vitamin D for anti-cancer therapy.

So my dear sisters, it does not require a whole lot to avoid vitamin-D deficiency. Only a small amount of sunlight and/or vitamin D supplements are required. If you do not have the convenience of your own privacy fenced-in yard, try to find a secluded place to expose only your face and hands for about 15 minutes such as a park for example, where no one else can see you. Choose the least busiest time to go.

You do not have to compromise the wearing of niqab in doing so sisters. Remember, even sisters who do not wear niqab who live in locations such as Canada, Alaska, etc where you lose much sunlight or even work indoors most of the day should take these extra precautions in order that we may all help to keep our bodies healthy.

Arthritis

Definition

Arthritis is inflammation of one or more joints, which results in pain, swelling, stiffness, and limited movement. There are over 100 different types of arthritis.

Causes, incidence, and risk factors

Arthritis involves the breakdown of cartilage. Cartilage normally protects the joint, allowing for smooth movement. Cartilage also absorbs shock when pressure is placed on the joint, like when you walk. Without the usual amount of cartilage, the bones rub together, causing pain, swelling (inflammation), and stiffness.

You may have joint inflammation for a variety of reasons, including:

- An autoimmune disease (the body attacks itself because the immune system believes a body part is foreign)
- Broken bone
- General "wear and tear" on joints
- Infection (usually caused by bacteria or viruses)

Often, the inflammation goes away after the injury has healed, the disease is treated, or the infection has been cleared.

With some injuries and diseases, the inflammation does not go away or destruction results in long-term pain and deformity. When this happens, you have chronic arthritis.

Osteoarthritis is the most common type and is more likely to occur as you age. You may feel it in any of your joints, but most commonly in your hips, knees or fingers. Risk factors for osteoarthritis include:

- Being overweight
- Previously injuring the affected joint
- Using the affected joint in a repetitive action that puts stress on the joint (baseball players, ballet dancers, and construction workers are all at risk)

Arthritis can occur in men and women of all ages. About 37 million people in America have arthritis of some kind, which is almost 1 out of every 7 people.

Other types or cause of arthritis include:

- Adult Still's disease
- Ankylosing spondylitis
- Fungal infections such as blastomycosis
- Gonococcal arthritis
- Gout
- Juvenile rheumatoid arthritis (in children)
- Other bacterial infections (nongonococcal bacterial arthritis)
- Psoriatic arthritis

- Reactive arthritis (Reiter syndrome)
- Rheumatoid arthritis (in adults)
- Scleroderma
- Systemic lupus erythematosus (SLE)
- Tertiary Lyme disease
- Tuberculous arthritis
- Viral arthritis

Symptoms

If you have arthritis, you may experience:

- Joint pain
- Joint swelling
- Reduced ability to move the joint
- Redness of the skin around a joint
- Stiffness, especially in the morning
- Warmth around a joint

Signs and tests

First, your doctor will take a detailed medical history to see if arthritis or another musculoskeletal problem is the likely cause of your symptoms.

Next, a thorough physical examination may show that fluid is collecting in the joint. (This is called an "effusion.") The joint may be tender when it is gently pressed, and may be warm and red (especially in infectious arthritis and autoimmune arthritis). It may be painful or difficult to rotate the joints in some directions. This is known as "limited range-of-motion."

In some autoimmune forms of arthritis, the joints may become deformed if the disease is not treated. Such joint deformities are the hallmarks of severe, untreated rheumatoid arthritis.

Tests vary depending on the suspected cause. They often include blood tests and joint x-rays. To check for infection and other causes of arthritis (like gout caused by crystals), joint fluid is removed from the

joint with a needle and examined under a microscope. See the specific types of arthritis for further information.

Treatment

Treatment of arthritis depends on the particular cause, which joints are affected, severity, and how the condition affects your daily activities. Your age and occupation will also be taken into consideration when your doctor works with you to create a treatment plan.

If possible, treatment will focus on eliminating the underlying cause of the arthritis. However, the cause is NOT necessarily curable, as with osteoarthritis and rheumatoid arthritis. Treatment, therefore, aims at reducing your pain and discomfort and preventing further disability.

It is possible to greatly improve your symptoms from osteoarthritis and other long-term types of arthritis without medications. In fact, making lifestyle changes without medications is preferable for osteoarthritis and other forms of joint inflammation. If needed, medications should be used in addition to lifestyle changes.

Exercise for arthritis is necessary to maintain healthy joints, relieve stiffness, reduce pain and fatigue, and improve muscle and bone strength. Your exercise program should be tailored to you as an individual. Work with a physical therapist to design an individualized program, which should include:

- Low-impact aerobic activity (also called endurance exercise)
- Range of motion exercises for flexibility
- Strength training for muscle tone

A physical therapist can apply heat and cold treatments as needed and fit you for splints or orthotic (straightening) devices to support and align joints. This may be particularly necessary for rheumatoid arthritis. Your physical therapist may also consider water therapy, ice massage, or transcutaneous nerve stimulation (TENS).

Rest is just as important as exercise. Sleeping 8 to 10 hours per night and taking naps during the day can help you recover from a flare-up more quickly and may even help prevent exacerbations. You should also:

- Avoid holding one position for too long.
- Avoid positions or movements that place extra stress on your affected joints.
- Modify your home to make activities easier. For example, have grab bars in the shower, the tub, and near the toilet.
- Reduce stress, which can aggravate your symptoms. Try meditation or guided imagery. And talk to your physical therapist about yoga or tai chi.

Other measures to try include:

- Eat a diet rich in vitamins and minerals, especially antioxidants like vitamin E. These are found in fruits and vegetables. Get selenium from Brewer's yeast, wheat germ, garlic, whole grains, sunflower seeds, and Brazil nuts. Get omega-3 fatty acids from cold water fish (like salmon, mackerel, and herring), flaxseed, rapeseed (canola) oil, soybeans, soybean oil, pumpkin seeds, and walnuts.
- Taking glucosamine and chondroitin — these form the building blocks of cartilage, the substance that lines joints. These supplements are available at health food stores or supermarkets. While some studies show such supplements may reduce osteoarthritis symptoms, others show no benefit. However, since these products are regarded as safe, they are reasonable to try and many patients find their symptoms improve.

Medications

Your doctor will choose from a variety of medications as needed. Generally, the first drugs to try are available without a prescription. These include:

- Acetaminophen (Tylenol) — recommended by the American College of Rheumatology and the American Geriatrics Society as first-line treatment for osteoarthritis. Take up to 4 grams a day (two arthritis-strength Tylenol every 8 hours). This can provide significant relief of arthritis pain without many of the side effects of prescription drugs. DO NOT exceed the recommended doses of acetaminophen or

take the drug in combination with large amounts of alcohol. These actions may damage your liver.

- Aspirin, ibuprofen, or naproxen — these nonsteroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs) are often effective in combating arthritis pain. However, they have many potential risks, especially if used for a long time. They should not be taken in any amount without consulting your doctor. Potential side effects include heart attack, stroke, stomach ulcers, bleeding from the digestive tract, and kidney damage. In 2005, the U.S. Food and Drug Administration (FDA) asked makers of NSAIDs to include a warning label on their product that alerts users of an increased risk for heart attack, stroke, and gastrointestinal bleeding. If you have kidney or liver disease, or a history of gastrointestinal bleeding, you should not take these medicines unless your doctor specifically recommends them.

Prescription medicines include:

- Biologics — these are the most recent breakthrough for the treatment of rheumatoid arthritis. Such medications, including etanercept (Enbrel), infliximab (Remicade) and adalimumab (Humira), are administered by injection and can dramatically improve your quality of life. Newer biologics include Orencia (abatacept) and Rituxan (rituximab).
- Corticosteroids (“steroids”) — these are medications that suppress the immune system and symptoms of inflammation. They are often injected into painful osteoarthritic joints. Steroids are used to treat autoimmune forms of arthritis but should be avoided in infectious arthritis. Steroids have multiple side effects, including upset stomach and gastrointestinal bleeding, high blood pressure, thinning of bones, cataracts, and increased infections. The risks are most pronounced when steroids are taken for long periods of time or at high doses. Close supervision by a physician is essential.
- Cyclooxygenase-2 (COX-2) inhibitors — These drugs block an inflammation-promoting enzyme called COX-2. This class of drugs was initially believed to work as well as traditional NSAIDs, but with fewer stomach problems. However, numerous reports of heart attacks and stroke have prompted the FDA to re-evaluate the risks and benefits of the COX-2s. Celecoxib (Celebrex) is still available, but labeled with strong warnings and a recommendation that it be prescribed at the lowest possible dose for the shortest duration possible. Talk to your doctor about whether COX-2s are right for you.

- Disease-modifying anti-rheumatic drugs — these have been used traditionally to treat rheumatoid arthritis and other autoimmune causes of arthritis. These drugs include gold salts, penicillamine, sulfasalazine, and hydroxychloroquine. More recently, methotrexate has been shown to slow the progression of rheumatoid arthritis and improve your quality of life. Methotrexate itself can be highly toxic and requires frequent blood tests for patients on the medication.

- Immunosuppressants — these drugs, like azathioprine or cyclophosphamide, are used for serious cases of rheumatoid arthritis when other medications have failed.

It is very important to take your medications as directed by your doctor. If you are having difficulty doing so (for example, due to intolerable side effects), you should talk to your doctor.

Surgery and other approaches

In some cases, surgery to rebuild the joint (arthroplasty) or to replace the joint (such as a total knee joint replacement) may help maintain a more normal lifestyle. The decision to perform joint replacement surgery is normally made when other alternatives, such as lifestyle changes and medications, are no longer effective.

Normal joints contain a lubricant called synovial fluid. In joints with arthritis, this fluid is not produced in adequate amounts. In some cases, a doctor may inject the arthritic joint with a manmade version of joint fluid. The synthetic fluid may postpone the need for surgery at least temporarily and improve the quality of life for persons with arthritis.

Expectations (prognosis)

A few arthritis-related disorders can be completely cured with treatment. Most are chronic (long-term) conditions, however, and the goal of treatment is to control the pain and minimize joint damage. Chronic arthritis frequently goes in and out of remission.

Prevention

If arthritis is diagnosed and treated early, you can prevent joint damage. Find out if you have a family history of arthritis and share this information with your doctor, even if you have no joint symptoms. Osteoarthritis may be more likely to develop if you abuse your joints (injure them many times or over-use them while injured). Take care not to overwork a damaged or sore joint. Similarly, avoid excessive repetitive motions. Excess weight also increases the risk for developing osteoarthritis in the knees and possibly in the hips. See the article on body mass index to learn whether your weight is healthy.

www.barakaoil.com

Your Wellness Partner

Healthcare You Can Trust

Recognized internationally in more than 30 countries. Leveraging on the rich Sri Lankan herbal heritage with time tested herb - **Black Seed**

Manufactured by:
Bio Extracts (Pvt) Ltd
#11A, Milepost Avenue, Colombo 3, Sri Lanka.
Tel: +94 11 4656800 Fax: +94 11 2635860
E-mail: bioext@slt.lk Web: www.barakaoil.com

Appreciate Your Partner!

Life with our spouse is a voyage and can be eternally blissful depending on our attitude to each other. We sometimes have a dispute or encounter a “small” problem in our marriage and easily forget the thousands of pleasurable and blissful moments before that event.

A student was shown by his teacher a beautiful huge white silk cloth with a tiny black spot on it. His teacher asked him what he observed and he promptly replied that there is a black spot on the cloth. His teacher replied with a loving smile; “actually, son, this is a beautiful white silk cloth and oh yes, if you look closely you will see a tiny black spot!”

As human beings we often tend to look at the weakness or fault instead of concentrating on the beauty which in most cases surpasses the defect. This is so pertinent when we look at our marital relationship.

The Messenger of Allah (peace be upon him) is reported to have said: “A believing man must not dislike a believing woman(wife) if he dislikes one of her traits, he should remember that there are other traits that he likes.” (Hadith-Muslim)

Hadhrat Luqmaan Alayhis salam – who was unanimously Hakeem (wise) and a

Prophet (Nabi) according to some, was employed as a labourer in an orchard. One day, the owner of the orchard came and asked him to bring some cucumbers. He peeled one and gave it to Hadhrat Luqmaan (AS) who started eating it with relish. The owner, witnessing Hadhrat Luqmaan(AS) eating the cucumber with such relish thought that it must be rather delicious. He placed a slice of it into his mouth and on finding it was extremely bitter, spat it out and frowned.

“This cucumber is rather bitter,” he addressed Hadhrat Luqmaan(AS), “but you were eating it as though it was very delicious.” Hadhrat Luqmaan said, “Yes, of course! It is bitter.” “Why didn’t you say so?” asked the master.

He replied, “What can I say? I thought to myself that the hand from which I ate sweet things thousands of times, if the same hand gives me something bitter just once, how can I show it on my face?”

This is such a principle that if both spouses remember it, there will never be an opportunity for contention and dispute. The wife should remember that the husband has put up with all her frivolities thousands of

times, what is there if he is hard with me just this once? The husband on the other hand should also ponder over the thousands of times his wife had served him with love and diligently.

A Muslim is always tolerant and forgiving, overlooking any errors on his or her partner and does not bear a grudge for such errors or remind him or her about them every so often. There is no quality that will endear them to each other like the quality of tolerance and forgiveness, and there is nothing that will turn them against each other like resentment, counting faults and reminding about mistakes.

Allah Ta’ala admonishes us: (. . . Let them forgive and overlook, do you not wish that Allah should forgive you? . . .) (Qur’an 24:22)

The Messenger of Allah (peace be upon him) is reported to have said: “A believer is not a fault-finder and is not abusive, obscene, or course.” (Hadith- Bukhari)

May Allah give us the strength and courage to overlook the faults of each other, show tolerance and respect for our spouses, parents and children....Ameen
www.eislam.co.za

The Reward of Charity

 Ramla Yaqub – NMJ Canada

One day while Omar was coming home from a party he thought of something. “What if I sell some of this candy and get some money for myself”, said Omar to himself. “Then I can buy a toy”. So Omar went from one friend to another selling his candy. After he sold all, he went to the toy store. On his way there he decided to take a short cut through the woods. He saw an old man wearing rags and searching the garbage can for food. When the man saw Omar, he stopped looking in the garbage and looked at him. Omar thought of giving the man his money and remembered that if he did so, he would not have any money to buy the toy he wanted. It was getting late and Omar did not have time to go to the toy store, so he headed straight home.

When he got home he was very hungry, so he went to the kitchen to see what his mum had cooked for dinner. When he did

not see anything he thought that may be his parents were going to surprise him by taking him out for dinner. So he went to say salaam to his mum. When he got to her room, he saw her coughing and trying to sleep. After getting her a glass of water, he realized there was nothing to eat for dinner that night, since his mum could not cook. He would have to go to bed without dinner that night. After getting a glass of water Omar went to bed.

Lying awake in his bed, Omar realized that the poor man he had seen earlier that day was probably feeling very hungry the same way he felt at that moment. Omar remembered the teachings of the Prophet Mohammed (SAW) and realized it was up to him to help the poor man. In a Hadith narrated by Imam Bukhari, Allah’s Messenger (SAW) said, “...whatever you spend (for Allah’s sake) you will be rewarded for it...” He also remember the

ayah of the Qur’an, “Those who spend (in charity) of their goods by night and by day, in secret and in public will have their reward with their Rabb (Allah). On them there shall be no fear nor shall they grieve.” (Qur’an, 2:274).

The next day he talked to his mum about what had happened and she told him that if he helped the poor man, Allah (SWT) would give him lots of rewards. So he went to look for the old man to give him some money as sadaqah. Omar looked in so many places but could not find the man anywhere. So he decided he would go to the toy store and buy the toy he wanted. When he got to the toy store, he saw the same old man he was looking for. Omar went to the man and gave him the money. Omar did not get the toy he wanted but he felt happy that he had just helped someone that needed his help. The best part was that Allah (SWT) was happy with his actions.

Suicide and time of death

Mu' menea Brothers and Sisters,
As Salaam Aleikum wa Rahmatullahi wa Barakatuh. (May Allah's Peace, Mercy and Blessings be upon all of you)

One of our brothers/sisters has asked this question:

Assalamu Alaikum,
I have a question that was previously asked by one of our sisters, the answer to this was however unclear to me! Regarding suicide! We know that one's time of death is decreed by the Almighty, when someone commits suicide is his time of death put out for him?. My husband committed suicide at the age of 32 and I cannot come to terms with this.

We have 3 small children, what I can't understand is why the Almighty would take him away at a time in their lives when they really need him.

Plse clarify this for me and help me to accept what had happened.

Assalamu Alaikum!
(There may be some grammatical and spelling errors in the above statement. The forum does not change anything from questions, comments and statements received from our readers for circulation in confidentiality.)

Answer:
Suicide and time of death

In the name of Allah, We praise Him, seek His help and ask for His forgiveness. Whoever Allah guides none can misguide, and whoever He allows to fall astray, none can guide them aright. We bear witness that there is no one (no idol, no person, no grave, no prophet, no imam, no dai, nobody!) worthy of worship but Allah Alone, and we bear witness that Muhammad (Sallallahu alaiyhi wassallam) is His slave-servant and the seal of His Messengers.

Your Question: Regarding suicide! We know that one's time of death is decreed by the Almighty, when someone commits suicide is his time of death put out for him?

Allah Says in the Holy Quran Chapter 63 Surah Munafiqoon verse 11: But to no soul will Allah grant respite when the time

appointed (for it) has come: and Allah is well-acquainted with (all) that ye do.

Allah Says in the Holy Quran Chapter 7 Surah Aaraf: To every people is a term appointed: when their term is reached not an hour can they cause delay nor (an hour) can they advance (it in anticipation).

Allah Says in the Holy Quran Chapter 3 Surah Ale Imran verse 145: Nor can a soul die except by Allah's leave; the term being fixed as by writing.

Islam guides that life does not belong to us, but rather it is given as a trust to each human being. Neither is a human being allowed to take the life of another human without just cause, nor is one permitted in Islam to take one's own life; both would be considered grave sins in the sight of Allah Subhanah.

The time of death for each and every soul is determined and Decreed by Allah Subhanah, and no one can die except with the Precise Permission and Will of the Lord All Mighty. How many a people try to take their own lives, but are not successful; and how many a people try to save their lives, and they are not successful?

Sahih Al-Bukhari Hadith 1.1 Narrated by Umar bin Al Khattab (may Allah be pleased with him)

I heard the Messenger of Allah (Sallallahu alaiyhi wassallam) saying, "The reward of deeds depends upon the intentions; and every person will get the reward according to what he has intended."

Indeed, the time and place of death of each individual is Decreed by Allah Subhanah! But when a person commits suicide, he will not be held accountable for dieing on a particular day or a particular place, but he will surely be held accountable for intending, and fulfilling his intention to take his own life! If one commits any other sin (shirk, murder, zina, etc.), he has the opportunity to turn back to Allah Subhanah and seek His Forgiveness and Pardon because the door of Taubah is open until the time of one's death; but when one commits suicide and takes his own life, he cannot even seek repentance as the door of Taubah is closed permanently with his death!

Your Question: what I can't understand is

why the Almighty would take him away at a time in their lives when they really need him.

Allah says in the Holy Quran in Chapter 67 Surah Al Mulk verse 2: He (Allah) created death and life that He may test you, to see which of you is the best in deeds.

Allah Says in the Holy Quran Chapter 21 Surah Anbiya verse 35: Every soul shall have a taste of death: and We test you by evil and by good by way of trial: to Us must ye return.

Dear and Beloved Sister in Islam, Allah Subhanah has bestowed this period of one lifetime upon us as a test, to see what this creation of His, who has been bestowed with intelligence and free will, do when in circumstances of good and situations of evil. Does one who is bestowed with good be grateful to his Lord for His Bounties and Grace, or does he become arrogant and proud; and does the one upon whom evil befalls as a trial from his Lord be patient and keep his full trust in His Lord, or does he become impatient and bitter and resents the Decree of His Lord and Creator!

Allah Says in the Holy Quran Chapter 2 Surah Baqarah verses 155-157:

155 Be sure We shall test you with something of fear, and hunger, some loss in goods, or lives, or the fruits (of your toil); but give glad tidings to those who patiently persevere.

156 Who say when afflicted with calamity: "To Allah we belong and to Him is our return."

157 They are those on whom (descend) blessings from Allah and Mercy, and they are the ones that receive guidance.

Each person's test is determined and Decreed by Allah Subhanah Alone, and none except Him has even an iota of control or influence over His Decrees and Commands. The death of your husband is no more than a trial for you and your children and your near relatives; and what they do during their this severe trial from their Lord will determine their grades of success or failure. Do they show impatience and resent and accuse their Lord of injustice and wrongdoing towards them, or do they show patience, and accept their condition as a trial from their Lord, keeping their full Trust and Belief

in His Decree and His Command? Their actions during their trial will determine whether they pass the test Decreed for them from their Lord, or fail it!

One has absolutely no control over what trials befall them, but one definitely has full control over how they accept and react when they are afflicted by a trial from their Lord, and their reaction is precisely what will determine the result of their test. Dear and Beloved Sister in Islam, the believers are guided by Allah and His Messenger

(saws) in Islam to accept and display patience and perseverance when they are afflicted by any calamity, and keep their full trust and belief in their Lord Most Merciful to Whom is their ultimate return.

May Allah Subhanah give you and your family the courage and the wisdom to recognize His trials, and guide you and your family to do and say only what is Pleasing to your Lord. May The Lord Most Merciful make your trial easy for you, and provide for you and your family from His Infinite

and Unending Bounty and Grace. May the Lord Most Gracious fill your hearts with patience and give you the blessings of perseverance, and reward you with the most generous and gracious rewards in this life and the Hereafter. Ameen.

Whatever written of Truth and benefit is only due to Allah's Assistance and Guidance, and whatever of error is of me. Allah Alone Knows Best and He is the Only Source of Strength.

Your Brother in Islam,

Some beautiful thoughts

Allah se kaho I Love U
 Rasul se kaho I trust U
 Quran se kaho I believe U
 Namaz se kaho I miss U
 Imam se kaho I follow U
 Waledayn se kaho I obey U
 Shaytan se kaho I don't know U
 Wa'de [promise] se kaho I will fulfil U
 Qabr se kaho I will come 2 U
 Qiyamat se kaho I prepare 4 U
 Kawsar se kaho I will drink U
 Jannat se kaho I will live in U

This is beautifully written:

Duniya Hai Ek INSTITUTION. ...
 Humne Liya Hai ADMISSION....
 Quran Hai Humara CONSTITUTION....
 Humare Nabi Ne Diya Jiska PRESENTATION. ...
 Ispar Chalna Hai Apna PROFESSION....
 Jod Do Isse Apna CONNECTION...
 Isi Me Hai Apna Real SENSATION....
 Naa Lena Tum Koi TENSION.....
 Yeh Duniya Toh Hai Ek STATION....
 Karte Hain Woh Sab SANCTION....
 Iska Allah Ke Hath Me Hai FUNCTION....
 Durr Karo Apna CONFUSION.....

Shaitan Hai Humara Khula DUSHMAN.....
 Jo Lega Iska INJECTION....
 Hoga Imaan Me FLUCTUATION....
 Imaan se hatoge SLIGHT
 To Qabar hogi Tight
 Farishtey karege fight woh bhi Day &* Night
 Qabar Me Hoga DISECTION....
 Aur Jahanum Me Iska RETENTION....
 Jo Follow Karega Allah Aur Rasool Ka INSTRUCTION....
 Qiyamat Me Allah Dega DECISION....
 Jannat Hogi Uski DESTINATION

Seven names of Allah
 AL-QAYYUM,
 AL-MAJID,
 AL-WAHID,
 AL-WAJID,
 AL-AHAD,
 AL-SAMAD,
 AL-QADIR,

1 Minute for Allah: Say it with your heart and tongue:
 SUBHANA'LLAH
 ALHAMDUL'LLAH

LA ILAHA ILLA'LLAH
 "LA ILAHA ILLA'LLAH, MUHAMMADUN RASULU'LLAH
 ALLAHUMMA SALLE ALLAH
 ALLAHU AKBAR, ASTAGHFIRU'LLAH
 MOHAMMED WALLEH MOHAMMED"

have caused a multitude of people to salute, pray with Angels saying AMEEN, INSHA'ALLAH work in your life for doing the thing that you know The eyes beholding this message shall not behold evil, The hands that will send this message to others shall not labor in vain, The mouth saying Ameen to this Dua shall laugh forever, Remain in Allah's love Have a Lovely journey in Life! Trust in Allah (SWT) with all your heart and HE will never fail you because HE is Awesome! 1 minute for our Creator - is it asking possibly too much?

Live Like a Candle, Which Burns Itself but Gives Light 2 Others

Five words of wisdom

- (1) If you are right then there is no need to get angry. If you are wrong then you do not have right to get angry.
- (2) Patience with family is love. Patience with others is respect. Patience with self is confidence
- (3) Never think hard about the past, it brings tears. Do not think more about the future. It brings fears. Love this moment with a smile, it brings cheers.
- (4) Every test in our life makes us better or bitter. Every problem comes to make us or
- break us. Choice Is ours whether we become victim or victorious.
- (5) Search a beautiful heart not a beautiful face. Beautiful things are not always good but good things are always beautiful.

Wise words

Following is a letter by a Father to his son from a renowned Hong Kong TV broadcaster/Child Psychologist. The words are actually applicable to all of us, young or old, Children or parents. This applies to daughters too. All parents can use this in their teachings to their children.

Dear son,

I am writing this to you because of 3 reasons:

1. Life, fortune and mishaps are unpredictable; nobody knows how long he lives. Some words are better said early.
2. I am your father, and if I don't tell you these, no one else will.
3. What is written is my own personal bitter experiences that perhaps could save you a lot of unnecessary heartaches.

Remember the following as you go through life:

1. Do not bear grudge towards those who are not good to you. No one has the responsibility of treating you well, except your mother and I. To those who are good to you, you have to treasure it and

- be thankful, and ALSO you have to be cautious, because, everyone has a motive for every move. When a person is good to you, it does not mean he really likes you. You have to be careful; don't hastily regard him as a real friend.
2. No one is indispensable, nothing in the world that you must possess. Once you understand this idea, it would be easier for you to go through life when people around you don't want you anymore, or when you lose what/who you love most.
3. Life is short. When you waste your life today, tomorrow you would find that life is leaving you. The earlier you treasure your life, the better you enjoy life.
4. Love is but a transient feeling, and this feeling would fade with time and with one's mood. If your so called loved one leaves you, be patient, time will wash away your aches and sadness. Don't over exaggerate the beauty and sweetness of love, and don't over exaggerate the sadness of falling out of love.
5. A lot of successful people did not receive a good education that does not mean that you can be successful by not

studying hard! Whatever knowledge you gain is your weapon in life. One can go from rags to riches, but one has to start from some rags!

6. I do not expect you to financially support me when I am old, neither would I financially support your whole life. My responsibility as a supporter ends when you are grown up. After that, you decide whether you want to travel in a public transport or in your limousine, whether rich or poor.
7. You honor your words, but don't expect others to be so. You can be good to people, but don't expect people to be good to you. If you don't understand this, you would end up with unnecessary troubles.
8. I have bought lotteries for umpteen years, but I never strike any prize. That shows if you want to be rich, you have to work hard! There is no free lunch!
9. No matter how much time I have with you, let's treasure the time we have together. We do not know if we would meet again in our next life.

With love, Your Dad

Lemon (Citrus)

Lemon (Citrus) is a miraculous product to kill cancer cells. It is 10,000 times stronger than chemotherapy.

Why do we not know about that?

Because there are laboratories interested in making a synthetic version that will bring them huge profits. You can now help a friend in need by letting him/her know that lemon juice is beneficial in preventing the disease. Its taste is pleasant and it does not produce the horrific effects of chemotherapy. How many people will die while this closely guarded secret is kept, so as not to jeopardize the beneficial multimillionaires large corporations? As you know, the lemon tree is known for its varieties of lemons and limes. You can eat the fruit in different ways: you can eat the pulp, juice press, prepare drinks, sorbets, pastries, etc... It is credited with many virtues, but the

most interesting is the effect it produces on cysts and tumors. This plant is a proven remedy against cancers of all types. Some say it is very useful in all variants of cancer. It is considered also as an anti microbial spectrum against bacterial infections and fungi, effective against internal parasites and

worms, it regulates blood pressure which is too high and an anti-depressant, combats stress and nervous disorders.

The source of this information is fascinating: it comes from one of the largest drug manufacturers in the world, says that after more than 20 laboratory tests since 1970, the extracts revealed that: It destroys the malignant cells in 12 cancers, including colon, breast, prostate, lung and pancreas ... The compounds of this

tree showed 10,000 times better than the product Adriamycin, a drug normally used chemotherapeutic in the world, slowing the growth of cancer cells. And what is even more astonishing: this type of therapy with lemon extract only destroys malignant cancer cells and it does not affect healthy cells.

The Etiquettes of Seeking Knowledge-An Islamic Perspective

 Brother Mohamed Shafi Yaqub – NMJ Canada

Submitted by: Brother Mohammed Shafi Yakub, Nasserpuria Memon Jamat, Canada

Islam is a way of Life. The Qur'an provides guidance and the Hadith provides the road map relating to all aspects of life. Let's look at some references from the Qur'an:

"...and say: 'My Lord! Increase me in knowledge'....." (Surah Ta- Ha 20:114)

"...O mankind! We have created you from a male and a female, and made you into nations and tribes, that you may know one another. Verily, the most honorable of you with Allah is that (believer) who has At-Taqwa [i.e. he is one of the Muttaqoon (the pious)]. Verily, Allah is All-knowing, All Aware.." (Surah al-Hujuraat 49:13)

"...and follow not other paths, for they will separate you away from His path." (Surah Al-An'aam (6):153).

By leading a life full of knowledge (seeking, applying, preserving and propagating) we can be confident that we are indeed practicing Islam in the manner it should be practiced.

What is knowledge? What is Education? Is there a difference between these 2 terms? How do we know we are getting the correct knowledge, from the correct source, correct quality and quantity? How are we to apply knowledge and for what purpose? Are we getting the right knowledge for the right reasons or are we just accumulating information. Within the scope of this article we cannot address all the intricate elements. We can look at the fundamental principles and etiquettes of knowledge.

Let's start by establishing the relationship between Education and Knowledge:

Education is more than the acquisition of information and memorization of mere facts and figures. Education is a journey of life based on understanding. Education is life long experience where qualities such as honesty, integrity and mental discipline play an important part, particularly in the early years.

From an Islamic perspective Knowledge is Worship. To be effective in our worship

we must demonstrate sincerity of our intentions i.e. why are we in pursuit of knowledge? Is it to seek the pleasure of Allah, subhaanahu wa ta' aala or for worldly pleasures? The foundation of knowledge, and the comprehensive quality that guarantees the goodness of this world and the hereafter, is the love of Allah and His messenger.

Therefore we must ensure that we are demonstrating sincerity of our intentions and adhering to the worship and path of Allah by living within the boundaries of Halaal and Haraam. We can ensure this by adopting personal etiquettes, noble manners and qualities such as: forbearance, patience, showing humility in the face of truth, maintaining self-esteem which is free from tyranny, not get carried away in comfort and luxury, avoiding vain speech, being gently in speech and harsh words, exhibiting firmness and steadfastness especially in calamities and serious situations.

Sincerity is reflected in our truthfulness. What is truthfulness? It is important that we understand truthfulness before embarking on our journey to seek knowledge. "Truthfulness is speaking honestly in accordance with reality and belief. The opposite of truth is lying. While lying can take various forms, there are three main categories:

- Hypocrisy – A hypocrite is someone who opposes Islam but acts and speaks in favor of Islam.
- Ignorance – An ignorant person is someone with limited knowledge who professes to be a subject matter expert. As the saying goes: "...little knowledge is dangerous."
- Innovation – The subject of Bidha, from an Islamic perspective, is wide in scope and depth. The implications are severe. Therefore we should all endeavor to study this topic in its entirety.

We should always be careful not to speak (or act) in a manner which, to the listener (or observer) portrays a different meaning than your intentions. We should also be careful not to portray ourselves to be more

knowledgeable from what we possess. Do not be afraid to say "I am not sure", "I do not know". When interacting with people we should be careful of the following:

- Lose trust from people's hearts.
- Decline in our knowledge due to our actions.
- Being disbelieved even when we are truthful.

Sincerity of our intentions is also reflected in our appearance. One's outer appearance leads to one's inner inclination. Therefore our dress code defines us, as it is one of many ways how we express ourselves. It should not be a reason for anyone to criticize us.

Sincerity of our intentions should be followed with appropriate methodology to ensure success. Let's look at some references from the Qur'an: Surah-al-Israa (17):106: "...A Qur'an which we have divided into parts.....and revealed it by stages." Surah-al-furqaan (25):32 "...we have revealed it to you gradually." From these references we can learn that if we seek to acquire knowledge quickly, we are bound to lose it. As well, 'overcrowding' our minds will result in lack of understanding.

Knowledge is a profession, and every profession has its experts. Therefore our methodology should be based on learning from a proficient teacher. It is also incumbent upon the seeker of knowledge to take into consideration his/her teacher's status, which is a token of success, acquisition and prosperity. Make your teacher an object of your reverence, honor, appreciation and courtesy.

The methodology should also include choice of companions and friends i.e. someone you can help and who will help you. Seek a friend who befriends you for virtue and NOT someone who befriends you solely for his/her welfare and /or for fun. There should be an agreement regarding objectives and intentions.

We have been given life for a defined timeline. Therefore we should preserve it, guard it and cherish it. We should learn to use our time in the most Economic, Effec-

tive manner. We can achieve this through serious effort, adherence to study, and surrounding ourselves in the company of people more knowledgeable than ourselves.

In pursuit of knowledge we should strive for perfection through practice. There are 6 principles in pursuit of perfection: (i) excellence is asking questions; (ii) excellence in paying attention and listening (iii) excellence in understanding (iv) memorizing (v) teaching and (vi) implementing.

Once we have attained knowledge we should preserve it and constantly keep ourselves 'in check' by asking ourselves how much of the following signs we are following:

- Implementing.
- Avoiding undue praise, complements or display of pride and arrogance over others.
- Striving to increase modesty with the

increase of knowledge.

- Demonstrating leadership and foresightedness at the same time avoiding the love of leadership which comes by focusing on fame and worldly pleasures.
- Avoiding disputes. Engaging in open and honest debates to ensure truth is uplifted over falsehood and correctness over incorrectness. The forum of open and honest discussion (debate) should be built upon sincere advice to one another, forbearance and spreading knowledge.

Let us conclude with the following Hadith and closing commentary:

The Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) said: "When a person dies, all his deeds come to an end except three: sadaqah jaariyah (ongoing charity, e.g. a waqf or endowment), beneficial knowledge (which he has left behind), or a righteous child who will pray for him." (Reported by

al-tirmidhi, no 1379; he said this is a saheeh hasan hadeeth).

Life is a journey and pursuit of knowledge, is a journey of life. When embarking on any journey we need a guide to guide us overcome obstacles we face along the way. Our guide should be Allah and we should seek refuge in Him. Do not panic when a subject becomes inaccessible or difficult to understand. Every failure is one step to success and every NO response is one step to a YES response.

Due to the nobility of knowledge, it increases if we share it (e.g. by teaching) and conversely it will decrease if we hold back and conceal it. However we should be careful not give it away to those who do not deserve it.

Knowledge is treasure – a gift from Allah. Through our piety and etiquette behavior we can preserve this gift, and Allah will preserve us – at times of ease as well as times of hardship.

'Ignorance, Illiteracy major social evils threatening society'

Providing education to youth especially in the stream of higher learning is a wise investment; a best contribution for image building of the country; a noble service to humanity and truly in line with the dreams of the Father of the Nation.

Governor further pointed out that purpose oriented and meaningful research activities through linkages with industries are predominant characteristics of modern age and there is a need to concentrate on developing dynamics of research and academic excellence, relevant to modern and rapidly changing lifestyle.

This he said while addressing 5th Convocation of Hazara University in Mansehra on Sunday as chief guest.

In all 612 graduates, 58 got gold medals for achieving distinctive positions in Genetics, Botany, Chemistry, Physics, Bio-Chemistry, Microbiology, Computer Science, Psychology, Archeology, Journalism & Mass Communication, Economics, Mathematics, Islamiyat, English, Pushto, Urdu, Environmental Sciences, and Conservation Studies. Sahib Gul Afridi of Khyber Agency got the honour of being the first Ph.D scholar from the University in Genetics and also bagged gold medal for his distinctive position. Advisor to Prime Minister, Syed Qasim Shah, Minister of State, Sardar Shahjehan Yousaf and the provincial minister for Higher Education, Qazi Muhammad Asad Khan also attended

the ceremony. Kausar said, universities have been playing a decisive role for economic prosperity and social well-being of people especially in industrialised world, system of education, needs to be responsive to solve the confronting problems of life; ensure a stable society and better future for the coming generations. "There exists, tremendous expectations from the institutions of higher learning in this respect in our province too", he remarked.

Barrister Kausar said, "universities should be fountains of wisdom and pillars of strength for nation, scholars and researchers ought to provide roadmap with clearly defined objectives for society to achieve scientific ingenuity both as a source of power for economic prosperity and national security". He further pointed out, ignorance and illiteracy, no doubt, are the major social evils threatening the society in many ways and we need to focus on building of our universities to a level where they could contribute significantly towards sustainable development of the people and poverty alleviation. The Governor appreciated working of Hazara University and said that keeping in view ground realities, its bold, courageous steps to build up academic, administrative, research infrastructure, publication of research papers and books; carrying out collaborative research programs; holding of seminars and symposia, managing guest lectures are really remarkable contributions.

The ranking status of this University as NO.3 at Provincial level and No.16 at the National level, he added, clearly depicts achievement in this respect. He also assured to help in materialising the incomplete construction projects; as well as the proposed projects for its sub campuses at Haripur and Havelian.

Pointing towards graduates Governor said that they have to prove their worth in job market; be relevant and useful to serve Pakistan and deliver best services in the field of their specialisation. "The nation needs academically strong and creative youths to carry forward the motherland into 21st century with all its attending blessings of modern world", he said.

Earlier, the Vice Chancellor of the University while welcoming the guests especially thanked Governor for gracing the occasion despite rough weather because of torrential rains. The university, which, he said, started with seven faculty members and 57 students has now more than seven thousand students enrolled at its three campuses alongwith 290 faculty members including 65 Ph.D scholars. 25 Ph.D scholars, he added, will shortly join the campuses after completing their higher studies abroad. Three scientists of the University, he said, have been recognized productive scholars at the national level this year whereas, 125 research publications have been produced by the university.

ArmyCo.

ARMY SUPPLUS STORES

60 Mitchell Street, Pretoria West, Gauteng.

Tel: (012) 327-3282 Fax: (012) 327-1194 Cell: 082 898 7961

E-mail: army@armystores.co.za Website: www.armystores.co.za

www.armystores.biz

0861 ARMYCO
276926

Tents • Plastic Tarps • Jerry Cans • Blankets • Kitchen Sets • Relief Items • Logistics

**Importers, Exporters, Manufactures & Traders Of:
Aid & Relief Equipment, Camping, & Outdoor Suppliers, General Commodities
and Sourcing agents!!**

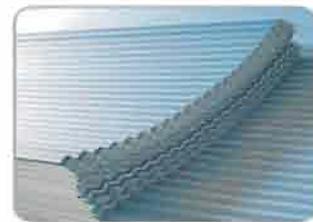
We are based in Pretoria, South Africa. We serve the local and re-export markets in and around the globe. Our aim is to better serve our clients and source ready stocks of items that are urgently needed in Africa and around the globe. Customer service is a priority with us, you will be pleasantly surprised at our quick response time to your enquiries. We go the extra mile to locate products you need just ask!! We are currently supplying many traders such as: NGO'S, Aid organizations, Camping wholesalers, Chain stores, Military and Defense Forces, Building contracting companies, General merchants and a Agents from across the globe.

CORR-FORM

ROOFING, MANUFACTURERS, & SUPPLIERS OF STEEL PRODUCTS

CORRUGATED • IBR • WIDE-SPAN

- CORRUGATED ROOF SHEETING
- IBR ROOF SHEETING
- ROUNDED GUTTERS
- SQUARE GUTTERS CORNER
- FLASHINGS
- ROLL UP RIDGING
- BULL NOSING
- SELF DRILLING SCREWS
- ZINC ROOF TILING
- DOWN PIPES
- GUTTER BBRACKETS
- GUTTER OUTLETS & CLOSURES

AVAILABLE IN CHROMADEK, GALVANIZED & ALUZINC

TEL: 012 327 1121 FAX: 012 327 1199

315 Soutter Street, Pretoria West, 0183

E-mail: army@armystores.co.za

Directors: Sikander, Feizul & Aadil N.M.Ayob

Valentine's Day

The Ummah is Bleeding, can We be Celebrating???

Roses are **Red**, **Violets** are **Blue**

...Valentines Day is definitely not for YOU!!!

“And whoever seeks a religion[a way of life] other than Islam, it will never be accepted of him, and in the Hereafter he will be one of the losers”
[Quran-Aal Imraan 3:85]

The Messenger of Allah (peace and blessings of Allah be upon him) told us that groups of his ummah would follow the enemies of Allah in some of their rituals and customs. The Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) said: “You will certainly follow the ways of those who came before you, span by span, cubit by cubit, until even if they were to enter a lizard’s hole, you would follow them.” We said, “O Messenger of Allah(pbuh), (do you mean) the Jews and Christians?” He said, “Who else? !” (Hadith-al-Bukhaari)

The Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) said: “Whoever imitates a people is one of them.” (narrated by Ahmad)

History: Who was Valentine? Why is this day observed? Valentine’s Day began as a pagan ritual started by Romans in the 4th century BCE to celebrate “Feast of the Wolf” on February 15, also known as the Feast of Lupercalio to honor the god Lupercus. The main attraction of this ritual was a lottery held to distribute young women to young men for “entertainment & pleasure”-until the next year’s lottery.

Christianity tried, without success, to stop the evil celebration of Lupercalia. The only success it had was in changing the name from Lupercalia to St. Valentine’s Day. It was done in CE 496 by Pope Gelasius, in honor of some Saint Valentine. There are as many as 50 different Valentines in Christian legends.

How can anyone in the Ummah really enjoy this Haraam Occasion when there is so much brutality and suffering going on in the world today. The rivers of blood flow freely from the veins of our brothers and sisters from across the Muslim world. Celebrating unislamic occasions like Valentines Day , New year, Christmas and shouting the names of musical heroes and watching Bollywood & Hollywood Movies drown out the screams coming from the dungeons of Uzbekistan where brothers and sisters are boiled alive in vats of water. How many will take out valuable time and spend it for the upliftment of Islam? How many will sacrifice for our kin in Gaza , Kashmir, Afghanistan, Chechnya, Palestine, and Iraq? There are many more killing fields as well across the Asian and Arab world. Will you climb on theatre chairs and express your rage over Guantanamo Bay and other gulags where our brothers and sisters are being tortured, raped, sodomized, beaten, and burned? Or will you just switch off and enjoy with the

Kuffar in celebrating this evil custom?

Oh, Muslims, wake up! The Ummah is not bleeding; it is haemorrhaging.

Anas Bin Malik (ra) said; “When the Messenger of Allah Muhammad(pbuh) came to Medina, the people had two holidays from the days of Jahiliyyah(ignorance). He (pbuh) said, “When I came to you, you had two holidays you used to celebrate in jahiliyyah. Allah has replaced them for you with better days, the day of Fitr and the day of slaughter (Adha).”

VALENTINES DAY IS AN UNISLAMIC CUSTOM THAT HAS NO BASIS IN ISLAM AND IS PRESENTLY BEING PROMOTED BY CAPITALIST FOR COMMERCIAL REASONS....Listen to the pain of your global family! The enemies of Allah are destroying Islam and we are following in their footsteps!

Be pro active and DO NOT- ENGAGE, SUPPORT OR ENCOURAGE THIS EVIL.....!!!

If you were intending to engage in this haraam practice and Now changed your mind, then do a noble deed by donating the money to an ISLAMIC CHARITABLE CAUSE which will make you the BELOVED of ALLAH and will earn you an immense reward in the everlasting life of the hereafter!

Posted by E ISLAM

Henna (Mehendi) is a Great Healer

The Henna plant is not only extensively grown throughout India, but cultivated as well. It is planted as hedges around houses, buildings and sometimes fields. It is two-meter long when fully grown and emission of a typical fragrance is also noted during nights. It is cultivated throughout India. For ages. The Mehndi of Faridabad is very much popular and liked by the users. The different parts of the plant viz. leaves, stems, flowers and fruits are being used for cosmetic as well as medicinal purposes.

Umme Salma (R) narrates: "In the life of Prophet Muhammed (saws), no injury or thorn piercing was treated on which Henna was not applied." (Tirmizi, Sanad-e-Ahmed)

"Whenever somebody came to Prophet Muhammad (saws) with complaints of headache, he directed him to undergo cupping and whosoever complained of pain in legs, was advised to apply Henna." (Bukhari, Abu Dawood)

In another narration Henna was prescribed for headache also Hazrat Abu Huraira narrates: Nabi-e-Akram (saws) said that Jews and Christians did not use Khizab, you oppose that.

The same verse is narrated by other narrators in Nisai and Tirmizi.

Osman bin Abdullah Ibn Mohib narrates: "My family sent me to Ummul Momineen, Hazrat Salma (R), with a bowl of water (the narrator of this Hadith, Isra'il closed his three fingers and said the bowl was of silver). A few holy hairs of Prophet (saws) were there in the bowl. If some one fell ill with evil sight or with any other ailment would send the water in a bowl to Umme-e-Salma. She would dip the plate in it. I looked into the water and found that the colour of the Prophet's hair was red." (Bukhari)

Jahzma (R) the wife of Bashir Bin Khasasia (R) narrates "I saw Prophet Muhammad (saws) coming out of the house. He was coming after taking bath, therefore, he was shaking his hairs. The colour of Henna was visible on his head." (Tirmizi)

Wasila (R) narrates that Prophet Muhammad (saws) said "Use Henna, it makes

your head lustrous, cleanses your hearts, increases the sexual vigour and will be witness in your graves"

Abi Rafai narrates, "I was present before Prophet (saws). Passing his hand over his head he said that the head of all dyes was Henna which added a glow to the face and increased the sexual vigour." (Abu Naim)

The scholars of Hadith paid a great attention towards its use keeping in view the repeated sayings of Prophet Muhammad (saws).

Sahaba and Tabayeen like Abu Bakr, Umar, Abu Ubaida, Mohammed Ibnal Hanifa, Mohammed Ibn Al Sirin used to apply Henna on their hairs.

Mohaddis Abdul Latif Baghdadi says that its red colour is very attractive and its colour and smell is a nerve stimulant. The fact is well understood in today's scenario, from the impact of colour and odour on personality and physiology.

Mohd. Ahmed Zahbi says that there are three essential factors for healing

- i. Expulsion of fluids from the wounds
- ii. Cessation of production of any more fluids
- iii. Formation of healthy flesh (granulation tissue) to fill the gap.

Henna contains all these three factors and possesses very good healing properties. If Mehndi leaves are soaked in water throughout the night and this decanted water, if taken in morning for 40 days, is effective in leprosy and heals the wounds.

Ibu al Qayyim in the light of his experiences describes it a good healing agent for burns. Its gargles are beneficial in stomatitis and all ulcers of tongue, cheeks and lips. Its local application has soothing effects

on acute inflammations and hot abscesses. Henna levels' extract in oil mixed with natural wax and oil of rose, if applied locally in conditions of backache, is highly effective.

It is a clinically tested fact that if Mehndi leaves paste is applied on the soles of the patients of small pox and chicken pox, the eyes remain unaffected with the disease and besides become dry very soon.

Dry leaves of Henna if kept in clothes, serve the purpose of insect repellent.

If the paste of Henna is applied on nails, the lustre of the nails increases and if applied on feet and soles, is effective in burning feet syndrome.

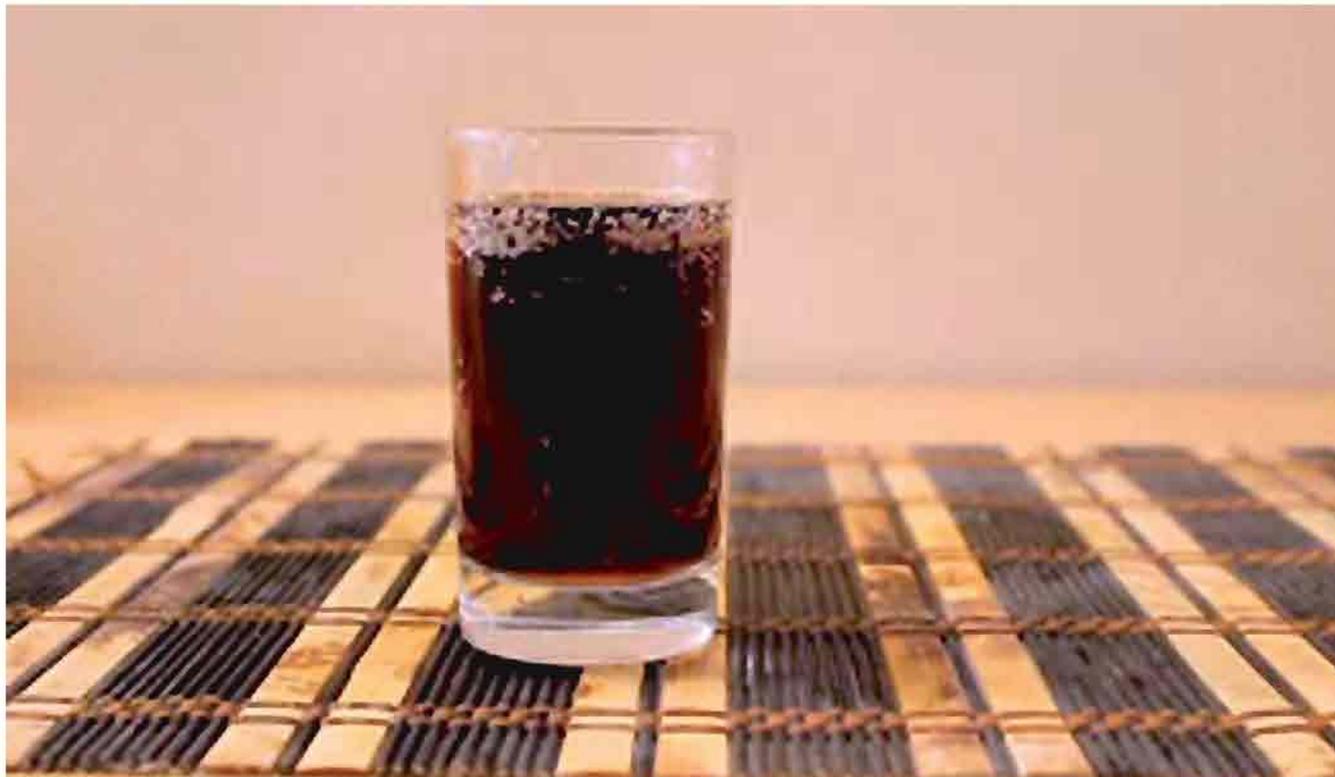
If the nails become disfigured after getting fungal infection, it is advisable to use Henna with vinegar to restore it to normalcy. The paste of Henna is very effective in Burns and scalds. It heals the boils of scalp if applied with Roghan-e-Zaitoon.

The physicians of Unani Medicine describe it as a good blood purifier. Hakim Ajmal Khan once used the paste of Henna on the palms of a female patient who was suffering from Menorrhagia and she got cured. Inhaling the scent of its flowers cures headache from heat.

The oil prepared from olive oil and leaves of Henna is very much effective in muscular rigidity. If Henna leaves are soaked in a sufficient quantity of water and kept throughout the night and the decanted water is taken in morning it is effective in Jaundice and Splenomegaly.

Give up soda!

No, not booze. I'm talking about soft drinks. The truth is, soda isn't healthy

Three shocking soda facts that will have you saying “Just water, please” from now on.

And for more instant secrets that will keep you healthy and fit all year long.

Shocking Soda Fact #1: Soda fattens up your organs

A recent Danish study revealed that drinking non-diet soda leads to dramatic increases in dangerous hard-to-detect fats. Researchers asked participants to drink either regular soda, milk containing the same amount of calories as regular soda, diet cola, or water every day for six months. The results? Total fat mass remained the same across all beverage-consuming groups, but regular-soda drinkers experienced dramatic increases in harmful hidden fats, including liver fat and skeletal fat. The regular-soda group also experienced an 11 percent increase in cholesterol compared to the other groups! And don't think switching to diet varieties

will save you from harm: Artificial sweeteners and food dyes have been linked to brain cell damage and hyperactivity, and research has shown that people who drink diet soda have a higher risk of developing diabetes.

By switching to water as your go-to beverage, you'll make room in your diet for foods that, even in moderation, can strengthen your heart, fortify your bones, and boost your metabolism so you can lose weight more quickly.

Shocking Soda Fact #2: Soda contains flame retardants

Some popular soda brands, use brominated vegetable oil—a toxic flame retardant—to keep the artificial flavoring from separating from the rest of the liquid. This hazardous ingredient—sometimes listed as BVO on soda and sports drinks—can cause bromide poisoning symptoms like skin lesions and memory loss, as well as nerve disorders.

Are you addicted to diet soda? Find out now!

DRINK DISASTERS: Soda isn't the only dubious drink you have to watch out for. Many bottled beverages pack enough sugar and calories to foil your get-fit plans in one fell sip.

Shocking Soda Fact #3: Drinking soda makes you a lab rat

Many soda brands are sweetened with high-fructose corn syrup, a heart-harming man-made compound derived mainly from genetically engineered corn. The problem? Genetically engineered ingredients have only been in our food chain since the 1990s, and we don't know their long-term health impacts because the corporations that developed the crops never had to test them for long-term safety. Case in point: Some recent findings suggest that genetically engineered crops are linked to digestive tract damage, accelerated aging, and even infertility! Ready to switch to water for good?

I wonder...

If Prophet Muhammad(pbuh)visited you just for a day or two,
If he came unexpectedly I wonder what you would do.

Oh, I know you'd give your nicest room
To such an honored guest,
And all the food you'd serve him would be the very best,

And you would keep assuring him,
Your glad to have him there,
That serving him in your home,
Is joy beyond compare.

But... when you saw him coming,

Would you meet him at the door,
With arms outstretched to your visitor?
Or... would you have to change your clothes before you let him in?
Or hide some magazines and put the Qur'an where they had been?

Would you still watch the same movies, on your T.V set?
Or would you switch it off, before he got upset?
Would you turn off the radio and hope he hadn't heard?
Or wish you hadn't uttered that last hasty word?

Would your mobile ringtone be the same?
Or would that lead you to shame?
Would you allow him see your profile
Or would that be very vile?
Would you hide all your magazines and music dvd's?
And instead take Islamic books and cd's out?
Could you let him walk right in,
Or would you have to rush about?

And I wonder if the Prophet(pbuh)spent
A day or two with you,
Would you go right on doing,
The things you always do?

Would you go on saying,
The things you always say?
Would life for you continue,
As it does from day to day?

Would your family squabbles,
Keep up their usual pace,
And would you find it hard each meal
To say a table grace?

Would you keep up each and every prayer
Without putting on a frown?
And would you always jump up early
For prayer at dawn?

Would you sing the songs you always sing?
And read the books you read?

And let him know the things like facebook on which,
Your mind and spirit fed?

Would you take the Prophet(pbuh) with you
Everywhere you plan to go?
Or, would you maybe change your plans,
Just for a day or so?

Would you be glad to have him meet
Your very closest friends?
Or, would you hope they stay away
Until his visit ends?

Would you be glad to have him stay
Forever on and on...
Or would you sigh with great relief
When he at last was gone?

It might be interesting to know,
The things that you would do...
If Prophet Muhammad(pbuh), in person,
Came to spend some time with you.
May Allah Ta'ala instil into us True Love for His Noble Messenger Muhammad (peace be upon him) and allow us to follow him to the finest detail...Ameen
Allah,The Most Wise says;
"Verily in the Messenger of Allah you have a good example for him who looketh unto Allah and the Last Day, and remembereth Allah much. (Quran 33:21)

The Dirty Laundry...

In life we tend to be judgmental and very often look down upon others without exploring deeper and finding out why the person is behaving in such a way. The Beloved Messenger of Allah (peace be upon him) is reported to have said "It is enough of evil for a person to hold his brother Muslim in contempt. All of a Muslim is sacred to another Muslim: his blood, his wealth and his honour." (Hadith-Muslim)

A young couple moves into a new neighborhood. The next morning while they are eating breakfast, the young woman sees her neighbor hanging the laundry outside. "That laundry is not very clean", she said.

"She doesn't know how to wash correctly. Perhaps she needs better laundry soap." Her husband looked on, but remained silent. Every time her neighbor would hang her washing to dry, the young woman would make the same comments.

Some time later, the woman was surprised to see a nice clean laundry on the line and said to her husband: "Look, she has learned how to wash correctly. I wonder who taught her this."

"The husband said, "I got up early this morning and cleaned our windows"

Lesson: If our windows are dirty so will we see others as dirty too. What we see in others is indeed a reflection of our inner-

selves! So it is with life that what we see when watching others depends on the purity of the window through which we look. It is easy for us to condemn, discuss other people, their lives & things that really doesn't even concern us and we tend to forget - our windows may not be that clean after all! If we good we will see good...

The Beloved Messenger of Allah (peace be upon him) is reported to have said:

"A Muslim is a mirror to another Muslim"(Hadith_Abu Dawud)

www.eislam.co.za

Memon Industrial & Technical Institute

A project of *World Memon Organization* in collaboration with *CDGK*

Affiliated with City & Guilds of the U.K

Courses Offered for Women

- Beautician Basic
- Beautician Advance
- Fine Arts
- Arts & Crafts
- Hand & Machine Embroidery
- Sewing & Cutting
- Dress making & Boutique Designing
- Mehndi
- Cooking & Baking (Pakistani)
- Cooking & Baking (Chinese & Continental)
- Textile Designing
- MS. Office
- Graphics Designing
- AutoCAD
- English Language (Level-1)
- English Language (Level-2)

MITI
now offers a chance
to enter the field
of
**Multimedia
&
IT**

MS Office

AutoCAD

3D Studio Max

Graphics Designing

Animation

Video Editing

Web Designing

Courses Offered for Men

- English Language
- Computer Hardware
- Mobile Phone Repairing
- Generator operator
- Industrial Electrician
- General Electrician
- Refrigeration Air condition
- Motor rewinding
- Lift Technician
- Auto Electrician
- Auto Air-condition
- Auto Mechanic
- Motor Cycle Mechanic
- Home UPS repairing & installation
- CNG kit installation & Tuning
- Welding
- Plumbing
- Sewing & Cutting

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035542/43,45,46 Email: mgmt@wmomiti.com

www.wmomiti.com

**મેમણ આલમ
(WMO)**

**ગુજરાતી વિભાગ
સંપાદક: ઉમર અ. રહેમાન ખાનાણી**

બાંટવામાં મદ્રસ-એ-ઈસ્લામીયા બિલ્ડીંગ નં. ૨ ની ઉદઘાટન ક્રિયા શાનદાર મેળાવડો બિલ્ડીંગ નં. ૩ની જરૂરત સખીદિલ ગૃહસ્થોને મદદ માટે અખીલ શાનદાર સભા

મદ્રસ-એ-ઈસ્લામીયાની બિલ્ડીંગ નં. ૨ જે રૂ. ૭૦૦૦ના ખરચે તૈયાર થઈ છે. તેની ઉદઘાટન ક્રિયા ખુમ્આના મુબારક દિવસે (તા. ૨૪-૧-૪૧)ના અસરની નમાઝ બાદ અહિના જાણીતા ગૃહસ્થ જનાબ શેઠ હાજી ઈબ્રાહિમ અ. લતીફ મોતી સાહેબના મુબારક હસ્તે થઈ હતી. જે પ્રસંગે એક શાનદાર મેળાવડો યોજવામાં આવ્યો હતો. મદ્રસના ગ્રાઉન્ડને ધવજ-પતાકાઓથી સુંદર રીતે શણગારવામાં આવ્યો હતો. ચારે તરફ હિલાલી પરચમ લહેરાઈ ઈસ્લામી શાન ઝાહીર કરી રહ્યા હતા, આ મેળાવડાની જાહેરાત ટેન્ડબિલો દ્વારા અગાઉથી કરવામાં આવતાં સભાજનોની ઘણી જ મોટી સંખ્યા દેખાઈ આવતી હતી.

મેળાવડાની શરૂઆત એક વિદ્યાર્થીએ કુઆને કરીમની કરેલી તિલાવતથી થઈ હતી. તે પછી કારખાના કમિટીના સેક્રેટરી મિ. અ. રહેમાન હાજી અ. ગની મેંઢાએ આજની સભાના પ્રમુખ તરીકે જનાબ હાજી ઈબ્રાહિમ અ. લતીફ સાહેબ માટે દરખાસ્ત તેમના ટૂંક પરિચય કરાવવા સાથે મૂકી હતી જેને મિ. સુલચમાન અ. કરીમ કાપડીયાએ અનુમોદન આપતાં તે પસાર થઈ

હતી અને પ્રમુખ સાહેબે પોતાનું સ્થાન લીધું હતું. બાદમાં કારખાના કમિટીના સેક્રેટરીએ બિલ્ડીંગને ખુલ્લી મૂકવાની ક્રિયા કરવા વિનંતી

કરતાં જનાબ શેઠ ઈબ્રાહિમ સાહેબે તેને પોતાના સ્વહસ્તે ખુલ્લી મૂકવાનું ઝાહીર કર્યું હતું અને પોતાને આ ભારે માન આપવા બદલ પોતાના આભાર-દર્શન સાથે પોતાની દિલી ખુશી પણ વ્યક્ત કરી હતી. તે પછી બે બાળકોએ કૌમી તરાના અને એકે નઝમ પઢી હતી. સેક્રેટરીનો રીપોર્ટ

કારખાના કમિટીના સેક્રેટરી મિ. અ. રહેમાન મેંઢાએ પોતાનો રીપોર્ટ રજૂ કરતાં જણાવ્યું હતું કે “મદ્રસાની બિલ્ડીંગમાં વિદ્યાર્થીઓની વધુ પડતી સંખ્યાના કારણે જગાની ઘણી જ તંગી મેહસુસ થતાં નવી બિલ્ડીંગ બનાવવાની ખાસ જરૂરત પડી. તે માટે ચંદો કરવામાં આવ્યો જેમાં લગભગ રૂ. ૬૦૦૦ એકત્ર થયા પરંતુ બિલ્ડીંગની પાછળ રૂ. ૭૦૦૦નું ખરચ થતાં રૂ. ૧૦૦૦/-ની ઘાટી ઉભી છે અને ભવિષ્યમાં હજી પણ જગાની વધુ

તંગી જણાશે તો હજી ત્રીજી બિલ્ડીંગ પણ બનાવવાની જરૂરત ઉભી થશે. આ ઘાટી અને તે વધુ ખરચને પહોંચી વળવા માટે હમદદ અને સખીદિલ

ગૃહસ્થોએ અત્યારથી જ તૈયાર થઈ રહેવું જોઈએ.

બાદમાં મદ્રસાના આસિ. હેડ માસ્તર મિ. ધીરજલાલ વાસાવડા બી.એ. એ મદ્રસાની કામગીરી વર્ણવતા કહ્યું હતું કે “ચાલુ સાલમાં મદ્રસાની સંખ્યામાં ખાસ વધારો થયેલ છે અને કુલ્લે ૧૩૩૧ વિદ્યાર્થીઓ મદ્રસામાં શિક્ષણ લઈ રહ્યા છે. આ મદ્રસો એક આદર્શ તાલીમગાહ છે, જેમાં કેળવણી આપવા માટે સારો સ્ટાફ અને જોઈતા સઘળા સાધનો મોજુદ છે છતાં ઘણા ખરા પોતાના બાળકોની કેળવણી પ્રત્યે દુર્લક્ષ સેવી તેમને મદ્રસામાં મોકલતા નથી. એ બિના શોચનિય ગણાય. મદ્રસામાં હાલ વિદ્યાર્થીઓની જબરદસ્ત સંખ્યા જોતા હજી એક ત્રીજી બિલ્ડીંગની જરૂરત હોય તે પ્રત્યે દૌલતમંદોએ પોતાની કૌમી ફર્જ સત્વર બજાવવી ઘટે છે.”

તે પછી આજના મેળાવડાના

પ્રમુખ જનાબ હાજી ઈબ્રાહિમ અ. લતીફે વ્યવસ્થાપક કમિટીના સભ્યોનો ઘટતા શબ્દોમાં આભાર માન્યો હતો અને મદ્રસાની આ બિલ્ડીંગના ઘટાડા ફંડમાં રૂ. ૨૫૦ આપવાનું ઝાઢીર કર્યું હતું. એ પછી તેમણે પોતાના મુબારક હસ્તે ચાલુ વરસમાં પહેલા બીજા અને ત્રીજા નંબરે પાસ થનારા વિદ્યાર્થીઓને ઈનામો વહેંચ્યા હતા. ફૂલહાર થયા બાદ આ કામ્યાબ અને શાનદાર મેળાવડો ખત્મ થયો હતો.

કુતિયાણામાં મદ્રસ-એ-ઈસ્લામીયા માટે લેબોરેટરી અને લાયબ્રેરીની ફાઉન્ડેશન ક્રિયા

શેઠ હાજી અ. કરીમ ઢેઢીના ખરચે એની તાઅમીર: એ પ્રસંગે થયેલો ભવ્ય મેળાવડો

કુતિયાણા: તા. ૨૫ જાન્યુઆરી ૧૯૪૧

નામદાર દીવાન સાહેબની પધરામણી:

કુતિયાણાના સખીવજુદ શેઠ જનાબ અ. કરીમ હાજી વલીમુહમ્મદ ઢેઢીએ કૌમી અને સાર્વજનિક હિતના કાર્યો અંગે કરેલી જુદી જુદી સખાવતો સર્વત્ર સુવિખ્યાત છે. તેમણે પોતાની એ સેવા ધરાવતો એક વધુ જવલંત પૂરાવો હમણા જ આપ્યો છે અને અહિના મદ્રસ-એ-ઈસ્લામીયામાં એક લાયબ્રેરી અને લેબોરેટરીની જે ખોટ હતી તે દૂર કરી દેવા અર્થે પોતાની પ્રશંસાજનક ઉદારદિલીથી એના માટે પોતાના ખરચે એક સુંદર મકાન બનાવી દેવાનું મંજૂર કર્યું છે. આ મકાનનો પાયો જુનાગઢના ના. દીવાન સાહેબ બહાદુરના મુબારક હસ્તે નંખાવાનો હોવાથી એ પ્રસંગે એક શાનદાર મેળાવડો શનિવાર તા. ૨૫મી જાન્યુઆરીના દિવસે બપોરના ત્રણ વાગે યોજવામાં આવ્યો હતો જેમાં

કુતિયાણા ઉપરાંત બહારગામો પેકી બાંટવા, જુનાગઢ, વંથલી, પોરંબદર, રાણાવાવ, જેતપુર વિ.ના સંભવિત ગૃહસ્થો પણ હાજર હતા. અમલદાર વર્ગ પેકી જુનાગઢ ના દીવાન સાહેબ, એડીશનલ લો મેમ્બર જનાબ અ. મજુદખાન, મિ. ખોખર, રેવન્યુ મેમ્બર, મિ. પુરાણીક, મિ. માણેકલાલભાઈ, મિ. શીવદતરાય ભાઈ વિગેરે તેમજ જુનાગઢની જમાઅતના સેક્રેટરી મિ. મુહમ્મદઅલી હાજર હતા. જાણીતા ગૃહસ્થો પેકીના ધોરાજીથી શેઠ હાજી ઉમર માચીસવાલા, જેપતુરથી શેઠ અ. લતીફ ઈબ્રાહિમ, મિ. મુહમ્મદ હાજી અ. ગની, મિ. અ. સત્તાર એહમદ મનીઆ મિ. મુહમ્મદ સુલયમાન, મિ. ઈસા શરીફ મુકાતી રાણાવાવથી સોનાવાલા શેઠ વિ. ના નામ ઉલ્લેખનીય છે. મદ્રસાનો ગ્રાઉન્ડ હાજરીનોથી ખીચોખીચ ભરાઈ ગયો હતો. બરાબર વખતસર ના. દીવાન સાહેબની તશરીફ આવરી થતાં મદ્રસાના બોયસ્કાઉટ બેન્ડે તેમને ગાર્ડ ઓફ ઓનર અને દસ આવાઝની સલામી આપી હતી.

જલ્સાનો કાર્યક્રમ

આજના જલ્સાના પ્રમુખ તરીકે જનાબ શેઠ હાજી અ. કરીમ ઢેઢી સાહેબ માટેની દરખાસ્ત મદ્રસાના હેડમાસ્ટર જનાબ 'ઈખ્લાસ' બી.એ. એ રજૂ કરતાં અને તેને જનાબ હાજી સાલેહમુહમ્મદ અલીમુહમ્મદે ટેકો આપતાં દરખાસ્ત પસાર થઈ હતી અને જ. ઢેઢી શેઠે પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. એક બોયસ્કાઉટે કુર્આને કરીમની તિલાવત તથા કૌમી નગમાથી જલ્સાના કામકાજની શરૂઆત થઈ હતી. જલ્સાના સત્કાર પ્રમુખ જનાબ શેઠ હાજી સત્તાર સાલેહમુહમ્મદનું સ્વાગત

ભાષણ મિ. ફાફકે વાંચી સંભળાવ્યું હતું. સેક્રેટરી તરફની મિ. હાશમ મુહમ્મદ ગડર મુનીરે ના. દીવાન સાહેબને ફાઉન્ડેશન ક્રિયા માટે વિનંતી કરતાં તે નામદારે એ તકરીબ પોતાના હસ્તે કરી હતી અને ટૂંક પણ પ્રેરક તકરીર કરતાં કહ્યું હતું કે "શેઠ હાજી વલીમુહમ્મદ ઢેઢી સાહેબે કૌમી કામો માટે પોતાની ઉદાર સખાવતો દ્વારા પોતાનું નામ રોશન બનાવી દીધું છે. મદ્રસા માટે લાયબ્રેરી અને લેબોરેટરી જેવી એક અભિવાર્ય જરૂરત જોતાં એના માટે પોતાના ખર્ચે મકાન બનાવી આપવાની તેમની સેવા ધગશ અને ઉદારદિલી ખરેખર વખાણવા પાત્ર છે. કુતિયાણાના નવજવાનોને કૌમી કામો માટે આટલો બધો જોશ અને ઉત્સાહ જોઈને મને ઘણીજ ખુશી થાય છે." બાદમાં મદ્રસાના વિદ્યાર્થીઓએ કાયલોગ તથા કસરતોના પ્રયોગો કરી બતાવ્યા હતા, જે ઘણાંજ સુંદર અને આકર્ષક હતા. મદ્રસાની મેનેજીંગ કમિટી તરફથી આસિ. હેડ માસ્ટર મિ. હિદાયતુલ્લાહ ખાને ડોનરનો આભાર માનતો ઠરાવ ટૂંક વિવેચન સાથે રજૂ કર્યો હતો જેને મિ. અ. શકુર ગીગા પરદેશીએ અનુમોદન આપતા ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો. તે પછી પ્રમુખ સાહેબ તરફથી મિ. અ. રહીમ અ. લતીફ ફાઝીલે ના. દીવાન સાહેબે અહિ પધારી ફાઉન્ડેશન ક્રિયા પોતાના મુબારક હાથે કરી જલ્સાની રૌનકમાં વધારો કર્યો તે બદલ તેમનો આભાર માનતો ઠરાવ રજૂ કર્યો હતો. પ્રમુખ સાહેબ તરફથી જલ્સાની કાર્યવાહીનો ઉપસંહાર કરતી તકરીર મિ. અ. રહીમ અ. લતીફ ફાઝીલે કરી હતી.

(મુસ્લિમ બુલેટીન ૩૧-૧-૪૧)

‘આ દુઃખનું કારણ શું છે ?’

“જોયું મજીદભાઈ મને સામા મળ્યા તો સલામ પણ ન કર્યો. ત્યારે મને ખૂબજ દુઃખ થયું.” સામે ઉભેલા કરીમથી ઘડી ઘડી કાનમાં ખુશ પુસ કરતાં દેખાય છે. તે મારી જ કંઈક ખોદણી કરતાં હોય તેવું મને લાગે છે.” આ જોઈને મારા હૃદયને ઘણું લાગી આવે છે “આ અમીનભાઈ સામેની અગ્રાવતની દુકાને ઘડી ઘડી હડીયું કાઢે છે. પણ મારી સામે આવીને જરાક વાર પણ બેસતા નથી.” અરે ! મારી સામે પણ જોતા નથી. તેથી મને બેહદ દુઃખ થાય છે. હું ખૂબજ ચિંતન મનન કરીને-આર્ટિકલ, નિબંધ, કાવ્ય, વાર્તા કે લાંબા લાંબા નિબંધો લખીને અલગ અલગ માસિક, પખાવાડિક, સાપ્તાહિક, દૈનિક ન્યૂઝ પેપરના તંત્રી સાહેબને મોકલતો રહું છું. મારી દ્રષ્ટિએ આ સાહિત્ય ખૂબજ અસરકારક હોવા છતાં તંત્રીઓની નાપસંદગીના કારણે પ્રગટ ન થતાં ખૂબજ દુઃખ થયું. ઘરના નાના-મોટાને સલાહ અને સાચી શિખામણો અને સૂચનાઓ આપવા છતાં તેનો અમલ ન થતાં ખૂબ દુઃખ થયું. પાડોશીઓ સાથે સારા સંબંધો જાળવવામાં અંગત, આર્થિક, શારીરિક અને માનસિક ઘસારો સહન કરવા છતાં, તેઓ કોઈપણ કારણ વગર પોતાનું મોઢું મરડી લ્યે છે ત્યારે ખૂબ દુઃખ થાય છે.

માંદગીના બિસ્તરમાં પહેલા હાશમભાઈને સારી ટ્રીટમેન્ટ મળે એટલા ખાતર જરૂરી ઘણી ઘણી સગવડતા અને વ્યવસ્થા કરવા માટે મેં ક્યોલીફાર્ડ ડોક્ટર સાથે વગનો ઉપયોગ કરીને થઈ શકતી સેવાના અંતે હાશમભાઈ તંદુરસ્ત થઈ

ગયા, પણ તેમણે આભારના બે શબ્દો પણ મોઢામાંથી ન કાઢ્યા ત્યારે મને દુઃખ થયું. આધ્યાત્મિકતાનાં પંથે થયેલ મારી પ્રગતિનો નિચોડ-મિત્રમંડળમાં રજૂ કરતાં સારા પ્રતિભાવના બદલે ટીકારૂપ પડઘો પડતા ખૂબજ દુઃખ થયું. ધંધામાં સહાયક બની કાયમી રોજીરોટીના સાધનના માલિક થયા બાદ મારી સામેજ ધંધામાં હરીફ બનનારને જોતાં દુઃખ થયું. વર્ગ-સહપાઠી વિદ્યાર્થીને આર્થિક અને શૈક્ષણિક મારી સહાયતાના આધારે અને કિંગ્ડોમી અધિકારી બની ચૂકેલા સાહેબે માફ નહીં કામ ન કરી આપતાં ખૂબ દુઃખ થયું.

આવી તો મેં કેટલીયે વ્યક્તિઓ માટે કેટલો ભોગ આપ્યો છે. અને તેનો મને કેવો ? કેટલો ? અને કેવી રીતે બદલો મળ્યો ? તેનું લિસ્ટ જોતા, તેને યાદ કરતાં અને તેનો વિચાર કરતા હૃદયમાં દુઃખના કાંટા ભોંકાઈ છે. સારા બદલાની આશા રાખી હતી પણ તેનાથી વિરુદ્ધ બદલો મળતા અનહદ દુઃખથી દિલ લોહીનાં આંસુએ રડી પડે છે.

આ જાતના વિચાર કરી દુઃખી થનારમાં હું તમે અને દુનિયાના અનેક માનવીની સંખ્યા ઘણી મોટી છે. આ ભયંકર દુઃખથી પીડાતા માનવીથી આ આપણું જગત ભરપૂર છે. પણ આ દુઃખથી પીડાવાનું કારણ શું છે ? આ ભયંકર પીડાના કાંટાથી હૃદયને લોહી લુહાણ કરી ઉંડા-ઉંડા ઘા પડવાનું કારણ શું છે ? આ દુઃખીથી માનસિક, શારીરિક અને આધ્યાત્મિક સાધનામાં અડચણના પહાડ ઉભા થઈ જવાનું કારણ શું છે ? આ દુઃખી થવાની મનોવૃત્તિ

આપણને વંશ વારસે મળી છે ? શું આ રોગ ચેપી છે ? જે બીજાથી મળે છે ? શું પીડા અને દુઃખ માનસિક વિકૃતિનું પરિણામ છે ? શું દુઃખી થવા વારૂ હૃદય, મન અને દિલ કુદરત તરફની બક્ષિશ છે ? શું આ પીડા દેનાર કાંટાળા ઝાડની વાવણી અને ઉછેર આપણે કરેલ છીએ ? શું આ દુઃખના મૂળ એટલા ઉંડા છે ? કે તેને જડમૂળથી ઉખેડી શકાય તેમ નથી ? શું આ ભયાનક દુઃખના દર્દનો કોઈ અસરકારક ઈલાજ નથી ? હા, ઈલાજ છે.

આ રોગ કોઈ વંશ વારસે, ચેપી, પારકાની દેણ કે કુદરતની બક્ષિશ નથી પણ દરેક માનવીએ પોતાની જાતે ઉભો કરેલો ભયાનક રોગ છે. આ રોગની ઉત્પત્તિનું સ્થળ પણ આપણે જાણીએ છીએ આ રોગ પેદા થાય છે, એ ભયંકર વૃત્તિનું નામ છે; અહંકાર, અભિમાન, “હું કંઈક છું”, હું-હું-હું અને હું જ આ પીડાનો પિતા છે. માનવ મનમંદિરમાં અભિમાનની છાયા જેટલી મોટી હોય. તેટલીજ નાની નજીવી બાબતો પ્રસંગો અને પરિણામોની બાબતમાં ઘડી ઘડી માનવીને માહું લાગી જાય છે. અને દુઃખનું પ્રમાણ મોટું હોય છે.

આ સંસારથી વિમુખ મહામાનવ સૂફીસંત મહાત્માઓ અને સમસ્ત કલ્યાણના પ્રયાસો કરનાર હંમેશા અનેક અવરોધો સામે પણ પોતાની પરમાર્થની પ્રવૃત્તિને થંભાવ્યા સિવાય, કોઈ પણ નાત-જાતના ભેદભાવ વિના માનવ કલ્યાણના કાર્ય કરતાં જ રહ્યાં પણ “આ બધું હું કઈ છું મારા સિવાય બીજું કોઈ આ કાર્ય કરી શકે જ નહીં, હું કઈ

છું-હું જ કરી શકું છું” તેવા હું પદનો એ હસાસ કે અભિમાનનો ઊંદુ તેઓના હૃદય સાગરમાં પેદા થયેલ નથી એટલે જ તેમના આદેશ, સંદેશ કે હિદાયત શિખામણ ભલામણ કે શુભ કાર્યોનો પડઘો ન પડવાથી અથવા તેમની ટીકા-ટિપ્પણ, વાંધા-વચકાથી તેમજ તેમનું મંડળ, ગ્રુપ કે સંઘ ન બનવાથી અને પોતા તરફ માનવ મહેરામણનું આકર્ષણ ન થવાથી, કે પોતાની પ્રશંસા ન થવાથી ક્યારેય તેમનું દિલ દુઃખાતું નથી. તેમના કાર્યનો બદલો સારો અથવા બિલ્કુલ ન મળવાથી તેમને પીડા થતી નથી.

આજે અનેક સુખના સાધનોની શોધ કરનાર યેજ્ઞાનિકો, ડોક્ટરો, એન્જીનીયરો, કલાકારો, ચિત્રકારો, સાહિત્યકારો, ચિંતકો, લેખકો, કવિઓ, મહાત્માઓ અને માનવથી મહામાનવ બનેલા હંમેશા કર્મવિર તરીકે કાર્ય કરતાં રહ્યા. માનવ કલ્યાણ અને જગતને શુભકામ સેવાઓ આપતા રહ્યા, તેમણે કદી પણ એવું વિચાર્યું નથી કે “હું આ કાર્ય કરું છું માનવીની સુખાકારીના સાધનો માનવ જગતને અપર્ણ કરતો રહું છું અને તેની ઉત્પત્તિ માટે મારી સંપત્તિ, સમય અને સગવડતાની કુરબાની આપતો રહું છું, તેથી મને ફાયદો શું? મને કોણ શાબાશી આપશે? અને બદલો કોણ? અને કેવો આપશે? મારી નામના થશે કે નહીં? આ જાતનો વિચાર લેશ માત્ર તેમના મનમાં નથી આવ્યો. તેથી જ વિરોધી પ્રતિભાવ બદલ અસહકાર, સાથ- નામના- મંડળ કે ઉપકારની સામે અપકાર મળવાથી તેમના દિલને કદી પણ દુઃખ થયું નથી.

તમે કેશો કે આ બધા દાખલા અને દલીલો મહાન વ્યક્તિઓની છે. આપણે કોઈ સંત મહાત્મા કે મહામાનવ તો નથી. આપણે તો એક સામાન્ય ઈન્સાન છીએ અને આ દુનિયામાં રહીને અનેક ઈન્સાનોની વચ્ચે રહીને

આપણે આપણું જીવન વિતાવવાનું છે. આપણને માન પ્રતિષ્ઠા સારો પ્રતિભાવ, પ્રેમ સામે પ્રેમ, મહત્તા અને આભારનાં બે શબ્દો ન મળે તો આપણી કિંમત શું? આપણા સ્વમાન અને ગર્વનું શું? ભાઈજી તમારી વાત ખરી છે. પણ પ્રેમ સેવા અને માન ફક્ત બીજાને આપવાની જ લાગણીઓ છે. તેમાં સામી વ્યક્તિથી મેળવવાની આશા રાખવાની હોતીજ નથી. દરેક કરેલ ઉપકાર, સેવા અને ભલાઈને બીજાને આપ્યા પછી આપણે તો તેને ભૂલી જ જવાનું છે. જે તેને યાદ કરીને વળતર મેળવવાની ઈચ્છા રાખીએ તો દુઃખ સિવાય કંઈ જ ના મળે !

ગર્વ સ્વમાન અને અભિમાનની ભાવના વચ્ચે બહુ મોટું અંતર છે. પોતાની જાત માટે ઉંચો ખ્યાલ હોવો એનું નામ ગર્વ. પોતાને નિરંતર ઉચ્ચ વિચારોનો માલિક માનવું તે ગર્વ છે. આ ગર્વ એટલે કે સ્વાભિમાનનો માનવીને ઉબ્બતિના માર્ગ તરફ લઈ જઈ કામ્યાબીની ટોચે પહોંચાડી દીએ છે. આ કામ્યાબ ઈન્સાન પાસે જ સ્વમાનની ભરપૂર મૂકી હોય છે. પણ અભિમાન એક આશુરી વિકૃત માનસનું પરિણામ છે. “હું કંઈક છું” એ જાતની લાગણીનું નામ અભિમાન આ “હું પદ”ના વિચારોએ અનેક જિંદગીને અધોગતિની ખીણમાં ધક્કેલી દીધી હોય તેવા અનેક દાખલાથી જગતનો ઇતિહાસ ભરપૂર છે. સિકંદર, ચંગેઝખાન, હલાકુખાન અને અનેક યોદ્ધાઓને પોતાની તાકતનું અભિમાન. આવા અનેક માનવીઓને બુદ્ધિ, તાકાત અને આધ્યાત્મિક શક્તિના અભિમાને જ્યારે માજ મૂકી ત્યારે અનેક રક્તપાત, ખૂનામરકી અને લોહીની નદીઓ વહી ચૂકી હતી અને માનવતાનું માથું નીચું નમી જાય તેવી તવારીખોના કાળા ધાબાથી ઇતિહાસના પાના ચિતરાઈ ગયા છે. અભિમાન હંમેશા અવિશ્વાસ, ભય, શંકા અને

ટીકાની આગ ઉત્પન્ન કરે છે. તે આત્માની ઉબ્બતિના શુભ વિચારો, પ્રેમ, સેવા, પરમાર્થ અને શુભ ભાવના, જ્ઞાન કે વિજ્ઞાન, તાકાત કે સંપત્તિ, ઓછી કે વધુ જાણકારીની મનમાં એક જાતના અભિમાનની ગાંઠ બંધાઈ જવાનું પરિણામ છે. તે પોતે તેવું સમજવા લાગે છે કે “હું સારો, હું યોગ્ય, હું જાણકાર, હું જ્ઞાનનો ભંડાર, હું શક્તિશાળી, હું બુદ્ધિશાળી, હું સોચ વિચાર અને ધનસંપત્તિનો બહુ મોટો માલિક છું.” “મારી સલાહ-શિખામણ માર્ગદર્શન અને ઉપકાર ન માનનારા તમે કોણ? મારું જજમેન્ટ બિલ્કુલ ફાયનલ જ હોય, મને જેટલા અનુભવો થયા છે અને તેમાંથી મેં જે જે બોધપાઠ મેળવ્યો છે તેટલો અનુભવ આજ દિવસ સુધી કોઈને થયો જ નથી. એટલે હું તો ખૂબજ બુદ્ધિશાળી, કાર્યકુશળતા અને લાગવગ-ઓળખાણનો મોટો ખજાનો છું. હું જે ધારું છે તે કરી શકું, તેટલી તાકાતનો માલિક છું” આ જાતના દારૂગોળાનું નામજ ‘અભિમાન’ આ જાતના અભિમાનની રાઈનું ભુલું જ્યારે માનવીના મગજમાં ભરાઈ જાય છે ત્યારે પોતાના દરેક નાના-મોટા કાર્યનું વળતર મેળવવાની તેને ઈચ્છા જાગી ઉઠે છે. આ ઈચ્છા પૂરી ન થતા માનવ મનમંદિરમાં દુઃખની પીડા ઉભી થાય છે. આ દુઃખનો ઈલાજ ન કરનાર માનવી પોતે હંમેશા દુઃખના દાવાનળમાં સળગતો રહે છે. અને આસપાસના માનવીનાં મનને પણ દુઃખની જવાળામાં હોમાતો જાય છે. આ બધા દુઃખોનું કારણ છે ફક્ત ‘અભિમાન’

એટલે જ અભિમાનથી ભાઈબંધી છોડવી, એજ આ દુઃખોનો ઈલાજ છે. “હાજીભા” સાથે મહાપુરૂષો પણ કહે છે કે “અભિમાન છોડો-સુખ સે જીઓ” અને તમે પણ બોલો કે “ભા આ દુઃખનું કારણ અભિમાન છે.”

“હાજીભા”

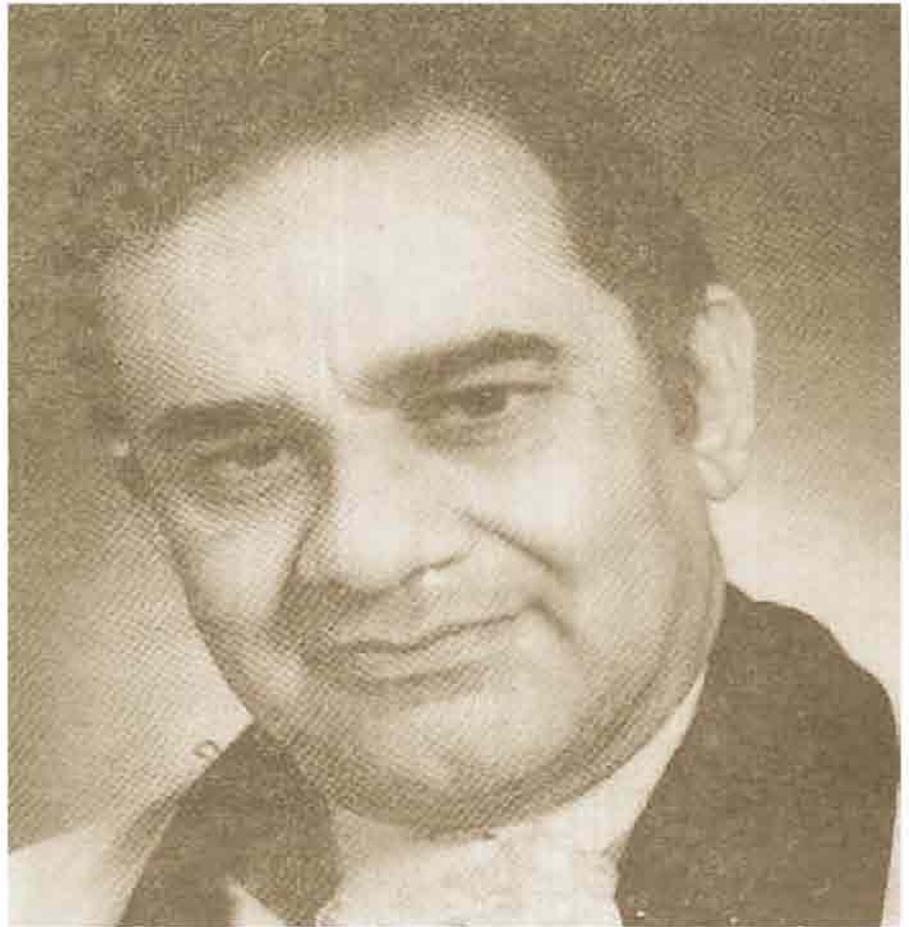
મોહંમદ હુસેન મેમણ (દ્વોલ)

૨૦મી સદીની આગેવાન મેમણ વિભૂતિ તરીકે પંકાયેલા સાઉથ આફ્રિકાના

જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદ

સાઉથ આફ્રિકાના માજી ચીફ જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદનું નામ આફ્રિકન દેશોમાં તો પ્રથમ પંકિતની વ્યક્તિ સાથે લેવાતું હતું જ, પાકિસ્તાનના મેમણોએ પણ તેમને ૨૦મી સદીની મેમણ બિરાદરીની વિરાટ વ્યક્તિ તરીકેનું સ્થાન આપ્યું હતું. દક્ષિણ આફ્રિકામાં રંગભેદ-વિરોધી આંદોલન ચાલી રહ્યું હતું ત્યારે એક પ્રખર ધારાશાસ્ત્રી તરીકે અને બાદમાં એ દેશને બ્રિટીશ સામ્રાજ્યવાદથી મુક્તિ મળ્યા બાદ તેમની ગણના શ્રેષ્ઠ ન્યાયાધિશોમાં કરાતી હતી.

સાઉથ આફ્રિકાના સન ૧૯૩૧માં લોડીયમ મુકામે જન્મેલા ઈસ્માઈલ મુહમ્મદના વડવાઓનું મૂળ ગામ કાઠિયાવાડનું રાણાવાવ હતું. તેમના બાપદાદા વેપાર અર્થે રાણાવાવથી સ્થળાંતર કરીને ટ્રાન્સવાલ ખાતે ઠરીઠામ થયા હતા. તેમના એક મામા ડો. જુસબ હાજી સુલેમાન ઉર્ફે ડો. જેનું નામ તેમની સામાજિક ભલાઈની ઉદાર પ્રવૃત્તિઓને પ્રતાપે પાકિસ્તાની મેમણોમાં જાણીતું છે. ઈસ્માઈલ મુહમ્મદે આફ્રિકામાં ૧૯૫૦માં પ્રિટોરીયામાં મેટ્રિક પાસ કર્યા બાદ ૧૯૫૩માં વિટવોટરસેન્ડ યુનિવર્સિટીથી બી.એ.ની ડિગ્રી હાસિલ કરી હતી અને ૧૯૫૭માં એલ.એલ.બી. થયા બાદ જહોનીસબર્ગ વકીલ મંડળના સભ્ય બન્યા હતા. પોતે પ્રિટોરીયાના રહેવાસી હોવા છતાં એ જમાનાના અંગ્રેજ શાસકોની રંગભેદી નીતિઓને કારણે તેમને પ્રિટોરીયા બારમાં પ્રવેશ મળ્યો નહોતો અને જહોનીસબર્ગ

બારમાં પોતાની ઓફિસમાં તેઓ બેસી શકતા નહોતા કેમ કે એ વિસ્તારને ફક્ત ગોરાઓ માટે અનામત કરી દેવાયો હતો. બીનગોરાઓને ત્યાં રાત રોકાવાની પરવાનગી નહીં હોવાથી ઈસ્માઈલ મુહમ્મદને સાંજ પડતાં પહેલાં જ ત્યાંથી ચાલ્યા જવું પડતું હતું. તેમ છતાં ધીમે ધીમે વકીલ તરીકેની તેમની પ્રેક્ટીસ એટલી જામી ગઈ કે ૧૯૭૪માં તો તેમને દેશના પ્રથમ બ્લેક સિલ્ક હોવાનું માન મળ્યું. આ એક એવી પદવી હતી કે જેમાંથી સુપ્રિમ કોર્ટના જજોની પસંદગી કરાતી હતી.

બાદમાં એક પ્રતિષ્ઠિત વકીલ તરીકે તેમણે માનવ અધિકારોના કેસો સહિત અનેક અટપટા કેસો અને રંગભેદ-વિરોધી આંદોલનકારીઓના કેસો જીતીને નામના મેળવી.

જજ બનવાની તમામ લાયકાતો અને અનુભવો ધરાવતા હોવા છતાં રંગભેદી સરકારે તેમને જજનો ઓર્ધ્ધો ના આપ્યો અને એને બદલે તેમને પાડોશી આફ્રિકન દેશોમાં જજની કામગીરી બજાવવી પડી. ઈસ્માઈલ મુહમ્મદ ૧૯૭૯માં સ્વાઝીલેન્ડની અપીલ કોર્ટના જજ નિમાયા હતા. બાદમાં ૧૯૮૨માં

G-05

મેમણ આલમ ડિસેમ્બર-૨૦૧૧

લીસોથોમાં અપીલ જજ નીમીબીયામાં ચીફ જસ્ટીસ અને ફરીવાર લીસોથીયામાં કોર્ટ ઓફ અપીલના પ્રેસીડેન્ટ બની ગયા હતા અને બંધારણ ઘડતર સહિતના મામલાઓમાં મહત્વનો ફાળો પૂરાવ્યો હતો.

રંગભેદ વિરોધી ખ્યાતનામ આફ્રિકન નેતા નેલ્સન મેન્ડેલાના પક્ષ આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ પરથી અંગ્રેજોએ પ્રતિબંધ ઉઠાવ્યા બાદ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદને સાઉથ આફ્રિકામાં કાયમી જજનો ઓદ્ધો મળી શક્યો. આઝાદી પછી સાઉથ આફ્રિકાના પ્રમુખ બનેલ નેલ્સન મેન્ડેલાએ દેશની પહેલી બંધારણીય અદાલતમાં જજ તરીકે તેમની નિમણૂક કરી. ૧૯૯૬માં જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદને સાઉથ આફ્રિકન લો કમિશનના ચેરમેન બનાવી દેવાયા હતા અને ચીફ જસ્ટીસની પુરશી ખાલી પડતાં પ્રમુખ મેન્ડેલાએ જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદના કાયદાના જ્ઞાન, આવડત, રાજદ્રારી સમજબૂઝ અને અનુભવને ધ્યાનમાં લઈને સાઉથ આફ્રિકાના ચીફ જસ્ટીસ બનાવી દીધા હતા. એ પહેલાં જયુડીશ્યલ કમિશનના એક સિવાયના તમામ ૧૫ સભ્યોએ તેમને ચીફ જસ્ટીસ બનાવવાની ભલામણ કરી હતી.

જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદે તેમના કેરીયર દરમિયાન માનવ અધિકારોને લગતા કેટલાયે કાનૂની લેખો લખ્યા હતા અને દેશ વિદેશની અનેક સંસ્થાઓ અને વિદ્યાપીઠો સમક્ષ જ્ઞાન-સભર પ્રવચનો કર્યા હતા. વિટ્સ યુનિવર્સિટીએ ૧૯૯૦માં તેમને માનદ પ્રોફેસર બનાવ્યા હતા તો નાતાલ અને દિલ્હીની યુનિવર્સિટીઓએ પણ ચીફ જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદને ડોક્ટોરેટની ડિગ્રી અર્પણ કરી હતી. ૧૯૯૨માં

અમેરિકામાં યુનિવર્સિટી ઓફ પેનેસીલવાનીયાએ પણ તેમને ડોક્ટોરેટની ડિગ્રીથી નવાજ્યા હતા. એ પ્રસંગે જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદે કરેલા પ્રવચનને અમેરિકાના વર્તમાનપત્રોમાં આગવું સ્થાન અપાવું હતું.

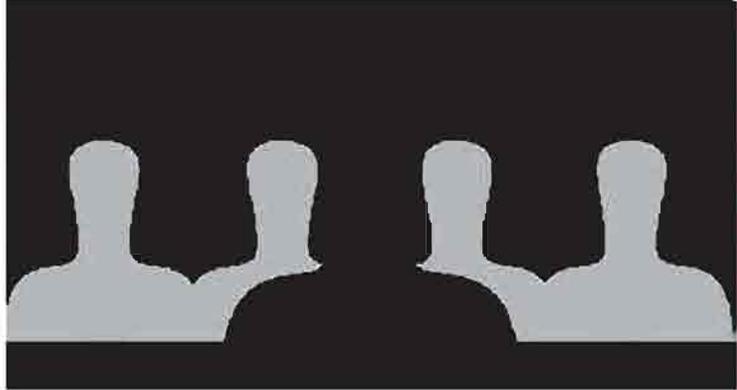
મેમણ બિરાદરીમાં પણ સારી ખ્યાતિ ધરાવતા ચીફ જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદની ૧૭ જુન સન ૨૦૦૦માં કેન્સરના રોગથી વફાત થઈ હતી. તેમની દફનવિધિમાં સાઉથ આફ્રિકાના એ વેળાના પ્રમુખ મુબેકી, બીજા પ્રધાનો અને સમાજના જુદા

જુદા વર્ગની ટોચની વ્યક્તિઓએ હાજરી આપી હતી. દેશ પ્રમુખે તેમને ભવ્ય અંજલી આપતું નિવેદન કર્યું હતું.

જસ્ટીસ ઈસ્માઈલ મુહમ્મદના ઈન્ટેકાલની ખબર પહોંચતા પાકિસ્તાનમાં પણ મેમણ બિરાદરીમાં શોકની લાગણી ફેલાઈ હતી અને રાણાવાવ મેમણ જમાત ઉપરાંત ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશન તથા યુનાઈટેડ મેમણ જમાત ઓફ પાકિસ્તાને શોકસંદેશા જારી કર્યા હતા.

★ ★ ★

માનવીના ચાર પ્રકાર

એક: જેઓ કાંઈ જ જાણતા નથી અને એ પણ જાણતા નથી કે તેઓ કાંઈજ નથી જાણતા, આવા લોકો મૂર્ખ છે. એમનાથી બચતા રહેવામાં જ સલામતી છે.

બે: એ લોકો જાણતા તો નથી, પણ એ જાણે છે કે પોતે નથી જાણતા. આવા લોકો સીધા માનવી હોય છે. એમને શીખવવું સમજાવવું સહેલું થઈ પડે છે.

ત્રણ: જેઓ જાણે છે ખરા, પણ એ નથી જાણતા કે પોતે જાણે છે. આવા લોકો ઉંઘમાં સૂતેલા હોય છે. એમને જાગૃત કરી દેવા જરૂરી છે.

ચાર: જેઓ જાણે છે અને એ પણ જાણે છે કે પોતે જાણે છે. આવા લોકો સાચેજ સમજદાર છે અને તેઓની પાસેથી દરેકને કાંઈકને કાંઈક શીખી લેવું જોઈએ.

ઝિમારીને દૂર રાખતો ગુણકારી સૂકામેવો **અખરોટ**

દરરોજ એક સફરજન ખાવ અને ડોક્ટરોને દૂર રાખો એમ વરસોથી કહેવાતું રહ્યું છે. જો કે જાણકારો તો કહે છે કે અખરોટમાં પણ એટલા ગુણ છે કે રોજ મુઠ્ઠીભર અખરોટ ખાવાથી ડોક્ટરોને એટલે કે ઝિમારીઓને દૂર રાખી શકાય છે.

જુદા જુદા અભ્યાસોમાં કડક પડ વચ્ચે રહેતા સૂકા મેવાને સૌથી વધુ પૌષ્ટિક સ્નેકસ તરીકે માન્ય રખાયા છે કેમ કે એમાં બીજા ઇળ-ફળાદિ અને શાકભાજી કરતાં વધુ પોષક તત્વો હોય છે. એવા કડક કકોર ઇળોમાં અખરોટને સૌથી વધુ ફાયદેમંદ ગણાવાય છે.

અખરોટના ગુણગાન એટલા માટે ગવાય છે કે તેમાં રહેલા તત્વો અનેક મુંઝી ઝિમારીઓને દૂર રાખે છે. અખરોટના મગજ જેવા આકારને અનુલક્ષીને પ્રાચીન જમાનામાં પણ તેને મગજ માટે પૌષ્ટિક માનવામાં આવતો હતો. તબીબી ક્ષેત્રે પિતા તરીકે પંકાયેલા હિપ્પોક્રેટસે અખરોટને પેટ, લીવર અને કીડનીની ઝિમારીઓના ઈલાજ માટે ગુણકારી ગણાવ્યા હતા.

અખરોટ તમામ પ્રકારના લાભકારક ખનીજ, વિટામીનો અને

ખનીજથી સભર હોવાને કારણે ગુણકારી તરીકે તેને માન્યતા મળી છે. તાજા અભ્યાસમાં જણાયું છે કે તેમાં પોટેશ્યમ અને મેગ્નેશ્યમ સારા પ્રમાણમાં હોવાથી અખરોટ બ્લડ-પ્રેશર તેમજ હૃદય સંબંધી બીજા તમામ રોગોને રોકવામાં મદદરૂપ થઈ પડે છે. ઉપરાંત ફેરી

એસિડસ, એન્ટી-ઓક્સીડાન્ટસ તેમજ ફાયટોસ્ટેરોલ્સ જેવા તત્વોને પ્રતાપે અખરોટ શરીરમાં કેન્સરની ગાંઠને બંધાતી રોકવામાં અને બંધાઈ ગઈ હોય તો તેને ઘટાડવામાં ઉપયોગી છે, એમ છેલ્લા એક

અભ્યાસમાં જણાયું છે.

જોકે આ આટલા ગુણો હોવા છતાં અખરોટ વધુ પડતા ખાવા નહીં જોઈએ કેમ કે તેમાં કેલરીઝ પણ ભરપૂર હોય છે એટલે કે ૧૦૦ ગ્રામ અખરોટમાં ૬૫૦ કેલેરીઓ હોય છે, જે એક ચોકલેટ-બારમાં મોજુદ કેલેરીથી પણ વધુ છે. એટલે અખરોટ વધુ ખાવાથી શરીરનું વજન વધે છે અને જે રોગોને રોકવા માટે અખરોટને ગુણકારી બતાવાય છે એજ રોગો શરીરનું વજન વધવાને કારણે લાગુ પડવાનો ભય રહે છે. જો કે અખરોટને પ્રમાણસર તકેદારી સાથે ખાવાનો લાભ લેવાનું ચૂકવું જોઈએ નહીં.

અર્થપૂર્ણ સુવાક્યો

-ગમ્મે તેવા સંજોગોમાં માણસે પોતાની સમજથી પરિસ્થિતિનો તાગ કાઢીને પોતાના હિતનો ફેંસલો તો પોતે જ કરવો જોઈએ.

-આપણી પાસે સાધનો તો હાથવગા હોય છે પણ તેના હેતુઓ વિષે ગૂંચવાયેલા હોઈએ છીએ અને એજ આપણી મુખ્ય સમસ્યા લાગે છે.

-સુખની પ્રાપ્તિની જદોજહદ કર્યા વગર સુખી બનવાનો કોઈને હકક નથી.

-પૈં સાથી તો અતિ ધનવાન વ્યક્તિની પણ ભૂખ-તરસ છીપાતી નથી. તેઓ પોતાની વિશાળ સંપત્તિ અને એ થકી મળેલી અસરકારક સત્તાનો ઉપયોગ વધુને વધુ સત્તા મેળવવામાં જ લગાડતા રહે છે. આ વૃત્તિ નાહકનો બોજ છે. પ્રાચીન કાળના સમ્રાટો અને મહાયોદ્ધાઓ પણ પૂરી દુનિયા જીતી શક્યા નહોતા.

માનવીનું મન

માનવ સ્વભાવના વૈચિત્ર્યને કારણે બહુધા સંસારમાં અનેક ઘર્ષણો જન્મે છે. આ ઉત્પાતોનું મૂળ માનવીનું મન છે. મનમાં આશા, નિરાશા, રાગ- અનુરાગ, અહમ-ઈર્ષ્યા આ બધા ભાવોની ભમરી વચ્ચે અટવાઈ જઈને જીવ જ્યારે ચકરાવા લેવા માંડે છે ત્યારે સારા-નરસાની, સત-અસતની વિવેક-વિચારની મર્ચાદાઓને એ ઉલ્લંઘી જાય છે ને પછી ના બનવાનું બની રહે છે.

સ્ત્રી

વિદ્યાતાએ સ્ત્રીને સુંદર બનાવી છે એટલા માટે તે મહત્વવાળી નથી. પ્રેમાળ છે અને પ્રેમ કરવાને લાયક છે, એટલા ખાતર એ મહત્વવાળી નથી બલ્કે મનુષ્યનું મનુષ્યત્વ પ્રગટાવવાળી સ્ત્રી જ છે અને એટલા માટે જ એ અત્યંત મહત્વવાળી છે.

‘મેમણ આલમ’

એટલે

મેમણ આલમની

આરસી

બટાટા

બકરા, બાઈ બાઈ ! ઘેટા, તો કે ટાટા !
પાંકે તાં કાફી, હાણે બો-ચાર બટાટા !

મહેમાન કે દિલસે “અચો-અચો” ચૂનતા !
સોરવેજે હોજમેં, તરેહવાર, બટાટા !

મરછીયે હલીવી ! મુરઘીયે ભગીવી !
સરયા પાંજ ચાર, વફાદાર, બટાટા !

સોની, તોકે, મુબારક ! સોનજા લાટા !
પાંકેતા ગમનતા, “સોનાર” બટાટા !

ફેંચ ફાઈ ચોવ ! વેફર કે પછી ચીપ્સ
કીચન જો અજકાલ, આધાર બટાટા !

ઈજ થેલો પૂઠતે, શેરીમેં ફીરંતા !
જૂની જરી રોટી, છેડા તાર બટાટા !

અરજી છૂઢીજી, ના પગાર વધારો !
જુમ્મુ, છંછાર, હર વાર બટાટા !

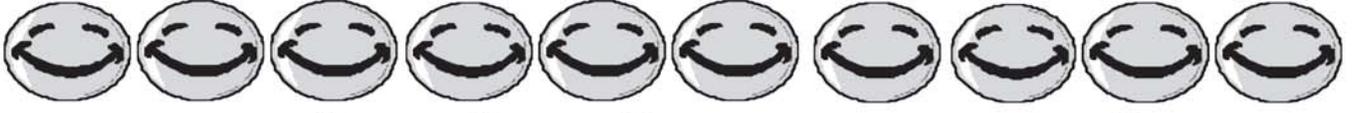
ગઈઢે કે ગમનતા, બરયાયે રમનતા !
મજનૂ ને લેલાજો, આહાર બટાટા

બતાય નથી સીક્રેટ-ફોર્મીલા બેગમ !
બનાય તી કી ! ચટાકેદાર, બટાટા !

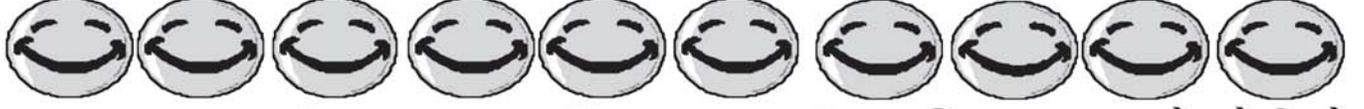
તાંયે કીડા ઊભા રહેનતા, ઈલેકશનમેં !
ઓછા અંચન નકર, વગદાર બટાટા !

સાચવી ગીનનતા, ટેમ-ટમ ઈ
હાતીમ જા સીધા, વારસદાર બટાટા !

-યુનુસ કેસ

હરો તેનું ઘર વરો

શેઠ (ગામડીયા નોકરને) વું પરણેલો છે ?

નોકર: જી હા. હાલમાં જ એક સ્ત્રી સાથે મારી શાદી થઈ.

શેઠ: મૂરખો જ ને ! શાદી તો બધા સ્ત્રી સાથે જ કરેને. કોઈ પુરૂષને થોડું જ પરણે છે ?

નોકર: કેમ નહિ, શેઠ સાહેબ ? હજી ગયે વર્ષે મારી બહેન એક પુરૂષને પરણી.

★ ★ ★

પેરીસની મુલાકાતે આવેલા એક જાણીતા પરદેશી વક્તાએ એક સમારંભમાં સુંદર તકરીર કરી છતાં સાંભળનારાઓમાંથી બહુ થોડા ઉપર એની અસર પડી. ત્યાર પછી એક ફ્રેન્ચ વક્તાએ આવીને જોશીલી તકરીર ચાલુ કરતાં બધા વાકચે વાકચે તાળીઓ પાડવા લાગ્યા. મહેમાન સમજયા નહોતા છતાં પણ તાળીઓ પાડવામાં બધા સાથે જોડાયા. બાજુમાં બેઠેલો એક માણસ અજાણીથી બોલી ઉઠ્યો: “તમે પણ તાળીઓ પાડો છો ? આ તો તમારો ભાષણનો ફ્રેન્ચમાં તરજુમો થઈ રહ્યો છે !”

★ ★ ★

મેજુસ્ટ્રેટ: (ગુનેહગારને) તેં એના ખિસામાંથી બટવો કેવી રીતે તફડાવ્યો ?

ગુનેહગાર: એ તો મારા ધંધાનો ભેદ છે. એ બતાવવાની ફીસ ભરવી પડશે સાહેબ !

★ ★ ★

રસ્તે જતો એક માણસ બીજા માણસને કહે છે “કેમ મિ. અલીમોહંમદ તમે તો સાવ બદલાઈ ગયા ! પહેલાં કેટલા જાડા હતા હવે તો બિલ્કુલ દુબળા પડી ગયા છો ?

બીજો માણસ: ભાઈ તમારી ભૂલ થાય છે માફ નામ અલીમોહંમદ નહિ ઈબ્રાહિમ છે.

પહેલો માણસ: તો તમોએ નામ પણ બદલી નાખ્યું એમ ને !

★ ★ ★

ઈન્કમટેક્સના નવા ઓફિસર બહુ ખુશમિજાજ તબિયતના માણસ હતા. હિસાબી વિગતોની પૂછપરછ ઉપરાંત તેઓ વેપારીઓને કુટુંબની અને એવી બીજી ખબર અંતરો પણ પુછતા રહેતા. એક માણસને તેમણે પૂછ્યું, “કેમ હવે બાપાની તબિયત સારી થઈ ગઈ ?”

“બાપા તો ગુજરી ગયા.”

“અરર !” ગંભીર મ્હોં કરીને અમલદારે કહ્યું, “ભારે થઈ. થોડા વધુ

દિવસ જીવતા રહ્યા હોત તો એમનો ઈન્કમટેક્સ તો એમની હયાતીમાં જ ભરાઈ જત ને !”

★ ★ ★

જુનો પોલીસ: “અરે કેમ, પેલા જાડીયા પંજાબીનું મફતનું મીઠું દૂધ તે ચાખ્યું ને ?”

નવો પોલીસ : “હા, ચાર, ગઈ કાલેજ.”

“જુનો: “કેમ, મેં કહ્યું હતુંને, કેવું લીજજતદાર હતું ?”

નવો: “કોઈ ખાસ નહિ.”

જુનો: “દૂધ ફાટી ગયું હશે ?”

નવો: “નહિ, વાત એમ હતી કે

પીધા બાદ પૈસા માગશે તો ભરબજારમાં ભોંઠા પડવાની બીક હતી.”

સુવિચાર

- ★ જીભ જેટલી ટૂંકી, એટલું હૃદય વિશાળ
- ★ એકપણ હાડકાં વગરની જીભ ધારે તો શરીરના બધા હાડકાં ભંગાવી શકે.
- ★ શાંતિભર્યું જીવન જીવવું છે તો જીભને કાઠુમાં રાખો.
- ★ જે સાચવવો ના પડે પણ સહેજ પણ સચવાય, એને જ સંબંધ કહેવાય. એમાં જીભ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.
- ★ બુરાઈ કરનાર પ્રત્યે ભલાઈ કરો. પછી તમે જોશો કે જે તમારો દુશ્મન હશે તે પણ તમારો દોસ્ત બની જશે.
- ★ The Quick brown fox jumps over the lazy dog
આ એકજ વાક્યમાં અંગ્રેજીના બધા મૂળાક્ષરો આવી જાય છે.
- ★ અંતે દુઆ: એ અલ્લાહ ! અમને સીધો માર્ગ બતાવ અમને સીધા માર્ગ પર ચલાવ. એ અલ્લાહ ! અમારા ઈમાનની હિફાઝત ફરમાવ અને અમારા ઈમાનની હિફાઝત કરવાની તાકાત નસીબ ફરમાવ.

—સાંધા સલમા ઈકબાલભાઈ (બગસરાવાળા)

ભાંટવા મેમણ ખિદમત કમિટી ૨૦૧૨-૨૦૧૪ના ઓહદેદારો

ભાંટવા મેમણ ખિદમત કમિટીની તા. ૧૮-૧૨-૨૦૧૧ના યોજાયેલી ચુંટણીમાં નીચે મુજબના ઓહદેદારો આગામી ત્રણ વર્ષ માટે ભારે બહુમતીથી ચુંટાઈ આવ્યા હતા:

પ્રમુખ:
જ. મોહમ્મદ
હનીફ મચ્છીયારા

ઓન. જનરલ સેક્રેટરી:
જ. મોહમ્મદ યુનુસ
બગસરાવાલા

પ્રમુખ:

જ. મોહમ્મદ હનીફ મચ્છીયારા

ઉપ પ્રમુખ

જ. મોહમ્મદ ઈકબાલ નીની

ઓન. જનરલ સેક્રેટરી:

જ. મોહમ્મદ યુનુસ બગસરાવાલા

ઓન. જોઈન્ટ સેક્રેટરી:

જ. હાજી ગુલામ મોહમ્મદ કર્બાતી

મિંદગી કો...

ગમકો Delete કરો

રિશ્તેકો Recharge કરો

દુશ્મની કો Erase કરો

જુઠકી Switch Off કરો

નફરત કો Outgoing કરો

ટેન્શન હંમેશા

હસી કો Full કરો

આંસુ કો Empty કરો

મુસ્કાન કો Sent કરો

અપને કો Control કરો

પુશી કો Save કરો

દોસ્તીકો Download કરો

સચકો Broadcast કરો

ધ્યાર કો Incoming કરો

ભાષા કો Control કરો

Not Reachable કરો

ગુસ્સે કો Hold કરો

ગરીબોંકી Help કરો

દિલ કો Vibrate કરો

ફિર દેખના *Life* કી

Ringtones Polyphonic હો જાએંગી

(ઈન્શાઅલ્લાહ)

નેતા: આજે જેલમાં તો કાલે મહેલમાં.

શિક્ષક: જે શિક્ષણ કરતાં શિક્ષા વધુ આપે છે.

દરજી: જે ખિસા કાપતો હોવા છતાંયે સજા પામતો નથી.

પ્રાચિન અને અર્વાચિન

પ્રાચિન વાર્તાનો અંત
“ખાધું, પીધું ને રાજ કીધું”

આધુનિક સત્ય:

“ખાધું અને લથડીયા
ખાધા.

અથવા ખાધું પીધું
અને બદલજમી થઈ
અથવા ખાધું પીધું
અને બીલ ચુકવ્યું.

સોનેરી બોધવચનો

- ઈલમ હાસીલ કરવો એ દરેક મોમીન મર્દ અને ઓરત પર ફર્જ છે.
- સફાઈ અને પાકીઝગી નિસ્ફ (અર્ધું) ઈમાન છે.
- શ્રેષ્ઠ કસબ જાતમહેનતથી કામ કરવું.
- દરેક મંઝિલનો એક માર્ગ હોય છે અને જન્નતનો માર્ગ ઈલ્મ છે.
- માબાપ તરફથી તેમની ઓલાદ માટે શ્રેષ્ઠ તોહફો ઈલ્મ છે.
- ખામોશી ગુસ્સાનો શ્રેષ્ઠ ઈલાજ છે.
- દુર્જનની દોસ્તીથી એકાંત સાફ. એકાંત કરતાં સજજનોનો સંગાથ સારો.

પોથી પરિવારની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ

મુલેખા હાજુયાણી અ. ગફાર હોમનું હૈદરાબાદ સિંધમાં ઉદઘાટન

મુલેખા હાજુયાણી અ. ગફાર પોથી હોમનું ઉદઘાટન હાજુ હનીફ અ. ગફાર પોથી કરી રહ્યા છે. તેમની સાથે હાજુ હુસેન લખા, હાજુ યાકુબ પોથી, હાજુ મસઉદ પારેખ અને હાજુ અખ્તર અરફા નજરે પડે છે

મેમણ બિરાદરીના આગેવાન સખીયજુદોમાંના એક હાજુ અ. ગફાર પોથીનો જન્મ ૧૯૨૮માં ઉપલેટામાં થયો હતો. સેવા ભાવના ધરાવતા હાજુ અ. ગફાર પોથીએ સામાજિક ક્ષેત્રે તેમની જાહેર સેવાઓનો આરંભ કરાચીની ઉપલેટા મેમણ એસોસીએશનથી કર્યો હતો, જેમાં તેઓ ૧૯૮૩-૮૪માં પ્રમુખ તરીકે ચૂંટાયા હતા. બાદમાં તેમની ખિદમતનો વર્તુળ ફેલાતો ગયો હતો અને ભારતમાં પણ બિરાદરીના જરૂરતમંદોની સહાય પહોંચાડવા લાગ્યા હતા. ઉપલેટા ગામમાં તેમણે ૧૯૭૧માં પોતાની માતાજીની યાદમાં હાજુયાણી દાદીમા હોલ નામે કોમ્યુનિટી સેન્ટરનું બાંધકામ મેમણ આલમ ડિસેમ્બર-૨૦૧૧

કરાવીને પોતાને ખર્ચે ત્યાં શિવણ કલાસો અને કોમ્પ્યુટર કલાસો શરૂ કરાવી હતી. એ પછી ઉપલેટામાં નગીના મસ્જિદ બંધાવી હતી અને વર્લ્ડ મેમણ ફાઉન્ડેશનના સહકારથી ૪૮ ફ્લેટોની એક કોલોની ઉભી કરી આપી હતી. પોતાના ખિસ્સાના ખર્ચે તેમણે પાટવાવ રોડ પર બીજી એક ૪૮ ફ્લેટોની કોલોની પણ બાંધી આપી હતી અને જરૂરતમંદોને એ ફ્લેટો નજીવા ભાડે આપવા ઉપરાંત તેઓ રોજગાર કમાઈ શકે એ માટે નાની લોનો પણ આપી હતી.

હાજુ અ. ગફાર પોથીએ નાંદેડ (મહારાષ્ટ્ર)માં પણ સખાવતી કામો કર્યાં હતા. ત્યાં તેમણે ફ્લેટોનું બાંધકામ કરાવીને મુલેખાબાઈ

પોથી નગર ઉભું કરી આપ્યું હતું અને બિરાદરીના લોકોની સગવડ માટે પોથી દવાખાના ઉપરાંત એક મદ્રેસા પણ ચાલુ કરાવ્યો હતો. ઉપરાંત મહારાષ્ટ્રના બીજા એક ગામ શેહગાંવમાં અ. ગફાર પોથી જુનીયર કોલેજ તથા પોથી હોસ્પિટલની સ્થાપના કરી હતી.

સમસ્ત મેમણ બિરાદરીમાં હાજુ અ. ગફાર પોથીની સેવા પ્રવૃત્તિઓને માન અપાતું હતું અને તેમને કદરની નજરે જોવામાં આવતા હતા. કરાચીની ઉપલેટા મેમણ એસોસીએશને તેમની ખિદમતોની કદરદાની કરવા ૭મી ઓગષ્ટ ૨૦૦૫ના રોજ કરાચીમાં એક ભવ્ય સત્કાર સમારંભ યોજાયો હતો જેમાં તેમને ભારે સન્માન સાથે ગોલ્ડ મેડલ અર્પણ કરવા ઉપરાંત “રેહબરે-ઉપલેટા”ના ખિતાબથી નવાજવામાં આવ્યા હતા. જોકે યાદગાર સમારંભના બેજ મહિના બાદ હાજુ અ. ગફાર પોથી ટૂંકી બિમારી બાદ બીજી ઓકટોબર ૨૦૦૫ના રોજ ખુદાપાકની રહેમતે પહોંચતાં પૂરી બિરાદરી પર શોક છવાઈ ગયો હતો. તેમને કરાચીમાં જ સુપુરુંદે ખાક કરવામાં આવ્યા હતા. બિરાદરીની સંસ્થાઓ અને આગેવાનોને તેમના ઈન્તેકાલ અંગે શોક દર્શાવ્યો હતો અને તેમની સેવાઓને અંજલી આપવામાં આવી હતી.

હાજુ અ. ગફાર પોથીના ઈન્તેકાલ બાદ તેમના પુત્રોએ પણ પિતાના ખિદમતી મિશનને ચાલુ

G-11

જનાબ હાજી યાકુબ પોચીને હૈદરાબાદ ઉપલેટા મેમણ જમાત તરફથી જમાતના પ્રમુખ જ. હુસૈન લખ્તા શીલ્ડ અર્પણ કરી રહ્યા છે. તેમની સાથે જમાતના જનરલ સેક્રેટરી જ. મોહમ્મદ ઈમરાન કાસમાણી નજરે પડે છે.

રાખ્યું હતું. મહુમ્મે હૈદરાબાદ સિંધમાં ૨૦૦૬માં અ. ગફાર પોચી કોમ્યુનિટી સેન્ટરનું બાંધકામ કરાવ્યું હતું. હૈદરાબાદ (સિંધ)માં પોચી પરિવાર તરફથી ટીમ્બર માર્કેટ રોડ પર મુલેખા હાજીયાણી અ. ગફાર હોમ્સ નામના પ્રોજેક્ટમાં આઠ ફ્લેટો બંધાવી આપ્યા છે.

મુલેખા હાજીયાણી હોમ્સનું ઉદઘાટન

૨૪મી ડિસેમ્બર-૨૦૧૧ના રોજ મજકુર ફ્લેટોના ઉદઘાટન માટે સમારંભ યોજાયો હતો. બે બેડના ચાર અને ત્રણ બેડના ચાર એવા આઠ ફ્લેટોમાં જરૂરતમંદ પરિવારો માટે ગેસ, વીજળી, ચૂલા અને પંખાની ફીટીંગ ઉપરાંત એટેચ-બાથ સહિતની તમામ સગવડો પૂરી પાડવામાં આવી છે. હાજીયાણી મુલેખાબાઈ હોમ્સનું ઉદઘાટન મહુમ્મના પુત્ર હાજી મો. હનીફ પોચીના હાથે કરાવવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે મહુમ્મના બીજા પુત્ર મો. યાકુબ અ. ગફાર

પોચીની સેવાઓનો ઉલ્લેખ કરીને બિરદાવવામાં આવી હતી. બંને ભાઈઓએ આવા બીજા પ્રોજેક્ટો પણ સ્થાપવાની ખાત્રી આપી હતી.

ઉપલેટા મેમણ જમાત-હૈદરાબાદના આશ્રયે મજકુર સમારંભ મેમણ ખિદમત ફોરમના ચેરમેન હાજી મસૂદ પારેખના પ્રમુખપદે યોજાયો હતો જેમાં પાકિસ્તાન સરકાર તરફથી તમગા-એ-ઈમ્તિયાઝ પ્રાપ્ત કરનાર ઉપલેટા મેમણ એસોસિએશન

કરાચીના પ્રમુખ હાજી અખ્તર યુનુસ અરફાનું સન્માન કરાયું હતું. સમારંભમાં જમાતના પ્રમુખ મોહમ્મદ હુસૈન લખ્તાએ આવકાર પ્રવચન આપ્યું હતું. જયારે કે મહામંગી હાજી ઈમરાન કાસમાણીએ જમાતની આઠ વર્ષની પ્રવૃત્તિઓનો ચિતાર આપતા મહુમ્મ હાજી અ. ગફાર પોચીની સેવાઓને ખાસ યાદ કરી હતી. ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશનના સેક્રેટરી જનરલ અ. રઝાક પેચાણી અને સામાજિક કાર્યકર હાજી અનીસ અરફા સહિતના વક્તાઓએ સમારંભને સંબોધન કર્યું હતું.

***

જો બોલી પાંજી કે, પાં
પોતેજ ના બોલું
બનીને મેમણ પાં,
પોતેજ જો શરમાયું
ગીનીને બોલી ઉછીની,
પાં પોતેજ વાપડું
ડીનાશી કુરો વારસો ?
પાં એતરો તો વિચાડું ! !

મેમણ આલમ ડિસેમ્બર-૨૦૧૧

G-12

Memon Industrial & Technical Institute

A project of *World Memon Organization* in collaboration with *CDGK*

Affiliated with City & Guilds of the U.K

Courses Offered for Women

- Beautician Basic
- Beautician Advance
- Fine Arts
- Arts & Crafts
- Hand & Machine Embroidery
- Sewing & Cutting
- Dress making & Boutique Designing
- Mehndi
- Cooking & Baking (Pakistani)
- Cooking & Baking (Chinese & Continental)
- Textile Designing
- MS. Office
- Graphics Designing
- AutoCAD
- English Language (Level-1)
- English Language (Level-2)

MITI
now offers a chance
to enter the field
of
**Multimedia
&
IT**

MS Office

AutoCAD

3D Studio Max

Graphics Designing

Animation

Video Editing

Web Designing

Courses Offered for Men

- English Language
- Computer Hardware
- Mobile Phone Repairing
- Generator operator
- Industrial Electrician
- General Electrician
- Refrigeration Air condition
- Motor rewinding
- Lift Technician
- Auto Electrician
- Auto Air-condition
- Auto Mechanic
- Motor Cycle Mechanic
- Home UPS repairing & installation
- CNG kit installation & Tuning
- Welding
- Plumbing
- Sewing & Cutting

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035542/43,45,46 Email: mgmt@wmomiti.com

www.wmomiti.com

بڑوں کی عزت

اہم معلومات

- (1) پاکستان میں دوا سازی کا سب سے بڑا مرکز سرحد میں واقع ہے۔
- (2) پاکستان کا سب سے بڑا ریگستان ”تھر“ ہے۔
- (3) پاکستان کا سب سے بڑا دریا ”دریائے سندھ“ ہے۔
- (4) دریائے سندھ دنیا کا اٹھارواں بڑا دریا ہے۔
- (5) پاکستان کے سب سے بڑے تفریحی مقامات شمالی علاقہ جات میں ہیں۔
- (6) پاکستان کی سب سے بڑی سرنگ ساڑھے تین میل لمبی ”دارنگ سرنگ“ ہے۔
- (7) پاکستان کا تاریخی شہر ”لاہور“ ہے۔
- (8) پاکستان کی سب سے بڑی مسجد ”فیصل مسجد“ ہے۔
- (9) پاکستان میں آموں کا شہر ”میر پور خاص“ ہے۔
- (10) پاکستان میں اولیاء کرام کا شہر ”مٹان“ ہے۔
- (11) پاکستان کا سب سے قدیم قلعہ ”عمرکوٹ“ کا ہے۔
- (12) پاکستان کا سب سے بڑا قبرستان ”مصلیٰ“ ہے۔
- (13) پاکستان کا سب سے پہلا قومی پرچم ”امیر احمد قدوائی“ نے تیار کیا۔

کر لے گئے اور اسے ایک کمرے میں باندھ دیا۔ علی بہت خوفزدہ تھا۔ وہ بہت روپا..... آج اسے یاد آ رہا تھا کہ وہ سب کو کتنا تنگ کیا کرتا تھا۔ ابھی وہ سوچ ہی رہا تھا کہ وہی نقاب پوش اندر داخل ہوئے اور بولے تم سب کو تنگ کیا کرتے تھے، اب تمہیں نہیں چھوڑیں گے، ہم تمہیں بیچ دیں گے۔ پھر اپنے گھر والوں سے کہی نہیں مل پاؤ گے۔ یہ کہہ کر وہ نقاب پوش زور زور سے قہقہے لگاتے ہوئے باہر چلے گئے۔ علی کا اس بند اور چھوٹے سے کمرے میں دم گھٹ رہا تھا اور اسے مزہ اور اپنے گھر والے بہت یاد آ رہے تھے۔ وہ سوچ رہا تھا کہ مزہ اچھا کچھ تھا، اس لئے ڈاکوؤں نے اسے چھوڑ دیا۔ اسی وقت اسے اپنی ماموشیت سے یاد آئیں اور اس نے زور زور سے چلنا شروع کر دیا۔ اسی لمحے اس کی آنکھ کھل گئی اس نے دیکھا کہ سب گھر والے اس کے ارد گرد کھڑے تھے اور چلانے کی وجہ پوچھ رہے تھے۔ علی نے اسی وقت سب سے معافی مانگی اور ایک بہت اچھا بچہ بن گیا، اسی وقت مزہ بھی آ گیا وہ اپنے دوست کے سدھر جانے پر بہت خوش ہوا، پھر مزہ اور علی سب کی مدد کرتے اور سب کا خیال رکھتے، جس کی وجہ سے سب محلے والے اور

علی اور مزہ بہت اچھے دوست تھے۔ دونوں ایک ہی کلاس میں پڑھتے تھے اور ایک ہی محلے میں رہتے تھے جس کی وجہ سے ان کا بہت سارا وقت ایک ساتھ ہی گزرتا تھا۔ مزہ ایک بہت ہی اچھا بچہ تھا جبکہ علی نہایت بدتمیز اور بے ادب تھا۔ بڑوں کے ساتھ بے ادبی سے پیش آتا اس کا روز کا معمول تھا، جس کی وجہ سے محلے میں کوئی بھی اسے پسند نہ کرتا تھا۔ مزہ، علی کو سمجھاتا رہتا تھا کہ وہ بدتمیزی کرنا چھوڑ دے مگر علی ہانڈا آتا تھا۔ مزہ اکثر اس کی وجہ سے پریشان رہتا اور اسے سدھارنے کی کوشش کرتا اور اللہ میاں سے دعا مانگتا کہ وہ اس کے دوست کو بھی اچھا بچہ بنا دیں۔ علی کے ابو کو روز ہی علی کی بدتمیزی یا شرارت کی کوئی نہ کوئی شکایت ملتی رہتی تھی، کبھی وہ استادوں سے بدتمیزی کرتا اور کبھی گلی میں سے گزرتے ہوئے بزرگوں کو تنگ کرتا۔ ایک دن علی اسکول جا رہا تھا، مزہ بھی اس کے ساتھ تھا، اچانک گلی کے ایک کونے سے چند نقاب پوش نکلے۔ انہوں نے زبردستی علی کو دیوچا اور اسے اٹھا کر بھاگ کھڑے ہوئے۔ اس نے چیخنے کی کوشش کی مگر اس کے طلق سے آواز نہیں نکل رہی تھی۔ نقاب پوش اسے ایک بند گاڑی میں ڈال

ہم کس طرف جا رہے ہیں؟

جاتی ہیں؟ کم سن اور مصوم بچے بلکہ بڑی عمر کے لوگ بھی ان فلموں کو بڑے شوق سے دیکھتے ہیں اور پھر ان ہی سے جرائم کی تربیت حاصل کرتے ہیں اس لئے وہ چور اور ڈاکو بن جاتے ہیں۔ اس طرح آئے دن موبائل موٹر سائیکلیں اور کاریں چرانے والے اور گھروں میں چوری کرنے والے نوجوانوں کے بارے میں اخبارات میں خبریں شائع ہوتی رہتی ہیں پس اہل پاکستان اور عالم اسلام کو ڈش لٹھینا اور وی سی آر کی لعنت سے فوری نجات کی ضرورت ہے۔ اگر ان شیطانی اشیاء سے فوری طور پر نجات حاصل نہ کی گئی تو ہمارا معاشرہ جو اسلامی معاشرہ ہے اس میں اسلامی رنگ دور دور تک نظر نہیں آئے گا:

عمل سے زندگی بنتی ہے جنت بھی جہنم بھی

یہ خاک اپنی فطرت میں نہ زوری ہے نہ ناری ہے

ہو جاتے ہیں ایک دور تھا کہ بچوں کو فلم اور سینما گھروں سے دور رکھا جاتا تھا کیونکہ عام طور پر یہ خیال کیا جاتا تھا کہ فلم دیکھنے سے اخلاق خراب ہوتا ہے اور اللہ بھی ناراض ہوتا ہے لیکن اب ان سب باتوں کا کوئی خیال نہیں کیا جاتا سب اپنی خواہش پوری کرنے میں لگے ہوئے ہیں۔ ہماری نوجوان نسل کوئی وی اور وی سی آر نے اخلاقی طور پر برباد کر ہی دیا ہے اور وہی سبھی کسر ڈش لٹھینا نے پوری کر دی ہے کیونکہ اس کے ذریعہ ہالی وڈ اور اٹریا کی ٹیلی فلمیں دکھائی جاتی ہیں ان میں عریانی اور بے حیائی کے مناظر ہوتے ہیں۔ فلموں کو دیکھ کر نوجوان لڑکے اور لڑکیاں آئے دن اپنے گھروں سے فرار ہوتے رہتے ہیں اور یہ خبریں اخبار میں چھپتی رہتی ہیں مثنوی پوری اور بھارتی فلموں میں تشدد اور جرائم کا بیان زیادہ ہوتا ہے بار دھاڑ اور قتل و غارت سے خالی فلمیں ناکام کبھی

موجودہ دور میں سائنسی ایجادات کا سیلاب فائدہ کے بجائے نقصان اور تباہی کا سبب بن رہا ہے اس میں خلک نہیں کہ فلم ٹی وی وی سی آر اور ڈش لٹھینا وغیرہ انسانی ذہن کی غیر معمولی صلاحیت کی عظیم المٹان مٹائیں ہیں اور ان اشیاء نے انسانی معاشرے پر بڑے گہرے اور ہمہ گیر اثرات ڈالے ہیں مگر اس میں بھی کوئی شبہ نہیں کہ ان اشیاء کا مجموعی استعمال جس طرح کیا جاتا ہے۔ اس سے ان اشیاء نے پوری دنیا میں انسانی معاشرے کو اکثر ویسٹرن فٹس پرستی خدا بیخاری نقاشی عریانی بے دینی شیطانیت اور درندگی کے سوا کچھ نہیں دیا ان ایجادات کے قلعہ استعمال نے انسانی اور اخلاقی کردار کا جنازہ نکال کر رکھ دیا ہے۔ عام مشاہدہ کی بات ہے کہ جو لوگ یہ چیزیں دیکھتے ہیں تو ان کا ذوق و شوق بڑھتا ہی چلا جاتا ہے کہ وہ اپنی آخرت تو آخرت دنیا سے بھی غافل

طوتکے

شریفہ حاجیانی

☆☆☆

پیاز کا تلنے وقت چھری کی نوک پر ایک آلو کا ٹکڑا لگا دیں۔ آنکھوں میں جلن نہیں ہوگی اور زہری آنکھوں سے پانی نکلے گا۔

☆☆☆

مٹی کی باغی میں اگر سب سے پہلے گڑ کے چاول پکائے جائیں تو اس میں لائنیں نہیں پڑتی اور یہ زیادہ دیر تک چلتی ہے۔

☆☆☆

شیشے کے برتن میں گرم دودھ چائے یا پانی ڈالنے سے پہلے اس میں چھوڑا لیں تو اس طرح برتن نہیں ٹوٹے گا۔

☆☆☆

آنے یا جینی کے کنستر میں چھوٹکیں رکھنے سے سرخ چوٹیاں قریب نہیں آئیں گی۔

☆☆☆

پیاز کو تلنے کے دوران اگر اس میں چکنی بھر تک ڈال دیں تو پیاز فوراً ہو جائے گی۔

☆☆☆

ایک بنا تے وقت اوون میں رکھنے سے پہلے اگر اس پر برش وغیرہ سے ہلکا سا پانی لگا دیں تو وہ ہینک کے دوران پھینے سے بچ جائے گا۔

☆☆☆

ٹائرا اگر بہت زیادہ خرید لئے جائیں تو وہ پڑے پڑے نرم ہونے لگتے ہیں اگر انہیں نمک لے ٹھنڈے پانی میں ڈالیں تو سخت ہو جائیں گے۔

☆☆☆

کچن میں گھی کے ڈبے صاف کرنا بہت مشکل ہوتا ہے۔ گھی والے ڈبے کو صاف کرنے کا آسان طریقہ یہ ہے کہ پہلے ڈبے میں سوکھا ہوا آنا ڈالیں اور اچھی طرح سے مل لیں گھی آسانی سے اتر جائے گا۔ پھر صابن سے گھی والا ڈبہ دھو لیں۔

☆☆☆

فریزر سے پھلوں کی بدبو دور کرنے کے لیے فریزر کے نچلے خانے میں کھانے کا بیٹھا سوڈا تھوڑا سا پھیلا دیں تو وہ ساری بدبو جذب کر لے گا۔

☆☆☆

اگر تین کو مٹی کے تیل میں بھگو لیں اور پھر جلائیں اس کے دھوئیں سے چھری قریب نہیں آئیں گے۔

☆☆☆

تانبے اور پتیل کے برتنوں کو پہلے لیوں میں نمک لگا کر ایسے برتنوں پر خوب گھسیں پھر صابن کے پانی سے برتن کو دھو لیں برتن نئے کے مانند چمکنے لگیں گے۔

☆☆☆

کھانسی سے فوری نجات کے لئے نیم گرم پانی میں تھوڑا سا نمک اور ہلدی کا پاؤڈر ملا کر پی لیں۔

☆☆☆

آلوہا تلنے وقت پانی میں کچھ گلوے پیاز اور بسن کے جوے کے بھی ملا دیجیئے۔ آلو بہت خوش ذائقہ ہو جائیں گے۔ اسی پانی کو پھر آپ دال پکانے میں بھی استعمال کر سکتی ہیں۔

☆☆☆

کچھ پودے کی چٹاں اپنے نکلنے کے نیچے رکھیں اس سے سرکی جوئیں صاف ہو جائیں گی اور کمرے میں کیڑے کوڑے بھی نہیں آئیں گے۔

☆☆☆

مٹی پلائٹ کے پودے میں اڑے کے چھلکے ہیں کر ڈالنے سے اس کی تازگی برقرار رہتی ہے۔

☆☆☆

جس جگہ دیک لگ جائے وہاں مٹی کے تیل میں تارکول ملا کر لگائیں دیک فوراً ختم ہونے لگی۔

☆☆☆

پینے کی بدبو بعض اوقات خاصی شرمندگی کا باعث ہوتی ہے ایسے میں نہانے کے پانی میں تھوڑی سی پھگری ملا دینے سے خاصا فائدہ ہوگا۔

☆☆☆

چاول کھانے کے بعد تریڑ نہیں کھانا چاہیے طبیعت خراب ہو سکتی ہے۔

☆☆☆

اگر کیڑے پر پان کا دھبہ لگ جائے تو اس حصے کو دودھ میں ڈبو کر رکھ دیں پھر صاف پانی سے دھوئیں۔ دھبہ بالکل صاف ہو جائے گا۔

سفید سرسوں اور تلوں کو دودھ کے ساتھ ہارکیک میں کر روزانہ چہرے پر لگانے سے رنگ صاف ہو جاتا ہے۔

☆☆☆

آنکھوں کے گرد سیاہ حلقے دور کرنے کے لئے روغن بادام کی مالش کریں۔

☆☆☆

مسوڑھوں میں درم آجائے اور روئی شکایت ہو تو تمباکو کا پتہ خوب پیس کر اس سے مسوڑھوں کی مالش کریں درد و سوجن ختم ہو جائے گی۔

☆☆☆

مٹھی چیز کھانے کے بعد اگر روئی کا ایک نوالہ کھالیا جائے تو مٹھاس سے بچنے والے نقصانات کا امکان کم ہو جاتا ہے۔

☆☆☆

زینون کے تیل کا استعمال بالوں کو لمبا بگھنا اور چمکدار بناتا ہے۔

☆☆☆

گائے کا کچا دودھ ہونٹوں پر لگانے سے ہونٹ گلابی ہو جاتے ہیں۔

☆☆☆

روزانہ صبح ایک گلاس نیم گرم پانی میں لیوں کا رس ڈال کر پیئیں آپ کا چہرہ شاداب ہو جائے گا۔

☆☆☆

چہرے کے Black Heds (سیاہ دھبے) دور کرنے کے لئے ان پر کیڑے کے چھلکے لگائیں۔

☆☆☆

شہد اور کسٹر آئل (اگری کی تیل) دونوں برابر مقدار میں لیں اور رات کو سونے سے قبل چلوں پر لگائیں چمکیں لگیں اور گھٹی ہو جائیں گی۔

☆☆☆

لیوں کا رس نکلے ہوئے چمکوں کو ریفریجریٹر میں رکھنے سے وہ کھانوں کی تمام خوشبوئیں اپنے اندر جذب کر لیتے ہیں۔

☆☆☆

تالین کے نیچے اگر تمباکو کی چٹاں رکھ دیں تالین میں کیڑے نہیں لگیں گے۔

☆☆☆

عالم کا دسترخوان

کرتے جائیں تاکہ تمام چیزیں باریک ہوتی جائیں۔ اب سبھی اور تیل بھی تھوڑا تھوڑا ڈالتے جائیں۔ کٹا کٹ کرتے رہیں۔ اب اس میں مغز اور دہی بھی ڈال دیں اور کٹا کٹ کرتے رہیں کہ سب یکجان ہو جائے اب قصوری مٹھی ہرا دھنیا پودینہ بھی ڈال دیں۔ آخر میں گرم مصالحہ پاؤڈر ڈالیں اچھی طرح مکس ہو جائے تو تان کے ساتھ سرو کریں۔

فرانی مغز بزیوں کے ساتھ

اجزاء :

مغز	2 عدد
ہلدی پاؤڈر	1 چائے کا چمچ
لال مرچ پاؤڈر	حسب ذائقہ
لیبوں (رس نکال لیں)	2 عدد
پیاز (سلاکس کاٹ لیں)	3 عدد
دہی	4 کھانے کے چمچے
لبن پیسٹ	1 کھانے کا چمچ
ادرک پیسٹ	1/2 کھانے کا چمچ
نمک	حسب ذائقہ
شملہ مرچیں	2 عدد (بیج نکال کر کیوبز کاٹ لیں)
ٹماٹر	2 عدد (بیج نکال کر کیوبز کاٹ لیں)
تیل	حسب ضرورت
ٹماٹو کچپ	2 کھانے کے چمچے
ہری مرچیں	2 عدد (کاٹ لیں)
سرکہ	2 کھانے کے چمچے

ترکیب :

مغز میں 1/2 کھانے کا چمچ لہن پیسٹ، نمک 1/2 چائے کا چمچ ہلدی پاؤڈر اور سرکہ ڈال کر ابال لیں۔ اس کے بعد صاف کر کے مغز کے ٹکڑے کاٹ کر ایک پلیٹ میں رکھ لیں۔ چٹلی میں تیل گرم کر کے اس میں پیاز ڈال کر سنہری کریں اس کے بعد اس میں نمک، لال مرچ پاؤڈر، دہی، لہن پیسٹ، ادرک پیسٹ، ٹماٹو کچپ، ہری مرچیں اور باقی بچا ہوا ہلدی پاؤڈر ڈال کر بھونیں اس کے بعد اس میں ٹماٹر، شملہ مرچیں اور مغز ڈال کر فرانی کریں آخر میں لیبوں کا رس ڈال کر تھوڑی دیر دم لگا کر سردگ ڈش میں نکالیں۔ مزید افرانی مغز بزیوں کے ساتھ تیار ہے، گرم گرم سرو کریں۔

اور ہری مرچیں ڈال کر 5 منٹ کیلئے دم پر رکھ دیں۔ ایک دہنگی میں تیل کو گرم کر کے اس میں بقیہ پیاز کو ہلکا سنہرا ہونے تک فرانی کر کے آدھی پیاز کو نکال دیں۔ اب اس میں سفید زیرہ، ثابت گرم مصالحہ اور بقیہ ادرک لہن کا پیسٹ ڈال کر بھون کر اس میں ابلے ہوئے چاول کی تہہ اور دوسری تہہ گوشت کی لگائیں۔ اوپر سے زرد رنگ اور براؤن پیاز کو چھڑکیں اور اس کے اوپر اخبار کی تہہ لگا لیں 15-10 منٹ تک دم پر رکھ دیں۔ مزید ارچٹ پٹی بریانی کو ٹماٹر کی چٹنی اور گرین رائے کے ساتھ سرو کریں۔

کٹنا کٹ

اجزاء :

گردے	2 عدد
مغز (آبال کر صاف کر لیں)	2 عدد
دل	1 عدد
بکرے کا گوشت	1 کپ
لبن پیسٹ	1 کھانے کا چمچ
ادرک پیسٹ	1 کھانے کا چمچ
دہی	2 کھانے کے چمچے
سبھی	آدھا کپ
تیل	1 کپ
پیاز (چوپ کر لیں)	1 عدد (بڑی)
ٹماٹر (چوپ کر لیں)	2 عدد
نمک	حسب ذائقہ
لال مرچ پاؤڈر	1 چائے کا چمچ
قصوری مٹھی	1 چائے کا چمچ
گرم مصالحہ پاؤڈر	1 چائے کا چمچ
پودینہ (چوپ کر لیں)	1/2 گھنٹی
ہرا دھنیا (چوپ کر لیں)	1/2 گھنٹی
ہری مرچیں (چوپ کر لیں)	4 عدد

ترکیب :

توڑے پر پانی گرم کر کے اس میں دل، گردے ڈال کر ابال لیں۔ پانی پھینک دیں۔ اب دل، گردے پھل کر اس میں ٹماٹر، گوشت، لہن پیسٹ، ادرک پیسٹ، ہری مرچیں ڈال کر کٹنا کٹ کرتے جائیں۔ اب ڈھکن لگا دیں۔ 2 منٹ بعد ڈھکن ہٹا کر پیاز ڈالیں۔ نمک، لال مرچ پاؤڈر شامل کر کے 3 منٹ تک کٹنا کٹ

چٹنی کشی بریانی

اجزاء :

گوشت	1 1/2 کلو
پیاز	4 عدد
دہی	1/2 کلو
آلو بخارے	8-10 عدد
اٹلی کا گودا	1/2 کپ
ٹماٹر (پیس لیں)	8 عدد
ہرا دھنیا	1/2 گھنٹی (باریک پیس لیں)
ہری مرچیں	6-8 عدد (کاٹ لیں)
نمک	حسب ذائقہ
چاول ہاستی	1 کلو
(1 چائے کا چمچ کالا زیرہ اور 2 کھانے کے چمچے لیبوں کا رس ڈال کر چاول آبال لیں)	
لال مرچ پاؤڈر	1 چائے کا چمچ
سفید زیرہ	1 چائے کا چمچ
ہلدی پاؤڈر	1 چائے کا چمچ
ثابت دھنیا	1 چائے کا چمچ (کوٹ لیں)
ثابت گرم مصالحہ	1 چائے کا چمچ
سبھی	1 کپ
ادرک لہن پیسٹ	1 کھانے کا چمچ
ہرا دھنیا	1/2 گھنٹی (باریک کٹا ہوا)
لیبوں کا رس	2 کھانے کے چمچے
زرد رنگ	1/4 چائے کا چمچ (دودھ میں گھول لیں)
تیل	3 کھانے کے چمچے

ترکیب :

گوشت میں دہی، ٹماٹر آدھا، ادرک، لہن پیسٹ، پا ہوا ہرا دھنیا 6 عدد ہری مرچیں، ہلدی پاؤڈر، لال مرچ پاؤڈر، نمک اور ٹماٹا ہوا دھنیا ملا کر آدھے گھنٹے کیلئے رکھ دیں۔ ایک پیالے میں اٹلی کے گودے، آلو بخارے اور لیبوں کے رس کو ایک ساتھ ملا کر رکھ لیں۔ ایک دہنگی میں سبھی گرم کر کے اس میں 2 عدد پیاز کے سلاکس کاٹ کر ڈالیں اور براؤن کریں۔ اب اس میں گوشت کا آمیزہ شامل کر کے پکائیں پانی بالکل نہ ڈالیں گوشت گھلنے تک بھونیں اٹلی کا گودا، آلو بخارے لیبوں کا رس اور ہرا دھنیا

سہکتی کلیاں

ایک عظیم رشتہ

انسان جب دنیا میں آتا ہے تو بہت سے رشتے اس کے آس پاس ہوتے ہیں، وہ سب رشتے وقت کے ساتھ ساتھ ختم ہو جاتے ہیں مگر ایک رشتہ جو مرتے دم تک انسان کے ساتھ رہتا ہے، وہ رشتہ باپ اور ماں کا ہوتا ہے۔ ماں تو وہ عظیم ہستی ہے جس کے جذبیوں اور محبت میں کوئی ملاوٹ نہیں ہوتی۔ ماں کے بغیر یہ دنیا ادھوری ہے۔ بچہ جب پیدا ہوتا ہے تو جس رشتے سے وہ سب سے پہلے ملتا ہے، وہ رشتہ ماں کا ہوتا ہے۔ خدا نے پونجی تو ماں کے قدموں تلے جنت نہیں رکھی۔ ماں تو شے ہی ایسی ہے کہ جس کے لئے جنت بھی کم ہے۔ اگر جنت سے بھی عظیم کوئی مقام ہوتا تو وہ بھی اس ہستی کے عظیم قدموں کے لئے کم ہوتا۔ ماں جو اپنی اولاد کی خوشی میں سب سے زیادہ خوش اور اس کے دکھ میں سب سے زیادہ دکھی ہو جاتی ہے۔ دنیا میں سب سے زیادہ بد قسمت وہ ہے، جو ماں کی قدر نہ کر سکا۔ ماں کی قدر ان سے پوچھو، جن کی قسمت میں ماں کی محبت نہیں ہے، شفقت بھری چھاؤں نہیں ہے۔ میں اگر ماں پر ساری زندگی بھی لکھوں تو یہ زندگی کم پڑ جائے گی۔ میری ماں، جس نے مجھے اس عمر تک پہنچایا، مجھے اس قابل بنایا کہ میں ماں کے بارے میں کچھ لکھ سکوں، جس نے میری ہر خواہش کو لبوں تک آنے سے پہلے پورا کیا۔ خدا کبھی کسی کو اپنی اس عظیم نعمت سے محروم نہ کرے اور دنیا میں سب کی ماں کو سلامت رکھے تاکہ یہ دنیا ہمیشہ خوبصورت رہے۔

قرآن کی صیحت ہے

قرآن کی حفاظت سے مراد یہ نہیں کہ اس کو جز دان میں لپیٹ کر طاق میں سجادیں بلکہ اس کی حفاظت یہ ہے کہ اس کے الفاظ اپنے دل میں اتاریں۔ قرآن کتاب ہدایت ہے جو اللہ تعالیٰ نے انسانوں کے لئے اتاری ہے۔ ہمارے پاس اللہ کی طرف سے قرآن کی صورت میں صیحت آگئی ہے۔ اب اس کے مطابق زندگی گزارنا ہمارا کام ہے۔

بندھن

کچھ لوگوں کا کہنا ہے کہ محبت کی جاتی ہے اور کچھ کا خیال ہے کہ محبت ہو جاتی ہے جبکہ نہ تو محبت کی جاتی ہے اور نہ ہی ہو جاتی ہے

بلکہ یہ تو جنم جنم کا بندھن ہے صرف نظریں ملنے کی دیر ہوتی ہے جیسے ہی پہلی نظر ملتی ہے ایک سکون سا محسوس ہوتا ہے ایسا لگتا ہے کہ جیسے پہلے بھی کہیں مل چکے ہوں ایک ساتھ کیلے ہوں۔۔۔ ایک ساتھ دن اور رات گزار رہی ہوں ورنہ اتنی جلدی اعتبار اور ایک دوسرے کیلئے جان نچھاور کرنا ممکن نہیں ہے اس سے ثابت ہوتا ہے کہ محبت نہ کی جاتی ہے اور نہ ہو جاتی ہے بلکہ یہ تو جنم جنم کا بندھن ہے کبھی الگ نہ ہونے والا بندھن۔

خصیت اور پھول

☆ گلاب: آم پھولوں کا بادشاہ ہے تو گلاب پھولوں کا بادشاہ، اسے پسند کرنے والے لوگ جو شیلے اور جذباتی ہوتے ہیں، دوسروں سے بہت ہمدردی رکھتے ہیں، ان کی محبت اور نفرت میں شدت پائی جاتی ہے۔

☆ سویتیاں کو پسند کرنے والے لوگ امن پسند ہوتے ہیں، نیک جذبات کے حامل ہوتے ہیں، حساس طبیعت کے مالک ہوتے ہیں، عائشی تعلقات نہیں بناتے، ان کی محبت خلوص سے بھر پور ہوتی ہے۔

☆ چینیلی: اس پھول کو پسند کرنے والے لوگ با اصول ہوتے ہیں، رسم اور رواج کو زیادہ پسند نہیں کرتے، دیندار بھی ہوتے ہیں، بے چین طبیعت کے مالک ہوتے ہیں۔

☆ کنول: اس کو پسند کرنے والے لوگ تصوراتی دنیا میں رہنے والے ہوتے ہیں۔ اپنی آزادی میں رکاوٹ کو پسند نہیں کرتے، اس کو پسند کرنے والے لوگ کامیاب ہوتے ہیں، عموماً روحانی پیشوا محقق، ریاضی کے ماہر ہوتے ہیں، ذہین لوگوں کو پسند کرتے ہیں۔

☆ سورج کشمی: یہ لوگ بڑے پرکشش ہوتے ہیں، محفل کی جان ہوتے ہیں، حسن پرست واقع ہوتے ہیں، نئے سے نئے دوست بناتے ہیں، مطرد مزاج کے جملوں کے ماہر ہوتے ہیں۔

سنہری باتیں

☆ اگر نیت صاف ہو تو منزل ضرور ملتی ہے۔

☆ برا کہنا "برا" ہے مگر برا چاہنا اس سے بھی زیادہ "برا" ہے۔

☆ جھوٹ بول کر معمولی فائدہ اٹھانے والے ایک دن بڑا نقصان اٹھاتے ہیں۔

☆ جب دو مسلمان آپس میں مصافحہ کرتے ہیں تو گناہ چوں کی

طرح چھڑتے ہیں۔

☆ دنیا میں سب سے زیادہ طاقتور وہ ہے جو اپنے غصے کو قابو میں رکھے۔

☆ لوگ بیماری کے ڈر سے غذا چھوڑ دیتے ہیں لیکن خدا کے خوف سے گناہ نہیں چھوڑتے۔

☆ انسان کی زیادہ تر مصیبتیں اس کی بے پناہ خواہشوں کی وجہ سے ہوتی ہیں۔

☆ محنت ایک ایسا سنہری سکہ ہے جس سے ہر چیز خریدی جا سکتی ہے۔

☆ رزق بندے کو بالکل اسی طرح ڈھونڈتا ہے جس طرح موت انسان کو ڈھونڈتی ہے۔

☆ جدوجہد کا دامن مت چھوڑو، ایک دن کامیابی ضرور ملے گی۔

☆ جب کام کرنے کا جذبہ پیدا ہو جائے تو طاقت خود بخود آ جاتی ہے۔

☆ خیالوں کی جنگ میں کتابیں ہتھیاروں کا کام دیتی ہیں۔

وطن سے بچی محبت

یہ سوچ کر بہت خوشی ہوتی ہے کہ اللہ نے ہمیں آزادی عطا کی اور غلامی سے نجات دلائی لیکن آفسوس بھی ہوتا ہے کہ ہماری اکثریت نے اس آزادی کی قدر نہیں کی۔ آزادی کا دن محض رسم کے طور پر منایا جاتا ہے، ہم فرقہ بندیوں میں بٹ کر بہت زیادہ خود غرض ہو گئے ہیں اور ہم صرف اپنے فائدے کی بات سوچتے ہیں ہمارے کاموں سے اگر کسی کا نقصان ہو رہا ہو تو ہم اس کی پروا نہیں کرتے۔ ہم رشوت اور سفارش کو اپنا ایمان سمجھتے ہیں گفتار رو کر دار میں بھی خرابی آگئی ہے۔ ڈش کیبل اور ٹی وی کا رواج عام ہونے سے لوگ مذہب سے دور ہوتے جا رہے ہیں چھوٹوں میں بڑوں کا احترام ختم ہو گیا تعلیم کا معیار گر گیا ہے۔ انسانی جان کی کوئی اہمیت ہی نہیں رہی۔ بھائی بھائی آپس میں لڑ رہے ہیں آج یہ سب کچھ دیکھتا ہوں تو دل میں ایک غلش سی اٹھتی ہے کہ ہمارے دلوں میں وہ جوش اور ولولہ کیوں نہیں رہا جو پاکستان بننے کے وقت تھا۔ ہمیں کوشش کرنی چاہیے کہ پاکستان کی اس سالگرہ پر ہم اسے امن و محبت کا تحفہ دیں۔ اس کے لئے ہمیں صرف ارادہ محنت اور پاکستا

ن سے بچی محبت اور کار ہے۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

جلد کی اقسام اور ان کی حفاظت

جلد

کی پانچ بنیادی اقسام ہیں: چمکی، ملی جلی، حساس، خشک اور کئی چمکی یا سورج کی شعاعوں سے متاثرہ جلد۔

آپ کی جلد کا انحصار اس بات پر ہے کہ آپ کی جلد کتنا زیادہ کتنا کم روغن بناتی ہے۔ جنور، غذا، ذہنی و باؤ، اور یہ استعمال وغیرہ ملے کرتے ہیں کہ آپ کی جلد کتنا روغن Oil تیار کرے گی۔

Rona Berg نے اپنی کتاب "Beauty the new Basics" میں جلد کی پانچ مختلف اقسام کی وضاحت پیش کی ہے۔ آخر آپ کو کیسے پتہ چلے گا کہ آپ کی جلد کون سی قسم سے تعلق رکھتی ہے؟ اس کے لیے Berg کہتی ہے کہ آپ کو ایک Skin Test کرنا ہوگا۔ سب سے پہلے اپنے چہرے کو دھویے پھر اسے ہاتھ سے ہلکے ہلکے چمکتے خشک کیجئے۔ اب ایک ٹشو پیپر لیجئے اور اسے اپنے چہرے کے مختلف حصوں پر رکھ کے دبا لیں۔ اگر آپ کی جلد چمکی ہے تو ٹشو پیپر پر روغنی دھبے دیکھے جاسکتے ہیں اگر ٹشو پیپر چہرے کے کسی حصے پر نہ چپکا ہے اور نہ ہی اس پر تیل کے دھبے نظر آتے ہیں تو آپ کی جلد خشک ہے۔ اگر یہ آپ کی پیشانی، ناک یا ٹھوڑی پر چپک جاتا ہے تو آپ کی جلد نارمل یا ملی جلی ہے۔ تقریباً 70 فیصد خواتین کی جلد نارمل یا ملی جلی ہی ہوتی ہے۔

چمکی قسم، چمکی جلد: چمکی جلد دیکھنے میں کسی حد تک چمکدار معلوم

ہوتی ہے اور یہ ہلکے ہلکے اور زور کیل مہاسوں کا اکثر شکار بنتی رہتی ہے۔ کبھی کبھی ایسی جلد میں کھنچاؤ اور سختی بھی محسوس ہو سکتی ہے۔ دوسری قسم، ملی جلی اور نارمل جلد:

ایسی جلد کے مسام درمیانے ہوتے ہیں اور اس کی سطح ہموار اور ساخت اچھی ہوتی ہے۔ یہ صحت مند رنگت کی حامل ہوتی ہے۔ ملی جلی جلد میں دونوں رخسار خشک جبکہ پیشانی، ناک اور ٹھوڑی کا حصہ روغنی ہو سکتا ہے۔

تیسری قسم، خشک جلد:

اکثر لوگوں کی جلد سخت اور خشک ہوتی ہے اس جلد میں کھنچاؤ محسوس ہوتا ہے، خاص کر کلیننگ کرنے کے بعد۔ ایسی جلد پر اکثر باریک جھریاں اور سرخ دھبے پڑ جاتے ہیں۔

پانچویں قسم، عمر رسیدہ یا سورج کی شعاعوں سے متاثرہ جلد یہ جلد بھی سخت محسوس ہوتی ہے اور اس پر واضح جھریاں ہوتی ہیں خاص کر رخساروں اور جڑوں کے گرد۔

وہ تین طریقے جو آپ کی اسکن کیئر کے لیے ضروری ہیں:

ہم آپ کو وہ اہم طریقے بتا رہے ہیں جن پر عمل کر کے آپ اپنی جلد کا خیال زیادہ بہتر طریقے سے رکھ سکتی ہیں لیکن کسی طریقے پر عمل کرنے سے پہلے آپ کے لیے یہ جاننا ضروری ہے کہ آپ کی جلد کس قسم کی ہے اور جلد کی اقسام کے متعلق ابتداء میں ذکر کیا

چاہتا ہے۔ کلیننگ کے لئے سب سے پہلے ایک اچھے Cleanser کا انتخاب ضروری ہے لیکن اس سے بھی پہلے اپنی جلد کی نوعیت کے متعلق جان لینا اہم ہے۔ ہر قسم کی جلد کیلئے نہیں ہو سکتا۔

کلیننگ بہت زیادہ ہرگز نہ کریں۔ رات سونے سے پہلے سادہ پانی سے منہ دھولیں اس کے بعد یہ عمل زیادہ مناسب ہے۔ ماہرین کے مطابق Creamy Cleansers کا استعمال زیادہ بہتر ہے۔ صبح کے وقت چہرے پر نیم گرم پانی کے چھینٹے مارنا بہت مفید ہے کیونکہ سونے سے پہلے آپ نے جس موٹھرا تیز کا استعمال کیا ہوتا ہے یہ اس کی باقیات دھو ڈالنا ہے۔ اپنے چہرے کو کبھی کبھی گرم یا ٹھنڈے پانی سے مت دھویے کیونکہ اس سے خون کی شریاں کو نقصان پہنچتا ہے۔

چہرے کو دھونے کا سب سے بہتر طریقہ یہ ہے کہ پہلے گرم پانی کا استعمال کیجئے کیونکہ اس سے نہ صرف چہرے پر موجود گرد و غبار صاف ہوتا ہے بلکہ ہند مسام بھی کھل جاتے ہیں۔ خیال رکھیے کہ پانی بہت زیادہ گرم نہ ہو اب کسی بھی اچھے Cleanser کا استعمال کیجئے اور پھر نیم گرم ٹھنڈے پانی سے چہرہ دھولیں۔

آج ہم آپ کو چمکی جلد کی حفاظت کے بارے میں بتاتے ہیں۔

موسم اور علاقائی تبدیلی بھی اس پر اثر انداز ہوتی ہے مثلاً توریا اور سرسوں کے گولڈن پھولوں سے رس چوسنے والی کھیاں مائع حالت میں سنہری رنگت کا شہد پیدا کرتی ہیں اور یہی سنہری شہد سرد موسم میں جم جائے تو دہلی گھی کی مانند سفید نظر آئے گا اسی طرح موسم گرما میں شہنتوت سے حاصل کیا گیا رس سرخی مائل ہوگا کہا جاتا ہے کہ شہد کی کھسی اگر چھوٹی عمر میں شہد تیار کرتی ہے تو اس کی رنگت سفید ہوگی اور درمیانی عمر والی کی رنگت چلی ہوگی اور بڑی کھسی سے تیار کیے گئے شہد کی رنگت سرخی مائل ہوگی شہد کی رنگت اور خوراک جیسی بھی ہو لیکن اس کی کوٹھی اصل ہونا ضروری ہے جبکہ پھاڑی علاقوں میں پیدا ہونے والے شہد کی اہمیت اس لیے زیادہ ہے کہ وہاں آلودگی اور گرد و خرابی نہیں ہوتا اور بالائی علاقوں میں پھولوں کی تعداد زیادہ ہوتی ہے اور شہد بھی زیادہ مقدار میں حاصل ہوتا ہے جبکہ ہالینڈ کو پھولوں کا ملک کہا جاتا ہے جہاں آٹھ سو سے زائد پھولوں کی اقسام پائی جاتی ہیں اور شہد کی کھیاں اسی جگہ اپنا مسکن بناتی ہیں جہاں پھولوں کی تعداد زیادہ ہوتی ہے شہد جسے لیکوڈ گولڈ کہا جاتا ہے جو قدرت کی ایک جیش بہانعت ہے اور پاکستان دنیا بھر میں شہد ایکسپورٹ کرنے والے ممالک میں آٹھویں نمبر پر ہے لیکن اگر اس سلسلے میں سرکاری سطح پر اقدامات کیے جائیں تو جہاں ایک طرف ایکسپورٹ کے ذریعے پاکستان کو بہترین زرمبادلہ حاصل ہوگا اور اس کا نمبر آٹھ سے گھٹ کر دوسرے تیسرے پر آجائے گا وہیں دوسری جانب ہزاروں لوگوں کو روزگار بھی حاصل ہوگا۔

ہے جس کے بارے میں خیال کیا جاتا ہے کہ چھوٹی کھسی کے بنائے گئے شہد میں بڑی کھسی کے مقابلے میں فرق ہوتا ہے اور وہ دیرپا نہیں جبکہ یہ سوچ غلط ہے شہد تو شہد ہی ہے چائے چھوٹی کھسی کا ہو یا بڑی کھسی کا بنایا ہوا جبکہ مشاہدے میں یہ بات آتی ہے کہ گرم علاقہ کی کھسی کی جسامت چھوٹی اور سرد علاقہ کی کھسی بڑی ہوتی ہے جبکہ تحقیقی لحاظ سے بھی چھوٹی اور بڑی کھسی کے شہد میں کوئی فرق نہیں شہد کی اصل اور نقل کو جاننے کے لیے شہد کو لیبارٹری سے ٹیسٹ کروایا جاسکتا ہے تاہم اگر سوئی کاشن کی ری بنا کر اور اسے شہد میں ڈبو کر جلایا جائے اور اگر جلانے سے ری موم کی مانند پھلنا شروع ہو جائے تو جان لیں کہ شہد اصل ہے اور اگر شہد میں ڈبوئی ری میں جلنے کی چیز پڑا ہٹ یا درست طریقے سے نہ جلے تو اس میں کیمیکل کی ملاوٹ ہے گرمیوں میں شہد جتنا نہیں ہے جبکہ سرد موسم میں جسے والے شہد کو لوگ سمجھتے ہیں کہ یہ ملاوٹ شدہ ہے اگر جسے شہد کو چند سیکنڈ کے لیے پتھلی پر رکھا جائے وہ جسم کی حرارت سے پگھل جائے تو اصل ہے شہد فرشتہ کرنے والے عام طور پر شہد میں کیمیکل شکر اور گلوکوز کا استعمال کرتے ہیں جو چیک کرنے سے معلوم کیا جاسکتا ہے کہا جاتا ہے کہ پاکستان میں شہد کی کئی اقسام موجود ہیں جبکہ شہد کی کوئی قسم نہیں ہوتی اصل میں شہد چاہے کسی بھی رنگت یا کسی بھی کھسی سے پیدا کیا گیا ہو شہد تو شہد ہی ہوتا ہے اور یہ فرق صرف پاکستان میں ہی ہے جبکہ دنیا کے دوسرے کسی ملک میں شہد کی کوئی قسم نہیں ہوتی شہد کے بارے میں قدرت نے فرمایا ہے کہ مختلف غذاؤں کے استعمال کی وجہ سے شہد کی رنگت میں تبدیلی آتی ہے

چھتے میں پیدا ہونے والی کھسیوں کی تعداد ساٹھ ہزار تک پہنچ جاتی ہے جبکہ کھسیوں کی افزائش اور پیداوار میں اضافہ ملکہ کھسی کرتی ہے جو تمام کھسیوں کی سربراہ ہوتی ہے ملکہ کھسی اسی وقت بنتی ہے جب اس کے پر چھڑ جاتے ہیں اور وہ اڑنے کے قابل نہیں رہتی چھتے میں اڑنے بھی ملکہ کھسی دیتی ہے جسے حفاظت کے لیے رکھی گئی کھیاں چھتے کے نچلے حصے میں لیجاتی ہیں جہاں انڈوں سے کھسیوں کی پیداوار میں اضافہ ہوتا ہے ملکہ کھسی کی حفاظت کرنے والی زرتھیاں ہوتی ہیں جن کی تعداد تقریباً آٹھ سو سے زائد ہوتی ہے چھتے میں اسکاؤٹ یا کھوج لگانے والی کھیاں تازہ پھولوں کی تلاش میں علی الصبح نماز فجر سے ہی اپنا کام شروع کر دیتی ہیں اور وہ کملائے ہوئے یا مرجھائے ہوئے پھولوں پر نہیں جاتی بلکہ قدرت نے انہیں اتنی صلاحیت بخشی ہے کہ وہ پھولوں سے رس چوس کر نئے تازہ پھولوں کا پتہ لگاتی ہیں مرجھائے ہوئے اور تازہ پھولوں کو پتہ لگ جانے کے بعد دیگر کھسیوں کو بھی تازہ پھولوں کا ٹھکانہ بتاتی ہیں اور یوں ملکہ کھسی کے حکم پر دیگر کھیاں زیادہ سے زیادہ رس چوس کر لاتی ہیں جس سے یہاں تک کہ چھتے کا وزن 80 پاؤنڈ تک پہنچ جاتا ہے اس سے تقریباً 36 کلوگرام شہد حاصل ہوتا ہے۔ شہد کی کھسیوں کی دو قسمیں ہیں ایک بڑی کھسی اور ایک چھوٹی کھسی آسٹریلیئن کھسی کو چھوٹی کھسی کہا جاتا ہے جس کی رنگت گولڈن براؤن ہوتی ہے جبکہ بڑی کھسی کی رنگت سرخی مائل ہوتی ہے جو چھوٹی کھسی کے مقابلے میں جسامت میں بڑی ہوتی ہے پاکستان میں چھوٹی کھسی کی افزائش و نسل آہستہ آہستہ اہتمام پذیر ہو رہی

شہد ایک مکمل غذا مکمل علاج

ہے ایک مرتبہ حضرت خوف بن مالک اشعقی طیل ہو گئے انہوں نے فرمایا بارش کا پانی لاؤ جس کے لیے اللہ نے فرمایا ہے کہ ہم نے آسمان سے بارکت پانی برسایا پھر کہا شہد لاؤ کیونکہ اس میں شفا ہے پھر زینون کا تیل منگوا لیا اور کہا کہ یہ قدرت الہی کا تحفہ ہے۔ پاکستان میں 1992ء میں حنی فارم کے فروغ کے لیے آسٹریلیا نے شہد کی کھیلوں کی مختلف اقسام بطور تحفہ یا اعاد کے طور پر دی تھیں اور ملک کے طبی فارموں کے ماہرین کی جدوجہد کوشش اور محنت سے آج پاکستان دنیا بھر میں شہد ایک سپورٹ کرنے والا آنٹھواں ملک بن چکا ہے شہد کی کھیاں موسم بہار میں شہد اکٹھا کرتی ہیں تاکہ سرد موسم میں اسے خوراک کے طور پر استعمال کر سکیں شہد کی کھیلوں کے لئے چھتے کی تیاری کا کام درگھیاں سرانجام دیتی ہیں جو کہ نکلون نما شکل میں ہوتا ہے جو ہر لحاظ سے اتنا مضبوط ہوتا ہے کہ کسی بھی موسم کا اثر اس پر اثر انداز نہیں ہو سکتا ڈیڑھ سال کے عرصہ میں

ہی مانند ہے گویا قدرت نے جنت کے تھنوں میں سے شہد کی ایک بڑی نعمت سے اپنے بندوں کو دنیا میں ہی نوازا دیا ہے قرآن پاک میں ذکر ہے کہ شہد اور زم زم کوئی نعم البدل نہیں مصنوعی متبادل یا اس میں کوئی تہد ملی بھی نہیں کی جاسکتی۔ دنیا بھر کے تحقیقی ادارے قدرت خداوندی کی اس کارگیری کو نہیں جان سکتے کہ شہد کی کھلی سے کس طرح شہد بنا کر نکالتی ہے۔ یہ تو صرف قدرت کا ہی کرشمہ ہے بلکہ قدرت کی کارگیری کا عظیم شاہکار کہا جاتا ہے کہ شہد کی کھلی بہار کے موسم میں پھولوں سے رس چوس کر اپنے سے لعاب کی شکل میں شہد خارج کرتی ہے۔ لیکن امام قرطبی نے اپنی تفسیر میں حضرت علیؑ کا ایک قول تحریر فرمایا ہے کہ انسان جو بہترین لباس زیب تن کرتا ہے وہ درحقیقت کپڑے کا لعاب ہے اور انسان کا بہترین مشروب کھلی کا فضلہ ہے اور ریشم کے کپڑے کا لعاب انسان کے فاخرانہ لباس میں شامل ہے اور شہد کی کھلی کا فضلہ بہترین مشروب

شہد قدرت خداوندی کی ایک بہت بڑی نعمت اور اہم ترین تحفہ ہے جس میں دنیا کے ہر مریض کے لیے علاج پوشیدہ ہے جس کا ذکر اللہ تعالیٰ نے اپنی پاک کتاب قرآن مجید میں متعدد جگہ پر کیا ہے شہد کی کھیلوں کی اہمیت کا اندازہ اس بات سے بخوبی لگایا جاسکتا ہے کہ قرآن مجید کی ایک سورہ ان سے موسم ہے یہی وجہ ہے کہ نبی اکرمؐ خود بیمار یوں کے علاج کے لئے شہد کا استعمال کثرت سے کیا کرتے اسی لیے شہد کا استعمال سنت نبویؐ کہلاتا ہے نبی اکرمؐ خود بیمار اور صبر کے اوقات میں ایک پیالہ پانی میں شہد ملا کر نوش فرمایا کرتے تھے آپؐ نے فرمایا جو شخص مہینہ بھر میں تین بار شہد کا استعمال کرے گا وہ تمام تر بیماریوں سے محفوظ رہے گا۔ شہد کا استعمال دل کو لطیف بناتا ہے۔ بیٹائی نیز اور روشن کرتا ہے اور طبیعت سے تکبر کا خاتمہ کرتا ہے۔ جبکہ جنت الفردوس میں بھی شہد کی موجودگی کا ذکر آیا ہے۔ حوض کوثر کے پانی کا ذائقہ بھی شہد کی

اس ماہ کا پھل... پیتا

گمانے کے لئے بھی کیا جاتا ہے۔ پیتا کے حلقہ ڈاکٹر لٹن جیے کی ماہرین کا کہنا ہے کہ یہ پھل ہر لحاظ سے انسان کا مال ہے۔ جن لوگوں کو ہاضمہ کی شکایت رہتی ہے وہ پیتا کا استعمال روزانہ کریں یا اس کا جوس بھی بنا کر پی سکتے ہیں۔ پیتا ۱۰۰ گرام میں جس کو سرٹو کولیس نے Fruit of the Angolan یعنی (فرقتوں کا پھل) اس کے علاوہ یہ Colon Cancer کا سبب بننے والے عوامل کو بھی روکتا ہے۔ پیتے کو جو اس کی صحت کی حفاظت اور قدرتی طور پر پیش کشا صحت کے لئے جانتا ہے۔ کثرت سے نہ نوشی کرنے والے افراد اگر وہ اس کے جوس کا استعمال کریں تو اس سے انہیں بھگولوں سے حلقہ امراض مثیل انٹسٹینل ڈسٹوربے میں مدد ملتی ہے۔ پیتے میں عمل غیر خورد کنے والے جو عمین انتہائی طاقتور عوامل پائے جاتے ہیں وہ کیلشیم کے آکسائیڈ کو روکنے میں مدد دیتے ہیں اور ہارٹ اٹک یا اسٹروکس کا باعث بننے والے عوامل کا تدارک کرتے ہیں۔ پیتے میں پائے جانے والے یہ خالص صحت کے لئے انتہائی طور پر قائمہ پھل ہوتے ہیں اور یہ صحت کے امراض ہاضمہ کی حفاظت کا Intestinal Disorders سے محفوظ رکھتے ہیں پیتے کا جوس جلد سے حلقہ امراض کے لئے کافی فائدہ دیتا ہے۔ یہ کیلیم جیوں اور ایک جلدی مرض جس میں جسم پر سرخ جڑیں پھرتے ہیں اس کے علاوہ کا بھرتی ذریعہ ہیں اس کو صحت بنا کر پھرتے ہوئے پھل کے لئے پھل کے لئے نہایت مفید اور پروٹولائٹک Enzymes یعنی (محل ہضم کے دوران میں خالص) کا بھرتی ذریعہ ہے اور یہ ایسے کیچڑ ہوتے ہیں جو ہاضمہ کے ہاضمے کے قابل ہوتے ہیں۔ Papain اور Pepsin میں پائے جانے والے ان قاصیوں میں سب سے ام ۱۰۰ ہے اس کا حرقہ قابل کر یا پھر اس کو کھانے کا ذریعہ بنا کر ہاضمے کے لئے استعمال کیا جاتا ہے۔ اس کے علاوہ اس کا اکثر استعمال گوشت کو

کرنے۔ پیتا جب کھانا ہوتا ہی وقت کا نہیں۔ کٹ کر رکھ دینے سے اس کے مفید اجزاء ضائع ہو جاتا ہے۔ اس کا دودھ یا کچا پیتا پھل کر گوشت کے گھلانے اور لذت بخشنے کے کام آتا ہے۔ اس کے اجزاء بھی بہت زیادہ دار ہوتے ہیں اور نقصان بھی نہیں پہنچاتے۔ اس کا طعم بھی بہت لذت بخشنا ہے۔ پیتا میں پائے جانے والے انٹزائم کو Papain یعنی (پروٹین یا لحمیہ کے ہضم میں مددگار ایک خامروں جو کچے پیتے سے حاصل ہوتا ہے اور اس کو گوشت گھلانے کے لئے بھی استعمال کیا جاتا ہے) کہا جاتا ہے جو صحت کے لئے اور کھانے پینے کے لئے انتہائی فائدہ مند ہے۔ پیتا کا یہ خامروں پاؤڈر کھول اور سیال میں موجود ہوتا ہے اور یہ پھل کی صحت کے لئے بھی مفید ہوتا ہے۔ اس Papain کو پیتے، کھانے یا ذرم ہو جانے اور حشرہ جیوں پر دھار کے طور پر لگا دیا جاسکتا ہے جو جلد بڑھتا ہے پیتا کے اندر پائے جانے والے سیاہ پھل کو آپ اپنے پانچوں ہاضمہ کے ذریعہ کو نشوونما کر سکتے ہیں۔ پیتا کو گریڈ میں پھل کر اس کا جوس بھی نکالا جاسکتا ہے جو بہت لذت بخشنا ہے۔

پیتے کے فوائد

پیتے کو قدرتی ذریعوں سے ملنے والی صحتیوں کا مال مانا جاتا ہے اور یہ سبھی کے لئے خصوصاً تو جوں امراض کے لئے نہایت مفید اور فائدہ مند پھل ہے جو حقیقت پیتا حیرت انگیز طور پر Proteolytic Enzymes یعنی (محل ہضم کے دوران میں خالص) کا بھرتی ذریعہ ہے اور یہ ایسے کیچڑ ہوتے ہیں جو ہاضمہ کے ہاضمے کے قابل ہوتے ہیں۔ Papain اور Pepsin میں پائے جانے والے ان قاصیوں میں سب سے ام ۱۰۰ ہے اس کا حرقہ قابل کر یا پھر اس کو کھانے کا ذریعہ بنا کر ہاضمے کے لئے استعمال کیا جاتا ہے۔ اس کے علاوہ اس کا اکثر استعمال گوشت کو

”پیتا“ ایک ایسا پھل ہے جس کو پھل دنیا میں ایک اہم قدر دار پھل کے طور پر کھایا جاتا ہے۔ پیتا ہمارے ملک ہندوستان میں پیدا ہونے والا ایک بہت ہی اہم پھل ہے۔ یہ پھل ہندوستان کے علاوہ گرم ممالک میں بھی پیدا ہوتا ہے۔ یہ پھل پھل کی بھی ملی میں تھوڑی سی صحت و شفقت کے بعد اگیا جاسکتا ہے جو غذائیت اور حیاتین کے لحاظ سے بہت ہی مفید ہے۔ ایک سوگرام پیتے سے 58 کیلو کالری حاصل ہوتی ہے۔ یہ پھل ۱۰۰ گرام، ۱۰۰ گرام، ۱۰۰ گرام، ۱۰۰ گرام اور ۱۰۰ گرام (حیاتین بی سرکب جو پھل، پھل اور کئی اور غذائوں میں ہوتی ہے اور جینی اور نشانات کی شکل میں ہونے کے لئے ضروری ہے) سے بھر پور ہوتا ہے اس کے علاوہ اس میں کالیم، کلوئین، آئرن، کالیم، پھل، پھل، پھل اور سوزم صحت مند پھل کی مقدار بھی پائی جاتی ہے اس لئے آگھوں کی بیماریوں میں اس کا استعمال بہت مفید قائمہ پھل ہوتا ہے اس پھل کا ایک گھنٹہ پھل کے لئے ۱۰۰ کی ضرورت کو پورا کر سکتا ہے۔ ایک سوگرام پیتے میں ۱۰۰ سے ۱۰۰ mg اور ۱۰۰ C ملا جاتا ہے۔ جو جسم میں طاقت بخشا کرتے اور سوزوں اور غذائوں کی بیماریوں میں بہت مفید ہے اور یہ پھل کی شرح کو بڑھانے سے روکتا ہے۔ پھل کا ذوق کم کرتا ہے اور ذوق ستم یعنی اصحابی کلام کو درست رکھتا ہے۔ کچے پیتے سے ۱۰۰ سے ۱۰۰ گرام پھل کو ہضم کرتا ہے اور پھل کو بڑھاتا ہے۔ کچا پھل کے کیڑوں کو ختم کرتا ہے، اس کے علاوہ آگھوں کی سوجن اور کینک کے لئے پیتا بہت مفید ہے۔ کچے پیتے کا دودھ پھرتے کے لئے بھی کافی فائدہ دیتا ہے۔ اس کے دودھ کو پھرتے پھل سے نکلیں، ہمارے ہر پھل اور جلد کا کھانا پھرتا ہے۔ اس کا دودھ صحت کے دودھ میں بہت زیادہ مفید ہے۔ یہ پھل ہر عمر کے لوگوں کے لئے ہے جو مفید ہے لیکن وہ لوگ جن کا صحت کو بڑھانے کے لئے دوسرے مشکل استعمال

☆☆☆☆☆☆☆☆

ملک کی ترقی کیلئے نوجوانوں میں اپنی ذمہ داریوں کا احساس ضروری ہے...

انس اتیار، کراچی

ہمارے حکمرانوں کی نا انصافی اور ذاتی خواہشات کی بدولت ہمارے عوام میں پریشانیوں اور بیماریوں کا سب سے عام آدمی اپنی بیماری کی تشخیص ہونے پر بھی اکثر علاج کرانے سے قاصر ہے سرکاری اسپتالوں میں بڈنگی اور غیر معیاری ادویات سے گھبرا کر ماہر ڈاکٹر کے پاس آنے والے غریب مریض کو اپنا علاج کروانا ہے تو پھر اس کو اپنا اور اپنے بچوں کا پیٹ کاٹ کر کرنا پڑتا ہے۔ جو کہ اکثر اوقات بڑا مشکل ہو جاتا ہے ایسے ماحول اور معاشرے میں اگر کوئی عام نوجوان اپنے آپ کو اس ماحول سے بچالے تو شاید تعلیم حاصل کرنے کے بعد وہ بھی باوقار زندگی گزارے گا لیکن اس نوجوان کی امیدوں پر پانی اس وقت پھرتا ہے جب ڈگری کے ساتھ پیسوں کا بنڈل نہ ہونے کے باعث خالی ہاتھ لوٹنا پڑتا ہے ان نوجوانوں میں اکثر تو حالات سے سمجھوتہ کر کے اپنے غریب والدین جو کہ ان سے مستقبل میں اچھے دن کی امید لگائے بیٹھے ہوتے ہیں کے لئے دنیا کی بھیڑ میں روزگار کی تلاش میں گم ہو جاتے ہیں لیکن ان میں اکثر نوجوان جو کہ اس معاشرے کی نا انصافی کی بناء پر کی گئی تقسیم پر بغاوت کر کے، چور، ڈکیت، رہزن، قاتل کا روپ دھار لیتے ہیں جس کی وجہ سے ان کو اپنے ساتھ کئے گئے ظلم، لاقانونیت، نا انصافی کی وجہ سے خود کو کبھی کبھی موت کے حوالے بھی کرنا پڑتا ہے مگر ماپو کی کسی بھی بیماری کا علاج نہیں ہے۔ یہ تو خود مسائل میں اضافہ کرتی ہے اس لئے ہمارے نوجوانوں کو چاہئے کہ ہمت سے کام لے کر اس اندھیری رات میں بھی روشن سحر کی امید رکھیں رات کتنی ہی طویل اور کتنی ہی اندھیری کیوں نہ ہو آخر ایک روشن دن تابان سورج ضرور طلوع ہوتا ہے مگر اس کے لئے ضروری ہے کہ ہم اپنی خول سے باہر نکلیں پرانی رسومات کو اب مزید اپنے گلے کا طوق نہ بنائے رکھیں آج کے دور میں نوجوان لڑکوں اور لڑکیوں دونوں کو کام کرنا ہوگا اب آدمی آبادی کو مفلوج رکھ کر ترقی کے خواب دیکھنے کا وقت گزر چکا ہے اس لئے سب کو قدم سے قدم ملا کر اس دلدل سے قوم کو نکالنا ہوگا جس میں آج پھنسے ہوئے ہیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

کی بدولت دنیا کی تیز رفتار دوڑ میں ایک کمزور لاپچار، معذور قوم کی طرح سب سے پیچھے ہے جس کا سہرا ہمارے حکمرانوں ہی کے سر جاتا ہے لیکن اللہ تعالیٰ کی مہربانی سے ہر دور کے حکومتی خیر خواہ کے دونوں ہاتھوں سے لوٹ جانے کے باوجود اب بھی پاکستان غیر یقینی طور پر اپنے ڈنگلاتے قدموں کو بیرونی امداد کے سہارے کھرا کئے ہوئے ہے۔ اسلامی ممالک میں پہلی ایسی طاقت بننے کا میڈل سجائے ہمارے اس ملک کے حکمران ان تمام تر ذمہ داریوں سے اپنے آپ کو مبرا سمجھتے ہیں یہاں کے عوام کی ضروریات عوام خود ہی پورا کر لیتے ہیں چاہے وہ رشوت، چوری، قتل و غارت، حق چھیننے کے ذریعے ہی کیوں نہ ہو۔ آج کے ہمارے اس معاشرے میں جہاں اسکول کی کتابوں میں دین اور دنیاوی تعلیم تو دی جا رہی ہے لیکن عملی طور پر کچھ نہیں ہے ہمارے وہ نوجوان جو کہ صاحب ثروت افراد کے گھروں میں سونے کا چمچ لیکر پیدا ہوتے ہیں ان میں دو قسم کے طبقے دیکھنے میں ملیں گے ایک تو وہ نوجوان ہیں جو کہ سہولت سے مستفید ہونے کے باوجود بھی گمراہی کا شکار ہو جاتے ہیں اور اس معاشرے میں مزید اپنی اوٹ پٹانگ حرکتوں، دولت اور جوانی کے نشے میں مست رہنے سے نچلے طبقے کے لوگوں کو کچلنے کے درپے ہوتے ہیں دوسرے وہ نوجوان ہیں جو کہ اپنی دولت کے بل پر بیرون ملکوں میں نہ صرف تعلیم حاصل کرتے ہیں بلکہ اعلیٰ تعلیم کے حصول کے بعد اپنی قابلیت اور ڈگری کو اپنے ملک کے لیے استعمال کرنے کی بجائے انہی ملکوں میں سیٹل ہونے کو ترجیح دیتے ہیں اور اگر اپنے ملک آ بھی جائیں تو پھر بھی حب الوطنی کے جذبے سے عادی یہ نوجوان صرف اپنے باپ کی بھری تجویروں میں مزید دولت اکھٹا کرنے کو ترجیح دیتے ہیں جن میں ڈاکٹر حضرات قابل ذکر ہیں یہ وہ ڈاکٹر ہیں جنہوں نے بیرون ملک سے پشلا نریشن کی ڈگری حاصل کی ہوتی ہے اور پھر وطن واپس آ کر اپنی تعلیم پر اٹھائے گئے اخراجات یہاں کے ازل سے تکلیف میں مبتلا غریب عوام کے بچے کچھ خون سے نکالتے ہیں طب جیسا مقدس پیشہ ہمارے اس معاشرے میں سب سے زیادہ کامیاب کاروبار رہا ہے جو کہ

اقوام افراد سے ملکر بنتی ہیں اور کسی بھی ملک کی ترقی کا انحصار اس ملک کے عوام اور بالخصوص نوجوان طبقے پر ہوتا ہے نوجوان ہی کسی ملک کی ترقی کے ستون ہوتے ہیں خواہ کوئی بھی شعبہ ہو تو کم کی نوجوان نسل ہی ملک کو ترقی کے زینوں پر لے جاتی ہے اور نوجوانوں میں صنف کی بنیاد پر کوئی فرق ملحوظ نہیں ہے آج دنیا کے حالات بدل گئے ہیں اور دنیا کے ہر ملک میں خواتین بھی مردوں کے شانہ بشانہ ملکی ترقی میں مصروف عمل ہیں کسی بھی ملک کے نوجوانوں پر یہ ذمہ داری عائد ہوتی ہے کہ وہ اپنے بزرگوں سے ذمہ داریاں لے کر عملی زندگی کا آغاز کریں ترقی یافتہ ممالک میں نوجوان اپنے بزرگوں اور بڑوں کا کام اپنے اپنے شعبوں میں نئی سوچ اور نولے کے ساتھ خوب سے خوب تر کرتے ہوئے جاری و ساری رکھتے ہیں۔ لیکن یہ بات بھی اپنی جگہ اٹل ہے کہ ان تمام تر باتوں کا دار و مدار حکومتی پالیسی پر منحصر رہا ہے حکومت کی پیدا کردہ سہولیات میں تعلیم، روزگار، گھر اور صحت شامل ہیں۔ جب انسان کو یہ تمام تر سہولیات میسر ہوں تو وہاں پر آپ ایک اچھے اور ترقی یافتہ معاشرے کی پیش گوئی کر سکتے ہیں۔ حاکم وقت کی فراہم کردہ ان تمام تر سہولیات کی بدولت عوام کے لئے ایک اچھے معاشرے کی تشکیل ہوتی ہے سالوں پہلے جب ناگاساکی اور ہیروشیما میں انسانوں کی لاشیں اٹھی دھاکہ کے بعد ہر سو کھری پڑی تھیں تب کسی نے سوچا بھی نہیں تھا کہ جاپان آج کی دنیا میں دوبارہ اپنے پاؤں پر کھڑا ہو جائے گا لیکن ان تمام تر حقائق کو بالائے طاق رکھتے ہوئے جاپان کی حکومت اور عوام نے اپنے دکھوں اور اپنے پیاروں کے صدمے کو ایک طرف رکھ کر ایک بار پھر اپنی جدوجہد کا آغاز کیا جس میں نوجوان نسل سب سے آگے رہی۔ یہی وجہ ہے کہ اس عظیم سانحے کے بعد بھی کسی بھی طور پر ہمت نہ ہارنے والی اس قوم نے اپنے ملک کو ایک بار پھر تمام دنیا میں قابل قدر مقام پر لاکھڑا کیا اس کے علاوہ بھی ایسی کئی مثالیں موجود ہیں اس کے مقابلے میں پاکستان کو یہی لہجے۔ 14 اگست 1947ء کو معرض وجود میں آنے والی اسلامی ریاست پاکستان جو کہ روز اول سے لیکر آج تک اپنے حکمرانوں

بیوٹی ٹپس

کپڑے محفوظ رہیں گے۔ بالوں پر ڈائی لگانے کے بعد نہ تو دھوپ میں نکلیں اور نہ ہی اسے مقررہ وقت سے زیادہ دیر کے لئے سر پر لگا چھوڑیں۔ اس طرح بالوں کو نقصان پہنچنے کا اندیشہ ہوتا ہے۔

شک ہوٹ

بعض ہوٹوں پر خشکی کے باعث پڑنے والی کٹنیں (پھٹے ہوٹ) خاصی سخت ہوتی ہیں۔ ان پر لپ اسٹک بہت خراب معلوم ہوتی ہے۔ ان کو ختم کرنے کے لیے مندرجہ ذیل پر عمل کر لے۔

جھانویں کی مٹی۔ دیندھج کے برابر لیں اور اس میں آدھا کھانے کا چمچ اپنی پسندیدہ کھینو تک کریم ملائیں۔ اس آمیزے کو اچھی طرح ملانے سے ایک عمدہ قسم کا پاؤڈر بن جائے گا پھر اسکیچر کو اپنے منہ پر سب جگہ لگائیں۔ ہوٹوں پر بھی لگائیں اس کے بعد نرم کپڑے کی مدد سے پونچھ لیں اور اپنی پسندیدہ کولڈ کریم لگائیں۔

☆ اگر چہرے پر گڑھے ہوں تو تھوڑی سی ملٹائی مٹی لیکر اس میں عرق گلاب ڈالیں آمیزا بنا کر اس کا لپ چہرے پر کریں اور پندرہ منٹ بعد دھولیں گڑھے ختم ہو جائیں گے۔

☆ ایسی خواتین جن کے چہرے پر بال ہوں وہ اسمونیا اور ہائیزروجن آکسائیڈ کا مخلول بنا کر رکھ رات کو سوتے وقت روٹی کے پھائے کی مدد سے بالوں پر لگائیں خشک ہونے پر دھولیں، بال بالکل ختم ہو جائیں گے۔

☆ خالص گلیسرین کو عرق گلاب میں ملا کر چہرے پر آہستہ آہستہ ماش کریں، ایک گھنٹے بعد دھولیں ایسا کرنے سے بھورے تلوں کا خاتمہ ہو جائے گا۔

☆ دھوپ میں اگر رنگ کالا ہو جائے تو کھیرے کا رس تھوڑے سے دودھ میں ملا کر روٹی سے ہاتھوں اور چہرے پر لگائیں پندرہ منٹ بعد کسی اچھے صابن سے دھولیں۔

☆ پیپے کی ایک پھاٹک کاٹ کر گودا بنائیں آدھا چائے کا چمچ جیلان ملا کر فریج میں رکھ دیں جب جم جائے تو چہرے پر لگا کر ٹھنڈے پانی سے منہ دھولیں جھانویں ختم ہو جائیں گی۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

خشک ہونے کے بعد اب ایک فائل کوٹ لگائیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

چاہیں تو پالش لگے ناخنوں کو ڈرائر سے سکھائیں یا پھر سوکھے کیلئے چھوڑ دیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

گھر پر مٹی کیور کرنے کیلئے ایک ناخن تراش، ناخن گھسنے والی ریتی، چمٹی اور اورنج اسٹک کی ضرورت ہوتی ہے۔

بالوں کی ڈرائی کریں

آج کل بالوں کا دل پسند رنگوں میں ڈائی کرنے کا فیشن ہر عمر کی خواتین میں انتہائی مقبول ہے۔ بالوں کو ڈرائی کرنا اگرچہ اتنا مشکل تو نہیں تاہم کبھی کبھار آپ کی تھوڑی سی بد احتیاطی آپ کو مسائل سے بھی دوچار کر سکتی ہے۔ بالوں کا رنگ تبدیل کر دانے کے حوالے سے جو بات سب سے اہم ہے وہ یہ کہ بال ڈائی کرنے کے لئے کون سے رنگ کا انتخاب کیا جائے۔ اکثر خواتین کسی کیملی یا ماڈل کو دیکھ کر فیصلہ کر لیتی ہیں کہ وہ بھی اپنے بال اسی رنگ میں رنگوائیں جبکہ ماہرین کے مطابق رنگ کا انتخاب کبھی کبھی کسی دوسرے کو دیکھ کر نہیں کرنا چاہئے کیونکہ ضروری نہیں کہ جو رنگ کسی دوسرے کے بالوں میں اچھا لگ رہا ہو وہ آپ کے بالوں میں بھی اچھا لگے۔ رنگوں کے انتخاب میں ہمیشہ اپنی شخصیت، عمر اور ماحول کو مد نظر رکھنا چاہیے۔ ایک بار بال ڈائی کر دانے کے کچھ عرصے بعد ان کا رنگ تبدیل کر دانا تا صرف بالوں کی صحت کے لئے نقصان دہ ہوتا ہے بلکہ آپ کی پینائی کو بھی متاثر کرتا ہے۔ لہذا بہتر یہی ہے کہ یہ عمل کم سے کم دہرایا جائے۔ اگر آپ گھر میں ہی اپنے بال ڈائی کر رہی ہیں تو پھر آپ کو خصوصی احتیاط کا مظاہرہ کرنا چاہئے۔ سب سے پہلے اپنے کپڑے تبدیل کر لیں کیونکہ ہیر ڈائی اپنا رنگ چھوڑ جاتی ہے۔ اگر آپ کپڑے بدلنے کے موڈ میں نہیں تو اپنے کندھوں پر تولیہ پھیلائیں۔ اس طرح بھی آپ کے

اگر آپ ہاتھوں اور انگلیوں کی گھبلاشت یعنی مٹی کیو (Mani Cure) کیلئے پارلر جانے سے گریز کر رہی ہیں تو یہ کام آپ گھر پر رہتے ہوئے بھی انجام دے سکتی ہیں۔ اس کے لئے ہم یہاں انتہائی آسان طریقے بتا رہے ہیں جو کم خرچ بھی ہیں اور آسانی سے اختیار بھی کئے جاسکتے ہیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

اپنی خواہش کے مطابق جتنا لمبا ناخن رکھنا چاہتی ہیں اس حد تک ناخن تراش کی مدد سے ناخنوں کو تراشیں، اس کے بعد ناخن گھسنے والی ریتی سے اسے گولائی میں گھسیں۔ یاد رہے کہ ناخن کو ہمیشہ ایک ہی سمت میں گھسنا چاہئے۔ ناخنوں کے کونے انتہائی احتیاط کے ساتھ تراشیں اور گھسیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

ایک گہرے پیالے میں نیم گرم پانی میں تھوڑا سا شیپو یا پنڈواش ملا کر اس پانی میں ہاتھوں کو دو سے تین منٹ تک ڈبو کر رکھیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

ہاتھوں کو تولنے سے صاف کرنے کے بعد کیوٹیکل ریموور ناخن پر لگا کر ناخن کے نچلے حصے کی باریک تہ کو پیچھے کی طرف آہستگی سے دھکیلیں۔ اس مقصد کے لئے اورنج اسٹک یا کوئی کندھاتی کھڑا استعمال کریں۔ اس عمل کے بعد ہاتھوں کو اچھی طرح دھولیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

اب گہرائی تک اٹھ دھانے والے کیوٹیکل کنڈیشننگ آئل سے ہر ناخن پر آہستگی سے مساج کریں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

ہاتھوں کے لئے بنائی گئی خصوصی کریم سے ہاتھوں پر مساج کریں۔

☆ نیل پالش لگانے سے پہلے ناخنوں پر بیس کوٹ کی ایک تہہ لگائیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

☆ جب بیس کوٹ خشک ہو جائے تو اپنی پسند سے نیل لکڑی دو تین ناخنوں پر جمائیں۔

حسن کی دشمن

چند کارآمد نسخے آزمانے سے جلد چمکدار ہو سکتی ہے

چھائیاں مٹ جاتی ہیں ہلدی میں موجود عناصر جلد کو ملائم اور چمکنا بناتے ہیں۔ ہلدی خون صفا اور جراثیم کش بھی ہوتی ہے اس میں پائے جانے والے معدنی عناصر مینشیم، کاپر، زنک چھائیاں کو صاف کرتے ہیں۔ صندل جلد کو ٹھنڈک عطا کرتا ہے۔ کیسر جلد کو ملائم بناتا ہے اور رنگت عطا کرتا ہے اس نسخے کو روزانہ استعمال کرنے سے چھائیاں دور ہو جاتی ہیں اور جلد صاف اور اجلی ہو جاتی ہے۔

☆ ایک چمچ کھیرے کارس، ایک چمچ گاجر کارس، ایک چمچ نمائٹ کارس اچھی طرح ملا کر باقاعدہ طور سے چھائیاں پر لگانے سے چھائیاں دور ہو جاتی ہیں۔ کھیرا، گاجر اور نمائٹ میں پائے جانے والے عناصر اچھے پٹچ کا کام کرتے ہیں۔

☆ سنگترے کے خشک تھکے کا سفوف ایک چمچ، اس میں ضرورت کے مطابق عرق گلاب ملا کر پیسٹ بنالیں۔ اسے چھائیاں پر لگائیں۔ سنگترے میں وٹامن اے، بی 2، آئرن فاسفورس، کاپر، پروٹین م، فالک ایسڈ، سوڈیم، کلسیم عناصر مطلوبہ مقدار میں پائے جاتے ہیں سنگترے اور عرق گلاب میں پائے جانے والے اجزاء چھائیاں کو دور کرتے ہیں اور جلد کو ملائم و پرکشش بناتے ہیں۔

☆ پختہ پیسٹ کے سلائس کو چھائیاں پر رگڑنے سے چھائیاں کا مسئلہ حل ہو جاتا ہے۔ پیسٹ میں پائے جانے والے عناصر جلد پر اثر انداز ہو کر داغ دور کرتے ہیں یہ عناصر جلد کو غذائیت بھی فراہم کرتے ہیں۔ پیسٹ کو مندرجہ بالا طریقے کے مطابق استعمال کرنے سے جلد صاف، خوبصورت، ملائم اور بے داغ ہو جاتی ہے۔

☆ ایک چمچ مولی کے رس میں آدھ چمچ شہد ملا کر چھائیاں پر لگانے سے چھائیاں دور ہو جاتی ہیں۔ مولی میں وٹامن اے، بی، سی، کلسیم، فاسفورس، آئرن کے عناصر اور شہد میں پائے جانے والے سکروز، گلوکوز، فربکون وغیرہ کے عناصر چھائیاں کو دور کرتے ہیں۔ یہ جلد کے خلیوں کو توانائی اور غذا دیتے ہیں۔ اس نسخے کے باقاعدہ استعمال سے چہرہ خوبصورت ملائم اور کشش انگیز بنتا ہے۔

چہرے کو ہر قسم کے داغ دھبوں اور چھائیاں سے بچانے کیلئے ضروری ہے کہ تیز دھوپ میں نکلنے سے گریز کیا جائے اور سب سے اہم بات یہ ہے کہ چہرے پر قدرتی تازگی اور شادابی تھی آتی ہے جب آپ خود کو ہمیشہ ریلیکس رکھیں

کچھ عرصے کے لئے بالوں کو ڈائی کرنا بند کر دینا چاہیے چہرے پر چھائیاں ہونے پر خون کا ٹیسٹ کروائیں خون میں ہیوگلوبن کی کمی ہونے پر ڈاکٹر کے مشورے سے آئرن کی گولیوں کا استعمال کریں۔

☆ دن بھر میں دس پندرہ گلاس پانی ضرور پیئیں، پانی جلد کی خشکی دور کرتا ہے۔

☆ چہرے پر بار بار پٹچ نہ کروائیں۔ زیادہ پٹچنگ کرنے سے چھائیاں پڑ جاتی ہیں جب بھی پٹچ کروائیں تو اس کے بعد فیشل ضرور کروائیں تاکہ پٹچنگ کی وجہ سے پیدا ہوئی خشکی سے جلد کے جل جانے کا مسئلہ پیدا نہ ہو۔

☆ دوسروں کی کاسمیٹکس استعمال نہ کریں اس سے جلد پر انفیکشن ہونے کا خطرہ رہتا ہے۔

چھائیاں دور کرنے کیلئے نسخے

☆ آدھ چمچ شہد میں چار پانچ بوند سرکہ ملا کر چھائیاں پر لگائیں، شہد میں مینشیم، کلسیم، مینا کیری وغیرہ عناصر پائے جاتے ہیں اور سرکہ میں پائے جانے والے مفید عناصر بھی داغ دھبوں اور چھائیاں کو صاف کر دیتے ہیں یہ نسخہ ہفتے میں دو بار استعمال کریں۔

☆ آدھ چمچ صندل، آدھ چمچ ہلدی اور تھوڑا سا کیسر، ان سب کو دودھ میں ملا کر پیسٹ بنالیں۔ اسے باقاعدہ طور پر لگانے سے

خوبصورت شفاف اور چمکدار جلد کا حصول موجودہ دور میں ہر ایک کی خواہش ہے کیونکہ ناقص خوراک، ماحولیاتی آلودگی اعصابی تناؤ اور پریشانیوں بل جل کر ایسے عوامل پیدا کرتی ہیں جن سے نہ صرف صحت تباہ ہوتی ہے چہرے پر چھائیاں اور داغ دھبے بھی ایسا ہی مسئلہ ہے جس کے ہاتھوں ہر دوسری خاتون پریشان نظر آتی ہے بعض اوقات لاکھ کوشش کے باوجود بھی چھائیاں بن جاتی ہیں چھائیاں کی وجہ سے کھلی کھلی اور گوری رنگت میں بھی فرق آ جاتا ہے جلد پر سیاہ رنگ کے دھبے بن جاتے ہیں اور جلد کا رنگ بھی تبدیل ہوتا رہتا ہے، چھائیاں کے یہ دھبے چھوٹے چھوٹے بھی ہو سکتے ہیں اور پورے چہرے پر بھی بن سکتے ہیں۔

چھائیاں کی وجوہات

چہرے پر چھائیاں بننے کی چند وجوہات میں سے جلد کے اینڈو کرائن غدود میں بے قاعدگی آنا، جگر کی خرابی، دل کی بیماری، خون کی کمی، لمبی بیماری، پیسٹ میں کیڑے جسم میں وٹامن اے اور ای کی کمی ہونا ہوتا ہے۔ علاوہ ازیں چڑچڑاپن، ذہنی اور بہت زیادہ پریشانی بھی کچھ ایسی وجوہات ہیں جو چھائیاں کا سبب بنتی ہیں تمباکو نوشی، ادویات کا زیادہ عرصہ استعمال، نیند کی گولیوں کے استعمال، بہت زیادہ گہرا میک اپ، بار بار پٹچ کروانا، تیز دھوپ میں زیادہ دیر تک ٹھہرنا اور سستی کاسمیٹکس کا استعمال کرنا بھی چھائیاں کے چند اہم اسباب ہیں چہرے کو ہر قسم کے داغ دھبوں اور چھائیاں سے بچانے کے لیے ضروری ہے کہ تیز دھوپ میں نکلنے سے گریز کیا جائے اور سب سے اہم بات یہ ہے کہ چہرے پر قدرتی تازگی اور شادابی تھی آتی ہے جب آپ خود کو ہمیشہ ریلیکس رکھیں۔

☆ رات دیر تک مت جاگیں، بھر پور نیندیں صبح جلد اٹھیں۔

☆ گہرا میک اپ نہ کریں، رات کو سوتے وقت میک اپ ضرور اتار دیں۔

☆ چہرے پر چھائیاں ہونے پر ہمیں ڈائی استعمال کرنے والوں کو

الاقوامی معاہدوں اور پیمانوں میں اس پر بہت زور دیا گیا ہے، خصوصاً تعلیم میں مستحق اقدار ختم کرنے کے حوالے سے، کوٹیشن آن نفا رائٹس آف وی جاگنڈ میں کہا گیا ہے کہ اٹھارہ سال سے کم عمر کے تمام لڑکیوں اور لڑکیوں کو بچہ پانا جانے کا حکومت کا یہ فرض ہوگا کہ بچوں کو ہر قسم کی بے پردائی اور بے سلوک سے بچایا جائے، یہ غلط سلوک بچے کے ماں باپ، سرپرست یا ان کی دیگر بھال کرنے والے کی طرف سے ہی کیوں نہ ہو، حکومت نہ صرف اپنے بے سلوک کے خاتمے کی کارروائی کرنے کی بلکہ بے سلوک کا افکار ہونے والے بچوں کی بحالی کے لیے بھی کام کریں گی اور لڑکیوں کو بھی تعلیم کا اتنا حق ہے جتنا لڑکوں کو ورلڈ ڈیکلریشن آف ایجوکیشن کا قائل میں لڑکیوں اور خاتون کی تعلیم کو ترجیح دی گئی ہے، ہمارے علاقے میں لڑکیوں کو پڑھنے کی سہولتیں ملتی ہیں جہاں لڑکیوں کا اسکول بھی نہیں اور لڑکیوں کے لیے بھی جو حالات ہیں وہ ہم سب کے لیے لمحہ فکریہ ہے اور خاص طور سے ہمارے محروموں کے لیے معاشرے میں تعلیم کی طبقاتی نظام کی سنگینیاں محروم طبقات کے لیے انتہائی تکلیف کا باعث ہیں یہ کوئی ایسی حقیقت نہیں جو کسی سے پوشیدہ ہو۔ یہ وہ سہانی ہے جس نے آنے والی نسلوں کے مفرد کا فیصلہ بھی سے کر دیا ہے ہم اس حقیقت کو کم کرنے کے لیے کیا کر سکتے ہیں، یہ ہماری سوجنا اور بہت پر ہے ان مسائل کے حل کے لیے کچھ ایسی ہی اوزار سادہ کی تربیت کرنا جس میں تربیت کے ذریعے سادہ طالب علموں کے ساتھ عمل کران کے مسائل حل کر سکتے ہیں اور یہ تربیت کے مواقع حکومت کو بھی دیکھی علاقوں میں دینے چاہیں۔

کے لیے اولین شرط ہے، اس کے ساتھ ساتھ ان مستحق محروم مسادات سے غننے کی حکمت عملی ہونی چاہیے جو ساری زندگی انہیں پریشان کرتی رہتی ہیں، تعلیم میں مستحق محروم مسادات سے غننے کے لیے اسکول کی تعلیم کے علاوہ سماجی اصلاحات کی ضرورت ہے، تعلیم کی لغت سے پورا کاغذ اٹھانے کے لیے معاشرتی سیاسی، قانونی اور معاشرتی مواقع اور سہولتیں بھی ساتھ پیدا کی جانی چاہیں۔ اگر ایسا نہیں کیا جاتا ہے تو سماج کے فقدان سے تعلیم کے فوائد محدود ہو جائیں گے۔

اسکولوں میں تو 15-16 لکھ زمرہ ہیں لیکن دیکھی علاقوں میں جانے کے لیے ایک بھی چار نہیں ہیں اکثر اسکولوں کے نہ چلنے کا سبب یہی ہے کہ تعلیمی اداروں کے افسران کو کچھ ہی نہیں ہیں۔ درس و تدریس سے وابستہ صائر موزک کہتا ہے کہ سزا دیا غلط ہے اس طرح وہ بجائے سیکھنے کے الا ذمید ہو جاتے ہیں اور ان کی رویوں میں باغیانہ پن، سرکشی اور عصیان آ جاتی ہے اور خاص طور پر تو لڑکیوں کو تعلیم دینے اور ان کی صلاحیتوں کے پروان چڑھنے کے درمیان گہرا رابطہ ہے۔ علاقے میں تو لڑکیوں کو پڑھنے کے ساتھ ساتھ گھر کے کاموں پر بھی توجہ دینی ہوتی ہے کیونکہ ہمارے معاشرے میں ابھی تک لڑکیوں کو برابری کا درجہ نہیں ملا ہے، یہاں پر بکھاریا ہے کہ لڑکیوں کو اسکول کا کام کرے یا گھر کے کام کاغ میں اپنی ماں کا ہاتھ پائے اس طرح سے وہ اسکول پر زیادہ توجہ نہیں دے سکتی اور سزا کے طے میں لڑکیوں کا زیادہ تر اسکول چھوٹ جاتا ہے لڑکیوں کا معیار زندگی بھارتیہ کے لیے سرکار اہم صلاحیتوں کو برداں چڑھانے کے لیے اسکول جانا ناگزیر ہے، یہ بات تعلیم کی کل ہے کہ اسکول کی تعلیم ضروری عمل ہے معیار زندگی بڑھانے اور سیکھنے والی کے امداد تدریسی کی امید پیدا کرنے میں تعلیم بہت اہم کردار ادا کر سکتی ہے تعلیم لڑکیوں کی زندگی میں مثبت تبدیلیاں لانے کے امکانات دکتی ہے۔

سلیبی در کر مسلم ایڈماتو کا موقف ہے کہ میری حقیقت سے یہ ظاہر ہوتا ہے کہ اسکول کی تعلیم از خود پاکستان جیسے حروانہ معاشروں میں مستحق ذہانوں کو تھیلج نہیں کر سکتی، جہاں مردوں اور خاتون کے اقتیارات کے درمیان غیر مساوی اور بھت گہرے رھاہا ہیں لڑکیوں کی اسکول کی تعلیم ان کی صلاحیتیں اور حالات بھرتانے

تعلیم میں طلبہ کی عدم دلچسپی اور اساتذہ کا کردار

ہے، ہمیں چاہیے کہ بچے کو جسمانی یا ذہنی اذیت دینے کے بجائے سزا دینے کے لیے متبادل راستہ تلاش کرنا چاہیے تاکہ بچہ اس برے رویے سے کوئی سبق سیکھے غازی سوشل ویلفیئر ایجنڈ ڈیولپمنٹ آرگنائزیشن نیشنل کے غازی غلام حسین چھوڑنے کہا کہ دیہی علاقوں میں ابھی تک اساتذہ بچوں کی کائناتوں دار چھڑی سے سزا دیتے ہیں اور ایسا رویہ وہ اختیار کر رہے ہیں جو جاگیرداروں کے بچے ہیں، وہ پڑھانے کے دوران بھی اپنی جاگیرداری طبیعت کا مظاہرہ کرتے ہیں۔ جسمانی طور پر دی جانے والی سزا تعلیم کی راہ میں ایک بڑی رکاوٹ ہے۔ لوگ ابھی تک لڑکیوں کو پڑھانا عیب سمجھتے ہیں اور اس سے زیادہ تو بڑھتی ہوئی غربت اور پیردگاری نے لوگوں کو تعلیم حاصل کرنے سے ہزار کر دیا ہے۔ دوسرا جیکب آباد کے دیہی علاقوں میں اکثر اسکول بند پڑے ہوئے ہیں کچھ اسکولوں میں سہولیات نہ ہونے کے برابر ہے، کئی جگہوں پر اسکول کی عمارتیں نہیں ہیں، مقامی ٹیچرز نہیں ہیں، طبیسی اداروں کے مانیٹرنگ وزٹ بہت کم ہیں، دیہاتیوں کا تعاون بھی بہت ہی کم ہے اچھے اساتذہ کو سہولتیں میسر نہیں جیسا کہ رہائش، ٹرانسپورٹ کے مسائل، سیاسی لوگوں کی مداخلت یونین کی مداخلت، سیاسی بنیادوں پر بھرتیاں اکثر دیہی علاقوں میں 90 فیصد اسکول بند ہوتے ہیں کیونکہ مقامی اساتذہ نہیں ہیں اور جبکہ انہی دیہاتوں میں پڑھی لکھی خواتین بھی موجود ہیں لیکن سیاسی بنیاد پر بھرتیاں حتی نتائج لاتی ہیں، شہری

سزا کو بھی ناپسند کرتے ہیں۔ جذباتی سزائیں اگرچہ بچے کو حکم یا تکلیف نہیں دیتی مگر یہ اس کی شخصیت پر ساری زندگی کے لیے اچھائی خلی اثرات چھوڑ دیتے ہیں۔ دوسری جانب جسمانی سزائیں بچوں کو درد اور تکلیف نہیں دیتی مگر یہ اس کی شخصیت پر ساری زندگی کے لیے اچھائی خلی اثرات چھوڑ دیتے ہیں۔ دوسری جانب جسمانی سزائیں بچوں کو درد اور تکلیف پہنچاتی ہیں، یہ سزا ان کو ہمیشہ یاد دلاتی ہے اور انجام کار اس کا نتیجہ انتقام کی صورت میں نکلتا ہے۔ بچوں پر تشدد کرنا کچھ اس طرح ہے کہ آپ ان کو بڑے ہو کر خود تشدد کرنے کی ترغیب دے رہے ہیں، اس بارے میں ایک نئی تحقیق سامنے آئی ہے جس کے مطابق بچپن میں دی گئی جسمانی سزائیں ان بچوں کو بڑے ہو کر تشدد کی جانب گامزن کرتی ہیں اور جو لوگ سزاؤں پر خصوصی طور پر جسمانی سزاؤں کے اثرات کے بارے میں آگاہ نہیں ہیں ان کو جان لینا چاہیے کہ وہ بچے کو خود تباہ کرتے ہیں۔ ہم کو یہ بات ذہن نشین کر لینی چاہیے کہ بچے خلی چیزوں کے ساتھ مثبت چیزیں نہیں سوچ سکتے، وہی لوگ اچھا کر سکتے ہیں جو اچھے ہیں، بچوں کے مطابق ان کو صحبت کی ضرورت ہے اور بچوں کو شاباش دینا ان کی عزت نفس کو بڑھانے کا موجب ہے۔ جیکب آباد میں بچوں کے مثالی ٹیچر نور محمد نے بتایا کہ سزا دینے یا دھمکانے سے بچہ ذہنی طور پر تو اس چیز کو اپنانے کا مگر عادت نہیں بنائے گا، سزا ایسی بھی ہو جسمانی، نفسیاتی وہ حقیقی زندگی کو تباہ کرتی

بچے کی صحیح نشوونما اور بہترین تعلیم و تربیت کی ذمہ داری والدین پر ہی عائد ہوتی ہے۔ بچہ بڑا ہو کر وہی سب کچھ دہراتا ہے، جو بچپن سے ارد گرد کے ماحول سے سیکھتا ہے۔ اس طرح ایک بہتر ماحول میں پر دان چڑھنے والا بچہ ہی معاشرے کیلئے کارآمد اور معزز شہری بن سکتا ہے۔ جدید تحقیق اس بات پر زور دیتی ہے کہ بچے کی زندگی کے ابتدائی پانچ سال بہت اہم ہوتے ہیں، اس عرصے میں ہونے والے واقعات ہمیشہ کے لیے اس کی شخصیت پر اپنا اثر چھوڑ دیتے ہیں۔ جیکب آباد کے دیہی علاقوں میں اسکولوں کی حالت زار کچھ اس طرح ہے کہ بچے اور بچیاں موسموں کی سختیاں جھیلنے ہوئے درختوں کے نیچے تعلیم کے زور سے آرامتہ ہوتے ہیں۔ اسکول شہروں کے ہوں یا دیہی علاقوں کے، کچھ اساتذہ کا کردار بچوں کے کردار کو خلی رو میں لے جاتا ہے جیسے بچوں کو بات بے بات پر سزا دی جاتی ہے اور سزاؤں کے مختلف طریقے ہوتے ہیں مثلاً سزا کے طور پر بچوں کو کلاں میں الگ، بٹھانا، بے عزتی کرنا، چھڑی یا جوتوں سے مارنا، بے عزتی والے انداز میں کھڑا کرنا، کان کھینچنا، یا کلاں میں کھڑا کرنا اور دیگر سزائیں، بچوں سے جب ان سزاؤں کے بارے میں بات کی گئی تو بچوں نے بتایا کہ یہ سزائیں انہیں زہر کا گھونٹ پینے کی حد تک ناپسند ہیں اس سلسلے میں چائلڈ رائٹس کمیشن جیکب آباد کے سرورے کے مطابق زیادہ تر بچے جذباتی

یقین کر لیں.....!

فیصلہ کر کے ڈٹ جانے والے لوگ ہی زندگی میں کامیاب ہوتے ہیں.....

جوانی تھی تو مجھ پر بڑھا پٹاری ہو گیا تھا اب جب میں بوڑھا ہو گیا ہوں تو خواہشیں جوان ہونے لگی ہیں۔“
بروقت فیصلے آپ کی زندگی کی کامیابی میں اہم ہوتے ہیں۔ اچھی اور وقت سے مطابقت رکھنے والی خواہشیں آپ کو آگے بڑھنے کی ترغیب دیتی ہیں۔ نت نئے خیالات سے آپ میں کچھ کرنے کا جذبہ پیدا ہوتا ہے۔ ہمارے کہنے کا مقصد یہ ہے کہ ذہن کو کھلا

اگر کسی شخص میں خواہشات کا عمل مر جائے تو زندگی اس کے لیے ایک مجبوری کے سوا کچھ نہیں رہتی لہذا آپ زندگی کو مجبوری نہ بننے دیں

رکھیں اور آنکھوں میں خواب سجائے رکھیں۔ اگر کسی شخص میں خواہشات کا عمل مر جائے تو زندگی اس کے لیے ایک مجبوری کے سوا کچھ نہیں رہتی لہذا آپ زندگی کو مجبوری نہ بننے دیں۔

منصوبوں پر کام شروع کر دیں:

اکثر یہی کہا جاتا ہے کہ کام کا آغاز تھوڑی مشکل چیز ہے لیکن جب آپ اس پر یقین کی قوت سے قدم رکھتے ہیں تو آپ کا منزل کی طرف بڑھنا آسان سے آسان ہو جاتا ہے۔ آپ نے اگر کوئی خواب دیکھا ہے، کوئی ”خیال“ آپ کے ذہن میں ”یقین“ کے سانچے میں ڈھلنے کے لئے تیار ہے تو پھر دیر کس بات کی.....؟ عمل کا آغاز کر دیں۔ کہتے ہیں کہ ابتداء کام کی نصف تکمیل ہے اور دنیا میں ہزار ہا لوگ موجود ہیں جو اپنے ذہنوں میں بہترین خیالات رکھتے ہیں۔ کئی شاندار منصوبے اپنے دماغوں میں بٹھائے ہوئے ہیں۔ ہو سکتا ہے کہ کئی ایجادات ان کے دماغوں میں موجود ہوں لیکن یہ خواب ہمیشہ خواب ہی رہتے ہیں۔ اس لئے نہیں کہ ان کے منصوبے غلط ہیں۔ ان کے خیالات میں جان نہیں صرف اس لئے کہ ان پر عمل نہیں ہو رہا اور کوئی کام بھلا عمل کے بغیر بھی ہوا ہے؟

چاہتے ہیں اور انہیں اپنے انسرکٹز پر پورا یقین ہے تو اس کی تصدیق پہلے ہی مرحلے پر ہو جائے گی۔ جب ان میں سے چند اپنے انسرکٹز کی ہدایات پر عمل کر کے پہلا مرحلہ آسانی سے طے کر لیں۔ ان میں ایسے لوگ بھی ہوں گے جو پہلی بار پانی سے گھبرا کر چیخنے چلانے لگیں گے۔ یقین اور بے یقینی کی کیفیت کی مثال آپ پر واضح ہو جانی چاہیے۔ جنہیں اپنے انسرکٹز پر پختہ یقین تھا کہ وہ اس کی ہدایت کے مطابق عمل کر کے کامیاب رہے مگر وہ جو اپنے اندر بے یقینی اور کمزوری محسوس کر رہے تھے انہوں نے ہدایات کو کھل طور پر نہیں مانا۔

بے یقینی سے باہر آئیں:

دیکھئے یقین کی ابتداء ایک خیال سے ہوتی ہے اور خیال جب پختہ شکل اختیار کر لیتا ہے تو وہ یقین کے سانچے میں ڈھل جاتا ہے۔ میں ایک ایسے شخص سے واقف ہوں جو میٹرز کی کلاس میں اوسط درجے کا طالب علم تھا لیکن ایک دن اس نے مجھے کہا کہ دیکھنا میں ٹاپ کروں گا اور پھر اس نے ٹاپ کر کے دکھایا۔ یہ کیا تھا؟ یہ ایک خیال تھا جو اس کے دماغ میں بار بار آ رہا تھا کہ اسے ٹاپ کرنا چاہیے اور وہ ایسا کر سکتا ہے۔ جب اس نے اس خیال پر سخت کرنا شروع کی تو وہ یقین کے سانچے میں ڈھل گیا اور نتیجہ وہی نکلا جو اس کا یقین کہتا تھا۔ یقین کی پختگی کے لئے ضروری ہے کہ آپ خوش گمان ہوں۔ تو طویل نہ ہوں زندگی کے روشن پہلوؤں پر نظر رکھنے والے ہوں۔ اگر آپ کا ذہن منفی سوچوں کی آماجگاہ بنا رہتا ہے تو اس بات کا قطعی کوئی امکان نہیں کہ آپ کبھی یقین محکم کے تصور سے آشنا ہو سکیں گے۔

انسانی فطرت یہ ہے کہ ذہن میں نئے نئے خیالات آتے رہتے ہیں۔ خواہشات جنم لیتی ہیں لیکن دیکھا گیا ہے کہ حالات سے گھبرانے اور خوف زدہ ہونے والے افراد اپنی خواہشات کو جنم لینے سے پہلے ہی ختم کر لیتے ہیں۔ وہ سوچتے ہوئے گھبراتے ہیں یا پھر صحیح وقت پر نہیں سوچتے۔ اک شعر کی تشریح کی صورت کہ ”جب

اگر کوئی یہ کہتا ہے کہ دنیا میں گزرنے والے بڑے بڑے حکمران اور فاتحین ہم سے مختلف قسم کے انسان تھے تو یہ غلط ہوگا۔ انسان کی طاقت ہمیشہ ایک حد کے اندر ہی ہے۔ وہ کوئی ماورائی مخلوق تھا، نہ ہے نہ ہوگا۔ اسے قدرت نے ازل سے ایک خاص سانچے میں ڈھالا ہے اور اب تک ایسا ہی رہے گا۔ فرق صرف یہ ہے کہ تاریخ میں اپنی بہادری اور کامیابی کے اعتبار سے یاد رکھے جانے والے لوگ پر عزم ہوتے تھے۔ وہ سخت سے سخت اور انتہائی نامساعد حالات میں بھی خود پر مایوسی طاری نہیں ہونے دیتے تھے۔ وہ میدا

انسانی فطرت یہ ہے کہ ذہن میں نئے نئے خیالات آتے رہتے ہیں۔ خواہشات جنم لیتی ہیں لیکن حالات سے گھبرانے اور خوف زدہ ہونے والے افراد اپنی خواہشات کو جنم لینے سے پہلے ہی ختم کر لیتے ہیں

ان جنگ میں تلوار سے لیکر عام زندگی میں اپنے ارادوں کی مضبوطی کے بل پر لڑتے تھے۔ خود پر یقین اور اعتماد ہی تھا جو انہیں زندگی میں کامیابیوں سے ہمکنار کرتا تھا۔ کہتے ہیں کہ یقین محکم وہ چیز ہے جو پہاڑوں کو بھی متحرک کر سکتا ہے۔ اگر آپ کے نزدیک کوئی مشکل مشکل نہ رہے تو آپ حیرت انگیز کارنامے انجام دے سکتے بلکہ بعض حالات میں حیران بھی کر سکتے ہیں۔

یہ دیکھا گیا ہے کہ عام طور پر لوگ اپنے اوپر یقین ہونے کا اظہار بھی کرتے ہیں مگر ان کا حصول معمول سے کم ہوتا ہے کیا ایسے لوگ واقعی اپنی ذات پر یقین رکھتے ہیں؟ تو اس کا جواب ہے نہیں۔ کیونکہ حقیقت میں وہ جس بات کا اظہار کر رہے ہوتے ہیں وہ ان کے اندر موجود نہیں ہوتا۔ وہ ایک طرح سے خود کو بہکا رہے ہوتے ہیں۔ ایسے لوگوں کو پھر کیا کرنا چاہیے؟ مثال کے طور پر اگر کسی سونگ پول پر موجود دس افراد یہ کہہ رہے ہیں وہ تیرا کی سیکھنا

سنت کی اہمیت

قرآن مجید میں بار بار رسول کریم کی اطاعت و فرمانبرداری اور اتباع و پیروی کا حکم دیا گیا ہے

ڈاکٹر نذیر احمد شرتھوری

رسول اللہ کو خواب میں دیکھا۔ آپ نے مجھ سے فرمایا کچھ معلوم ہے تمہیں اپنے زمانے کے لوگوں پر تم کو کیوں برتری حاصل ہے۔ پھر آپ نے خود ہی فرمایا چونکہ تم میری سنت کی پیروی کرتے ہو اور اللہ کے نیک بندوں کا احترام کرتے ہو۔ حضرت جنید بغدادی فرماتے ہیں کہ ”اللہ تعالیٰ تک پہنچنے کے لیے مخلوق کی تمام راہیں بند ہیں اس کے لیے صرف ایک راستہ کھلا ہے جو سنت کی پیروی کرتا ہے۔“ حضرت مجدد الف ثانی ایک مکتوب میں فرماتے ہیں کہ ”ہر فضیلت آنحضرت کی پیروی سے اور ہر کمال آپ کی شریعت کی اتباع سے وابستہ ہے۔ مثلاً سنت نبوی کی اتباع کے طور پر دو پہر کا سونا (قبولہ کرنا) کروڑوں راتیں جاگنے سے بہتر اور افضل ہے۔“

عن انس قال قال رسول اللہ لا یؤمن احدکم حی اكون احب الیہ من والدہ وولدہ والناس اجمعین۔

حضرت انس سے روایت ہے کہ رسول اللہ نے فرمایا ”تم میں سے کوئی مومن نہیں ہو سکتا یہاں تک کہ میں اس کے والد اس کی اولاد اور تمام لوگوں سے عزیز تر ہو جاؤں۔“ (صحیح بخاری شریف مترجم اردو: جلد اول: کتاب الایمان: حدیث)

اے ایمان والو! تمہارے لیے اللہ کی طرف سے ایک خوشخبری ہے کہ اگر تم اللہ کے رسول سے محبت کرو گے تو اللہ تعالیٰ تمہارے گناہ بخش دے گا اور اس کا مطلب یہ ہے کہ اللہ کے رسول سے محبت کرنے والوں کو جنت کی خوشخبری دی جا رہی ہے ارشاد باری تعالیٰ ہے کہ: ”وینظرکم ذنوبکم“ اور تمہارے گناہ بخش دے گا۔“ (پارہ 3: العرمان: آیت 31)

اللہ اور اس کے رسول کا حکم ماننے والوں کو جنت میں داخلگی خوشخبری دی جا رہی ہے۔ ارشاد باری تعالیٰ ہے: ”ومن یطیع اللہ ورسولہ یدخلہ جنت تجری من تحتھا الانہر۔ اور جو شخص اللہ اور رسول کا کہنا مانے گا اس کو ایسی جنتوں میں داخل کرے گا جن کے نیچے نہریں بہتی ہوں گی۔“ (پارہ 26: الفتح: آیت 17)

☆☆☆☆☆☆

شیطان اور اگر تم اللہ اور اس کے رسول کی فرمانبرداری کرو گے تو تمہارے کسی عمل کا تمہیں نقصان نہ دے گا۔

(پارہ 26: الحجرات: آیت 49: آیت 14)

سنت پر عمل کرنے والا فیضان نبوت سے سرشار ہوتا ہے کسی شخص کو فیضان نبوت ہی درجات تقریب سے نوازتا ہے اور فیضان نبوت سے کوئی مسلمان ولایت کے درجہ تک پہنچ سکتا ہے لیکن اگر تارک سنت ہو تو پھر ولایت کا حاصل ہونا ناممکن ہے کیونکہ ولایت سنت کے تابع ہے۔ قرآن مجید میں خود اللہ تعالیٰ سنت رسول کو اختیار کرنے کی تلقین فرماتے ہیں۔ ارشاد باری تعالیٰ ہے کہ ”قل ان کلمتہ تجون اللہ فاسمونی بحکم اللہ“ اے میرے محبوب ان لوگوں سے کہہ دو کہ اگر تم اللہ سے محبت چاہتے ہو تو میری تابعداری کرو۔ اللہ تعالیٰ تم سے محبت کرے گا۔ (پارہ 3: آل عمران: آیت 31) اور پھر ارشاد فرمایا ”وما انکم الرسول فخذوہ وما حکم عنہ فانصتوا“ رسول اللہ تمہارے لیے بہترین نمونہ ہیں اور اس نمونے کے مطابق ڈھل جاؤ۔ جو رسول اللہ تمہیں دیں مضبوطی سے پکڑ لو اور جس سے منع کریں اس سے رک جاؤ۔ (پارہ 3: آل عمران: آیت 31)

(پارہ 28: البقرہ: آیت 59: آیت 7) ن آیات کریمہ سے سنت کی اہمیت ہر مسلمان پر واضح ہوتی ہے۔

صحابہ کرام رضوان اللہ علیہم اجمعین کے بعد تمام اولیائے اللہ نے سنت رسول اللہ پر بہت زور دیا ہے۔ خود اپنی زندگی رسول کے مطابق بسر کرتے رہے اور اپنے ملنے والے کو سنت رسول اللہ کی پیروی کی تلقین فرماتے رہے۔ جب کوئی شخص خلاف سنت عمل کرتا تو ان کو بہت دکھ ہوتا اور فوراً اسے ٹوکتے تھے۔ حضرت ابراہیم بن اہم رحمۃ اللہ علیہ فرماتے ہیں کہ ”تم نے رسول اللہ کی محبت کا دعویٰ تو کیا لیکن رسول اللہ کی سنت کو ترک کر دیا۔“ حضرت ذوالنون مصری رحمۃ اللہ علیہ فرماتے ہیں کہ ”لوگوں نے اپنی خواہشات کی پیروی کی اور نبی کریم کی سنت کو پس پشت ڈال دیا ہے۔“ حضرت بشر الحافی رحمۃ اللہ علیہ فرماتے ہیں کہ ”میں نے

اسلام کا پہلا سرچشمہ قرآن مجید فرقان حمید ہے جو اللہ تعالیٰ کی کتاب ہے اور قرآن ہی کی صراحت و ہدایت کے بموجب رسول کی اطاعت و اتباع بھی ہر مسلمان پر واجب ہے اور اس کے بغیر احکام الہی کا سمجھنا ناممکن ہے۔ حدیث احکام شرع کو سمجھنے کا ذریعہ ہے اور رسول کریم کی زندگی ہمارے لیے اعلیٰ نمونہ ہے۔

قرآن مجید میں بار بار رسول کریم کی اطاعت و فرمانبرداری اور اتباع و پیروی کا حکم دیا گیا ہے۔ ارشاد باری تعالیٰ ہے کہ ”من بطع الرسول فقد اطاع اللہ“ جس نے رسول اللہ کی اطاعت کی تو بیشک اس نے اللہ کی اطاعت کی۔

”لقد کان لکم فی رسول اللہ اسوۃ حسنہ“ بیشک رسول اللہ تمہارے لیے دائمی نمونہ عمل ہیں۔ (پارہ 5: النساء: آیت 80)

رسول کریم کا حکم بھی بالواسطہ طور پر اللہ ہی کا حکم ہے ”یا لہذا الذین امنوا اطیعوا اللہ واطیعوا الرسول“ اے ایمان والو! حکم مانو اللہ کا اور حکم مانو رسول کا۔ (پارہ 21: الاحزاب: آیت 33: آیت 21)

علامہ اقبال رحمۃ اللہ علیہ حضور نبی کریم سے سچی محبت اور عقیدت رکھتے تھے اور وہ اتباع سنت کو جزو ایمان سمجھتے تھے لہذا اتباع سنت کے بارے میں انہوں نے فرمایا:

کی محمد سے وفا تو نے تو ہم تیرے ہیں

یہ جہاں چیز ہے کیا لوح و قلم تیرے ہیں

لفظ ”سنت“ کا اطلاق ہر اس قول و فعل اور تقریر پر ہوتا ہے جو رسول اللہ کی طرف منسوب ہو اور آپ سے منقول ہو کر ہم تک پہنچا ہو، اس معنی کی رو سے سنت لفظ ”حدیث“ حضور کی وہ روش اور عملی طریقہ ہے۔ جس پر عہد نبوی سے مسلسل عمل جاری ہے۔ سنت کے اعتبار سے ایسا ممکن ہے کہ خاص حالات کے تحت خاص مدت کے لیے کسی پر عمل ہوتا رہا ہو لیکن حالات دور ہو جانے کے بعد حکم منسوخ ہو چکا ہو۔

امت محمد کے لیے طریقہ سنت اختیار کرنا لازمی ہے۔ کوئی عمل اس وقت تک مقبول نہیں ہوتا جب تک کہ وہ سنت کے تابع نہ ہو۔ ارشاد باری تعالیٰ ہے کہ ”وان تطیعوا اللہ رسولہ لایحکم من اعمالکم

ورلڈ میمن آرگنائزیشن (پاکستان چیپٹر)

میمن مردم شماری کمیٹی 2010-11

مردم

شماری ایک انتہائی اہم عمل ہے اور اس وقت دنیا کی جو ترقی یافتہ اقوام ہیں ان کی ترقی کی ایک اہم وجہ اپنی ضروریات کا پہلے سے تعین کرنا بھی ہے اور ضرورت کا صحیح اندازہ اس وقت ہی لگایا جاسکتا ہے جب ہمیں اپنی افرادی قوت کی صحیح تعداد کا اندازہ ہو اس کے ساتھ ساتھ ان کی معاشی حالات کا عظم بھی ہوتا کر رہائش، تعلیم اور دیگر معاشی و سماجی ضروریات کا مکمل اندازہ لگا کر اس لحاظ سے وسائل کے حصول کی کوشش کے ساتھ ساتھ مستقبل کی ضروریات کا اندازہ بھی لگایا جاسکے۔

دنیا میں ہماری برادری میں کل کتنے افراد ہیں؟ اس کے متعلق معلومات رکھنا انتہائی ضروری ہے۔ جب تک ہمیں اپنی آبادی کے متعلق پتہ نہیں چلتا اس وقت تک ہم صحیح طور پر کوئی منصوبہ نہیں بنا سکتے۔ مردم شماری ایک ضروری عمل ہے اس کے لیے باقاعدہ پلاننگ کے تحت تمام میمن جماعتوں و اداروں سے معلومات حاصل کی جارہی ہے۔ مردم شماری کا کام انتہائی پیچیدگی کا حامل ہے۔

اس میں سب سے پہلا اس بات کا تعین کیا جاتا ہے کہ مردم شماری سے کیا مقاصد حاصل کرتے ہیں۔ مردم شماری کا درج ذیل بنیادی مقاصد ہیں:

- 1۔ برادری کی صحیح تعداد سے متعلق آگاہی
- 2۔ برادری میں تعلیم یافتہ و غیر تعلیم یافتہ افراد کے متعلق معلومات
- 3۔ برادری میں موجود Professionals کے متعلق علم ہونا
- 4۔ برادری میں ہنرمند و غیر ہنرمند افراد کے متعلق معلومات
- 5۔ برادری کی معاشی و کاروباری سرگرمیوں سے متعلق معلومات کا حصول

6۔ دنیا بھر میں برادری کے درمیان رابطہ قائم رکھنا
برادری کی افرادی قوت کو بچانے کے لیے WMO کی میمن مردم شماری کمیٹی 2010-12 نے کام کا آغاز مندرجہ ذیل کے تحت شروع کر دیا ہے۔

- 1۔ مختلف علاقوں میں مردم شماری کیپ
- 2۔ میمن جماعتوں و اداروں سے رابطے

- 3۔ میمن برادری کے ماتحت چلنے والے درگاہوں سے رابطے
- 4۔ ایریا کوآرڈینیٹر کے ماتحت علاقوں کی ذیلی کمیٹیاں
- 1۔ عانتہ منزل، بانٹوا ہاؤس 2۔ پور بندر کالونی، فیڈرل بی ایریا اور 3۔ چاندنی چوک بلدعاہل پرانی سبزی منڈی تین کیپ لگائے۔ جس کے خاطر خواہ نتائج حاصل ہوئے مستقبل قریب میں دیگر علاقوں میں بھی اسی طرح کیپ لگائے جائیں گے۔

WMO کے تمام عہدیداران، بورڈ آف مینجمنٹ کے ممبران، کمیٹی ممبران، ایریا کوآرڈینیٹر، تمام جماعتوں و اداروں و اسٹاف ممبران کا بے حد مشکور ممنون ہوں کہ برادری کی مردم شماری کو پائے تکمیل تک پہنچانے کے لیے میرے ساتھ مکمل تعاون کر رہے ہیں۔

محمد یونس نور محمد جیوانی
چیئرمین، میمن مردم شماری کمیٹی
ورلڈ میمن آرگنائزیشن پاکستان چیپٹر

Every piece of creative work inspires us.

3 decades of legacy

30,000 homes developed

Global presence in 90 countries

Since 3 decades, Memon have established an enviable reputation for commitment and maximising investor returns. Our unique properties in Dubai offer an unparalleled investment opportunity to earn significant returns on your investment. Whether you choose to invest as an individual or as a syndicate, these properties from Memon Investments are certain to help you fulfil your aspirations. Invest in Memon as we are changing the landscape of Dubai by redefining development.

www.memon.ae

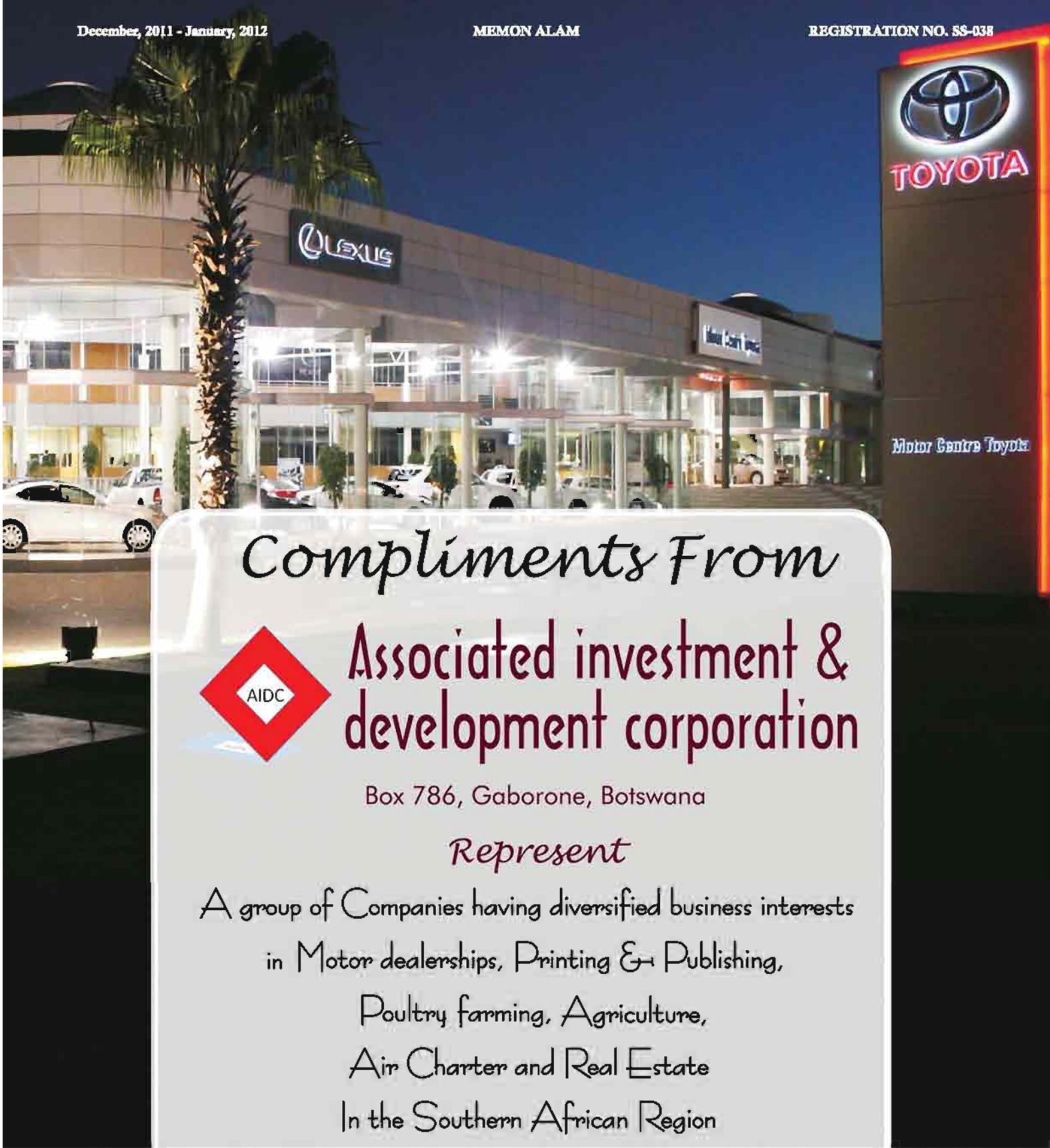

Redefining Development

Memon Investments LLC

Toll Free
800 MEMON(63666)

5E Hamarain Centre, P.O. Box 41950, Dubai, UAE. Tel: +971 4 268 8111, Fax: +971 4 262 6455

Compliments From

Associated investment & development corporation

Box 786, Gaborone, Botswana

Represent

A group of Companies having diversified business interests
in Motor dealerships, Printing & Publishing,
Poultry farming, Agriculture,
Air Charter and Real Estate
In the Southern African Region

Directors: Adbul Satar Dada, Yusuf Dada